

Minh Đường

Nghi lễ Tân gian

Nghi lễ động thổ

NHÀ XUẤT BẢN THỜI ĐẠI

NGHI LỄ DÂN GIAN
NGHI LỄ ĐỘNG THỔ

MINH ĐƯỜNG

**NGHI LỄ DÂN GIAN
NGHI LỄ ĐỘNG THỔ**

NHÀ XUẤT BẢN THỜI ĐẠI

Lời nói đầu

Người xưa khi xây nhà, chủ yếu là để làm nơi trú ngụ, che nắng che mưa, phòng tránh thú dữ, nên thường chọn những nơi có địa hình núi non che chở, bao bọc, hay ở vị trí gần sông hồ. Trong xã hội hiện đại, do điều kiện eo hẹp về đất đai, nên con người khó có thể lựa chọn cho mình những khu đất đẹp và hướng nhà phù hợp với vận mệnh của mình. Song, với những kiến thức phong thủy, kiến trúc, con người có thể áp dụng các cách bài trí nội thất trong nhà để tăng cường vượng khí, hóa giải điềm xấu; Hoặc sử dụng những vật cát tường để mang lại tài lộc cho gia chủ.

Phong thuỷ có câu: "nhất vị, nhì sông", tức là vị trí đặt ngôi nhà có vai trò vô cùng quan trọng, nó có liên quan đến sự cát hung của gia chủ, ảnh hưởng lớn đến vận thế, đường danh lộc... Nhưng nếu vô tình hay trọng trường hợp không còn lựa chọn nào khác, mà buộc phải đặt ngôi nhà ở hướng không tốt thì trước hết gia chủ nên chú ý tính toán, tìm giải pháp khắc phục. Sau đó tiến hành tra cứu, chọn ngày động thổ để tiến hành xây dựng.

Vấn đề chọn ngày để tiến hành động thổ cũng quan trọng không kém việc chọn đất, kén hướng làm nhà. Đặc biệt khi chọn ngày sửa nhà, động thổ thì nên chọn những ngày nào có nhiều sao cát và tránh những ngày

có sao hung. Kiêng nhất là ngày Sát chủ, ngày Thọ tử, việc gì cũng phải tránh. Mỗi tháng có ba ngày, gọi là ngày Nguyệt kỵ, việc gì cũng nên kiêng. Trong một năm lại có mười ba ngày gọi là ngày Dương công kỵ nhật, tất cả mọi việc đều phải tránh. Mặt khác, khi chọn năm làm nhà phải tránh các năm gặp hạn Kim lâu, Hoang ốc và Tam tai.

Nhằm giới thiệu thêm với bạn đọc một số kinh nghiệm trong dân gian về việc thực hiện các nghi lễ khi xây dựng hay sửa chữa, cải tạo nhà ở, chúng tôi xin giới thiệu cuốn sách "**Nghi lễ dân gian - Nghi lễ động thổ**". Hy vọng, cuốn sách sẽ giúp bạn đọc có thêm sự lựa chọn, tư vấn trong quá trình xây dựng, cải tạo nhà cửa nhằm hướng tới sự thịnh vượng cát tường và an lành cho gia chủ.

PHƯƠNG PHÁP CHỌN ĐẤT VÀ KÉN HƯỚNG

LÀM NHÀ CỦA NGƯỜI XƯA

1. Quan niệm của người xưa về việc chọn đất làm nhà theo Phong thuỷ

Phong thuỷ tồn tại trên 2000 năm mà thời kỳ cực thịnh là các triều nhà Minh, nhà Thanh ở Trung Quốc, vào khoảng năm 1369 đến đầu thế kỷ này.

Phong thuỷ là địa thế, địa hình, là đất là nước quanh ta. Phong thuỷ là môi trường mà con người tồn tại trong đó. Thuật phong thuỷ là những luận lý, những suy nghĩ của con người và các thích ứng cuộc sống của con người khi nằm trong cái phong thuỷ ấy. Như thế phong thuỷ là tồn tại khách quan, còn thuật phong thuỷ là sản phẩm của ý thức liên quan đến phong thuỷ.

Phong thuỷ còn có ý nghĩa rộng là những hoạt động nghiên cứu về thiên văn, về sao trời, vũ trụ, về trái đất, về khí tượng, về địa thế làm nhà, đặt mồ mả. Nên vừa gần với con người lại vừa xa với con người, lý luận cơ bản của phong thuỷ (Kinh dịch, âm dương Ngũ hành) thì rất trừu tượng, thuật ngữ sử dụng thì khác lạ với ngôn từ hàng ngày tạo ra sự bí hiểm cho Phong thủy.

Điều khẳng định là Phong thuỷ có sức sống lâu bền. Vậy cái lý để nó tồn tại là gì? Có người xếp phong

thuỷ như một hiện tượng văn hoá, vì nó sống trong phần hồn của con người.

Trong phong thuỷ và thuật phong thuỷ có cái lý giải được theo khoa học là địa hình, địa thế làm nhà chịu ảnh hưởng của địa chất công trình, địa chất thuỷ văn, vì khí hậu. Xem thế đất làm nhà chính là chọn theo ngôi nhà theo các điều kiện thuận lợi về phương vị, khí hậu, địa chất công trình tốt, địa chất thuỷ văn phù hợp. Đây chính là khâu điều tra cơ bản để chọn địa điểm xây dựng. Từ môi trường vì khí hậu tốt mà chủ nhà có sức khoẻ tốt, tâm lý tốt, ăn nên làm ra. Đây chính là những nhân tố tích cực.

Làm cho phong thuỷ trở nên thần bí, vỡ đoán những thế đất này thì đau mắt, thế đất kia con gái lại goá chồng... là điều chưa hẳn dễ tin.

Đọc phong thuỷ, tìm hiểu phong thuỷ để tìm ra yếu tố giúp nó tồn tại như hiện tượng văn hoá, dùng nhân quan khoa học để khen cái được, chê cái bịa đặt là điều cần làm. Đôi chiểu những điều đã có trong phong thuỷ và thuật phong thuỷ, gạn lọc khơi trong với phong thuỷ là điều có thể làm được.

Phong thuỷ gắn liền với đất đai, với phương thức. Tri thức về phong thuỷ không thể tách rời với những khái niệm cơ bản về phương vị hiểu theo cách của người Trung Quốc cổ.

Để xác định phương vị khi đi khảo sát đất đai, người ta dùng dụng cụ gọi là La bàn. La bàn lớn gọi là La kinh. La bàn nhỏ gọi là Trốc long. Trên La bàn, La

kinh hay Trống long vẽ nhiều vòng tròn và các vạch xuyên tâm chia phương vị.

Đời Minh có Từ Chi Mạc soạn "*La kinh đĩnh môn trâm*" có hai quyển chỉ nam châm. Sách này cho rằng La kinh lúc đó có 24 hướng, bỏ quên 12 chi của Tiên thiên, nên thêm 12 chi, chia làm 33 tầng, trình bày bằng chữ và vẽ hình. Ngoài ra sách còn một phụ lục do Chu Chi Tương vẽ.

Thẩm Thăng đời Minh cũng soạn "*La kinh đĩnh môn trâm*" bàn về tiêu nạp khí trong 72 long mạch.

Chính giữa la bàn gắn một kim nam châm có trục quay. Phần dưới kim là các vòng trong đồng tâm và những tia đi qua trục kim nam châm ghi phương vị. Trong các vòng tròn (thường là ba vòng) thì vòng trong cùng là vòng địa bàn, vòng giữa là vòng nhân bàn và vòng ngoài cùng là vòng thiên bàn. La kinh có thể có tới 13 vòng.

Nếu chỉ có ba vòng thì vòng thiên bàn dùng để xem hướng nước tụ, nước chảy. Vòng địa bàn để ấn định long mạch. Vòng nhân bàn để luận sự tốt xấu của các gò đồng (mà phong thuỷ gọi là các sa). Vòng tròn được chia thành 24 ô, mỗi ô ứng với 15° .

Nếu lấy vòng tròn địa bàn làm gốc thì vòng thiên bàn lệch về phải nửa ô và vòng nhân bàn lệch về phía trái nửa ô.

Tại tâm thường làm một vòng nhỏ, chia thành hình Âm, Dương. Nhận thức là Thái cực sinh Lưỡng nghi. Lưỡng nghi sinh Tứ tượng. Tứ tượng bao gồm Thái

dương, Thái âm, Thiếu dương, Thiếu âm. Đó chính là bốn phương Đông, Tây, Nam, Bắc. Cách xác định phương vị trước thời Tân đó là: Khi đi, trước mặt là Chu Tước, sau lưng là Huyền Vũ, còn bên tả là Thanh long và bên hữu là Bạch Hổ. Điều này có nghĩa là, trước mặt là Nam thì sau lưng là Bắc, bên trái là Đông thì bên phải là Tây.

Chính Bắc ghi chữ Tý, chính Nam ghi chữ Ngọ, chính Đông ghi chữ Mão, chính Tây ghi chữ Dậu, tính theo chiềng kim đồng hồ thì lần lượt 24 ô như sau: Mão, Ất, Thìn, Tốn, Ty, Bính, Ngọ, Đinh, Mùi, Khôn, Thân, Canh, Dậu, Tân, Tuất, Càn, Hợi, Nhâm, Tý, Quý, Sửu, Cấn, Dần, Giáp.

Chuyện lưu truyền, khi Quản Lộ (đời Tam Quốc) đi về phía Tây gặp mộ Vô Hưu Kiệm thì than thở, không vui mà nhận xét: Cây cối tuy nhiều mà từ lâu không có bóng, bia mộ lời ghi hoa mĩ nhưng không có hậu để giữ gìn, Huyền Vũ khuất mất đầu, Thanh long không có chân, Bạch Hổ đang ngậm xác chết, Chu Tước đang rên rỉ, mối nguy đã phục khắp bốn bề, họa diệt tộc ắt là sắp đến. Và sự thực không quá hai năm những điều Quản Lộ nói đã ứng nghiệm.

Quách Phác trong "*Táng Kinh*" dặn rằng: Thanh long bên trái, Bạch Hổ bên phải, Chu Tước đằng trước, Huyền Vũ đằng sau, muốn được mồ yên mả đẹp thì Huyền Vũ phải cúi đầu, Chu Tước dang cánh, Thanh long uốn khúc, Bạch Hổ quy thuận. Khi nhìn thế đất, đồng thời phải nhìn màu đất. Nếu ta thăm dò tể xã tắc ở công viên Trung Sơn, Bắc Kinh (Trung Quốc) thì thấy

phương đông Thanh long, đất màu xanh cây cỏ, phương tây Bạch Hổ màu đất trắng bạc, phương nam Chu Tước đất đỏ màu hồng, phương bắc Huyền Vũ đất có màu đen. Giữa đòn cúng, đất màu vàng tượng trưng cho người.

Tứ tượng sinh Bát quái, ngoài tứ tượng đã có lặp lại trong Bát quái còn thêm 4 hướng của Bát quái là: Càn, Khôn, Cán, Tốn. Đó chính là các hướng Tây Bắc, Tây Nam, Đông Nam, Đông Bắc.

Như thế phương Đông có Giáp, Mão, Ất; phía Đông Nam có Thìn, Tốn, Ty; phía Nam có Bính, Ngọ, Đinh; phía Tây Nam có Mùi, Khôn, Thân; phía Tây có Canh, Dậu, Tân, Tây Bắc có Tuất, Càn, Hợi, Bắc có Nhâm, Tý, Quý; phía Đông Bắc có Sửu, Cấn, Dần.

Các hướng thuộc địa chi là: Tý, Sửu, Dần, Mão, Thìn, Ty, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất, Hợi (12 hướng địa chi). Tám hướng thuộc thập can là: Giáp, Ất, Bính, Đinh, Canh, Tân, Nhâm, Quý (bỏ Mậu, Kỷ trong thập can).

Các hướng xếp đối xứng gọi là bát sơn đối diện gồm: Càn-Tốn, Khảm-Ly, Cán-Khôn, Chấn-Đoài. Bắc thuộc Khảm, Đông thuộc Chấn, Nam thuộc Ly, Tây thuộc Đoài.

Phân vị theo Ngũ hành thì chính giữa là hành Thổ, Bắc thuộc hành Thuỷ, Đông thuộc hành Mộc, Nam thuộc hành Hoả, Tây thuộc Kim. Còn cách gọi khác: Thuỷ là Nhuận hạ, Hoả là Viên thượng, Mộc là Khúc trực, Kim là Tòng cách, Thổ là Gia tường.

Theo *Hồng Vũ cẩm thư* luận về Ngũ hành tương ngộ thì "thuỷ giao thuỷ nam nữ tất đâm". Phương Bắc thuộc Thuỷ. Nếu có nước thâm nhập từ phương Bắc vào khu đất ta ở hay mội phần thì con cái không ổn. Nếu dựng nhà quay mặt hướng Nam thì sau nhà là Huyền Vũ. Huyền Vũ phải là thế đất nhô cao, có gò thoái mới thuận mới đẹp. Gò thoái là thế Huyền Vũ cúi đầu. Nếu sau nhà là đầm nước hoặc vách núi dựng thì có khác gì Huyền Vũ mất đầu.

Phương Nam là Hoả mà thế đất lại nhọn khác nào như lửa gặp lửa, theo phong thuỷ thì ở đất ấy hay gặp điều kiện tụng. Phương Tây của nhà xem xét là Kim mà thế tròn (Kim) thì gia chủ sẽ giàu có, thịnh vượng. Phía Đông nhà là hướng Mộc lại có thế đất dài là Mộc thì Mộc - Mộc tương sinh, trai gái trong nhà giàu sang phú quý.

Ngoài ra quan hệ giữa Thiên, Địa, Nhân còn có quy ước: Tý là Nhân huyệt, Cấn là Quỷ môn, Tốn là Địa hộ, Bính là Địa huyệt, Khôn là Nhân môn, Canh là Thiên huyệt, Càn là Thiên môn.

Trong quá trình xem xét phương vị thì Tiên thiêng Bát quái của Phục Hy để phối hợp Âm Dương. Hậu thiêng Bát quái của Văn Vương để xếp các Hào tượng.

Ra đến địa hình cụ thể thì khu đất có thể bằng phẳng là Dương, thì gò đống nổi cao lại là Âm. Đất sơn cước cương dũng nên chọn làm nhà, đặt mộ ở nơi có mạch nhỏ (long gầy). Đất bình dương bằng phẳng nên chọn vị trí cao để toạ lạc (đột khởi). Khu đất đẹp bên trái có Thanh long (mạch nước). Bên phải có Bạch Hổ

(dường dài), thế đất đằng trước có ao đầm toả rộng (Chu Tước), đằng sau có gò tròn tựa lưng (Huyền Vũ). Long là Dương, Hổ là Âm. Long - Hổ tương nhượng thì gia đình hoà thuận, trai gái sum vầy.

Chọn các thế đất, cách chọn hướng, suy cho cùng sau khi loại bỏ những điều thần bí và mê tín thì cũng chọn địa điểm hợp với điều kiện địa hình, địa chất công trình, địa chất thuỷ văn, vi khí hậu cho môi trường sống được thoả đáng.

Thuật phong thuỷ nghiên cứu những vận động tự nhiên của môi trường sống của con người để mưu cầu sự tiện nghi trong cuộc sống gắn liền với thiên nhiên. Gặp hướng nghịch thì dùng giải pháp che nắng, chắn gió.

Phong thuỷ ghi lại dấu của một hiện tượng văn hoá xưa. Đời nay biết mà xem người xưa mưu cầu tiện nghi cuộc sống ra sao. Thực ra thì người xưa chế tác ra thuật phong thuỷ cũng chỉ là cách tìm hiểu thiên nhiên và sự vận động của thiên nhiên rồi hạn chế tác động tiêu cực của thiên nhiên để chung sống với môi trường sao có lợi nhất cho con người.

Phương vị theo Ngũ hành thì chính giữa là hành Thổ, Bắc thuộc hành Thuỷ, Đông thuộc hành Mộc, Nam thuộc hành Hoả, Tây thuộc hành Kim. Còn cách gọi khác: Thuỷ là nhuận hạ, Hoả là Viên thượng, Mộc là Khúc trực, Kim là Tòng cách, Thổ là Gia tường. Đó là Chính - Ngũ - Hành.

Thuật phong thuỷ chú ý đến toạ sơn, hướng thượng, thực tế Ngũ hành chỉ sử dụng tứ hành cho nên còn có tên của Ngũ hành là tứ kinh Ngũ hành.

Dần, Ngọ, Tuất hợp thành nhóm Hoả. Ty, Dậu, Sửu hợp thành nhóm Kim. Thân, Tý, Thìn hợp thành nhóm Thuỷ. Tân, Mão, Mùi hợp thành nhóm Mộc. Mỗi nhóm có ba phương: sinh, vượng, mệt hợp thành nên gọi là tam hợp Ngũ hành.

Bát quái Ngũ hành phân biệt khác với chính Ngũ hành và các loại Ngũ hành khác. Bát quái Ngũ hành chủ trương lấy hình thể ghép thành cụm mà luận Ngũ hành. Bát quái là Càn, Khôn, Chấn, Cấn, Ly, Khảm, Đoài, Tốn.

Theo đồ Tiên thiên Bát quái thì Càn ở Nam, Khôn ở Bắc, Ly ở Đông, Khảm ở Tây, Đoài ở Đông Nam, Chấn ở Đông Bắc, Tốn ở Tây Nam và Cấn ở Tây Bắc. Đến Hậu thiên Bát quái thì địa vị của tám quẻ hoàn toàn thay đổi. Sự thay đổi này do luận lý Âm Dương giao hoà và tạo nên.

Càn là Dương thuần, hút khí âm của Khôn biến thành Tốn. Càn biến hoá lần hai thành Ly, biến hoá lần ba thành Đoài. Khôn là Âm thuần đoạt dương khí của Càn biến lần đầu thành Chấn, lần hai thành Khảm, lần ba thành Cấn. Luận vào Ngũ hành thì Chấn thuộc Mộc, Canh ghép với Chấn, Hợi Mùi phối hợp với Chấn do đó Canh, Hợi, Mùi đều thuộc Mộc. Tốn thuộc Mộc, Tân ghép với Tốn, do đó Tân cũng thuộc Mộc. Càn thuộc Kim, Giáp ghép với Càn nên Giáp cũng thuộc Kim. Đoài thuộc Kim. Đinh ghép với Đoài, Ty, Sửu phối hợp với Đoài nên Đinh Ty, Sửu đều thuộc Kim. Khảm thuộc Thuỷ, Khảm phối hợp với Quý, Quý thuộc Thuỷ, Thân, Thìn phối hợp với Khảm nên cũng thuộc Thuỷ. Ly thuộc

Hoả. Càn phối hợp với Nhâm thuộc Hoả Dần, Tuất hợp với Ly nên cũng thuộc Hoả. Khôn thuộc Thổ. Ất ghép với Khôn nên cũng thuộc Thổ. Bính ghép với Cấn nên Bính cũng thuộc Thổ.

Tượng trưng của Bát quái thì Càn là Trời, Khôn là Đất, Cấn là Núi, Khảm là Nước, Đoài là Đàm nước, Ly là lửa, Chấn là Sám và Tốn là Gió.

Chu Dịch chỉ rõ: Vạn vật ra đời từ Chấn, Chấn là phương Đông, bình tại Tốn, Tốn là Đông Nam, Ly là sáng sủa, vạn vật gặp nhau nên Ly là phương Nam. Thánh nhân quay mặt về phương Nam để xét việc thiên hạ. Khôn là Đất nuôi vạn vật. Đoài là giữa mùa Thu, là sở thuyết của vạn vật. Càn chỉ phương Tây Bắc, nơi âm dương sát kề nhau. Khảm là nước, là phương chính Bắc, là nơi quy tụ của vạn vật. Cấn chỉ Đông Bắc, là nơi kết thúc và cũng là nơi mở đầu của mọi việc.

Hồng phạm Ngũ hành phân biệt khác trên như sau:

Giáp Dần Thìn Tốn Mậu Khảm Tân Thân thuộc Thuỷ

Chấn Cấn Ty thuộc Mộc

Ly Nhâm Bính Ất thuộc Hoả

Đoài Đinh Càn Hoài thuộc Kim

Sửu Quý Khôn Canh Mùi thuộc Thổ

Trên đây là loại Ngũ hành thông dụng. Ngoài ra còn nhiều loại Ngũ hành khác như: Tứ sinh Ngũ hành, Song son Ngũ hành, Huyền không Ngũ hành, Hướng

thương Ngũ hành, Nạp âm Ngũ hành, Địa chi Ngũ hành...

Cụ thể của phong thuỷ thì thế đất tròn là Kim, thế dài là Mộc, thế nhọn là Hoả, thế vuông là Thổ, thế như sóng gợn là Thuỷ.

Khi chọn đất phải dựa vào Ngũ hành tương sinh mà luận đoán. Tránh Ngũ hành tương khắc.

Ví dụ trường hợp: Khi Thuỷ gặp Thuỷ thường dẫn đến điều không tốt, gia đình đâm loạn. Phương Bắc là Thuỷ mà có nước ngấm vào nhà, vào mồ thì không tốt. Phương Nam là Hoả mà có thế đất hình tam giác nhọn, như thế Hoả gặp Hoả phong thuỷ đoán rằng ở nơi đất ấy thường sinh kiện tụng. Phương Tây thuộc Kim mà có thế đất dáng tròn (Kim hình) thì nhà như thế của cải ùn ùn kéo đến. Phương Đông thuộc Mộc mà thế đất lại có hình dài (Mộc hình) gia chủ sẽ có con cái duề huề, giàu sang phú quý.

Đối với mảnh đất làm nhà hay nơi huyệt táng, nếu lấy vị trí ngôi nhà hay ngôi mộ làm mốc phương vị thì phong thuỷ gọi bên trái là Thanh long, bên phải là Bạch Hổ, đằng trước là Chu Tước, miếng đất ngay sát nhà là Minh đường, đằng sau là Huyền Vũ.

Tốt nhất thì bên trái có dòng nước nhỏ chảy lững lờ cho đúng nghĩa Thanh long (con rồng xanh). Bên trái có nước chảy theo dòng, cha và con trai đều thành đạt. Bên phải có Bạch Hổ (hổ trắng) lại có đường dài men theo rìa đất thì con gái trong nhà đảm đang sung sướng. Bạch Hổ mà lại có đình chùa miếu mạo hoặc vũng úng ngập là điều kiêng kị. Đất ở như thế dễ sinh

tủ biệt trong nhà. Trước nhà có ao hồ ôm đảo nhỏ hình tròn thì con gái trong nhà vè vang phú quý. Chu Tước có sông dài bao bọc làm thành án thư như hình cái bàn kê trước nhà, trước mộ thì con cái trong nhà giàu sang hiển vinh. Thế đất này gọi là Thiên cát (có lầu gác nhà trời). Sau nhà thế đất dùn tròn như mây dùn, xùm xít sum vầy gọi là Huyền Vũ có thể bích dài (đài biếc), lộc không được để hố sâu. Nếu không, người ở trong nhà chết yếu.

Núi non, sông nước, thiên nhiên, gò đống long mạch sắp xếp trên mặt đất đã tạo hoạ phúc cho con người. Phong thuỷ có nhiệm vụ tìm ra chỗ ở, chỗ táng cho người ở, con cháu người táng được điều lành, được phúc ám. Muốn có thế đất như ý phải học qua lý khí và thấu tìm. Điều hết sức quan trọng trong phong thuỷ là bản thân con người phải tu nhân tích đức. "Tiên tích đức, hậu tầm long".

2. Kinh nghiệm xây dựng nhà trong dân gian

Dân gian rất coi trọng Phong thủy nơi ở. Câu ngạn ngữ "Thứ nhất dương cơ (nơi ở), thứ nhì mồ mả" như là lời giáo huấn cho các thế hệ tiếp theo khi chọn nơi ở, khi làm nhà. Đó là những kinh nghiệm truyền đời của người dân phương Đông. Nhà ở đặc trưng trong dân gian Việt Nam là nhà của người Mường và người Việt. Chúng tôi xin giới thiệu ra đây để các bạn tham khảo.

- **Nhà ở của người Mường:** Trong tín ngưỡng dân gian, người Mường coi con rùa là vật linh thiêng, biểu tượng của sự trường thọ, sống lâu trăm tuổi. Do vậy,

nhà ở của người Mường, về hình dáng mô phỏng theo hình con "rùa": nhà có 4 chân, 4 cột mái, mái sườn là mái nhà, xương sống là đòn nóc, đầu là cửa chặn. Nhìn hình dáng bên ngoài, nhà có 4 mái, 2 mái trước có hình thang cân, hai mái đầu hồi có hình tam giác cân.

Về kết cấu, nhà sàn truyền thống có 2 vỉ kèo, 4 cột cái, 8 cột con, giữa 2 đầu cột nối với nhau gọi là quết (xà ngang). Có đòn tay nối các vỉ kèo với nhau, trên các đòn tay có các hàng rui nối từ nóc nhà xuống tận mái hiên, trên rui có các hàng mè nằm vuông góc với rui. Trên cùng gác trên đầu các vỉ kèo (nóc nhà) là đòn nóc hay còn gọi là đòn dông. Nhà lợp bằng cỏ tranh đan lại thành từng phen dài từ 1,2 - 1,5m, có nơi lợp bằng lá cọ hoặc rá đan thành từng phen giống cỏ tranh.

Nhà sàn của người Mường được phân ra làm 3 mặt bằng. Tầng trên cùng chứa lương thực, đồ dùng gia đình. Tầng 2 là nơi sinh hoạt, nghỉ ngơi, tiếp khách, bếp lửa đặt ở đây, ở giữa nhà. Gầm sàn, tức tầng 1 để dụng cụ sản xuất và nhốt gia súc. Nhà bố trí 2 cầu thang, cầu thang chính ở đầu hồi bên phải nhà, nơi đây để nước rửa chân trước khi lên nhà, cầu thang phụ đặt ở đầu hồi bên trái nhà, chỉ dùng cho những người trong gia đình lên nhà khi đi làm về. Bếp đặt ở giữa nhà, trên bếp là bàn thờ. Khách và người nhà thường ngồi quanh bếp trên những chiếc ghế gỗ cao chừng 20 - 25cm. Bếp luôn có than hồng.

Những yếu tố thần bí trong xây dựng nhà của người Mường được thể hiện qua việc chọn ngày lành để cất nóc, tức đặt đòn dông. Dự tính số lượng các đòn tay,

rui, mè sao cho gặp chữ sinh, tránh chữ bệnh và tử (số 1 là sinh, số 2 là lão, số 3 là bệnh, số 4 là tử, số 5 còn lại là sinh...) như vậy số lượng đòn tay, rui, mè... đó phải là 5, 9, 13, 17....

- Nhà ở của người Việt: Nhà của người Việt có 2 loại, nhà tre và nhà gỗ. Nhà tre thấp lè te, mái nầm ngang có độ dốc chừng 15 - 30 độ, cột có rất nhiều, cách nhau khoảng 2 - 2,5cm cột hiên chỉ cao hơn đầu người chừng 2m. Mỗi ngôi nhà nầm biệt lập với xung quanh, có cây vây xung quanh tạo bóng mát. Nhà thường quay hướng Nam, nắng sáng và nắng chiều chỉ chiếu xiên vào 2 đầu hồi và hắt ánh sáng phản chiếu vào trong nhà. Mỗi nhà phía trước hiên lại có tấm che nắng bằng tre, nên ánh nắng hắt vào nhà bị yếu đi. Do vậy, trong nhà luôn vừa đủ ánh sáng, không làm cho người ta khó chịu.

Trong nhà chia làm 3 khu: gian chính giữa thờ tổ tiên và tiếp khách, hai đầu nhà là hai gian buồng có cửa ra vào. Bếp được xây dựng riêng bên ngoài phía trái và vuông góc với nhà chính, nhà hướng Nam thì bếp đặt phía Đông, hướng bếp nhìn ra phía Tây. Bởi lẽ, gió nam và gió đông nam thổi tới đã có vách sau bếp ngắn, nếu đặt phía bên phải nhà chính quay mặt về hướng Đông, gió thổi vào làm cho lửa rơm cháy bùng sau bếp, cơm canh đều hỏng. Đây là cái lý Phong thủy của người Việt cổ xưa. Bếp cũng là nơi mọi người trong nhà tập trung trò chuyện, ăn uống, còn cửa nhà chính thì đóng. Cửa nhà chính chỉ mở khi có ngày lễ Tết, hiếu hỷ.

Về kích thước nhà, có tỷ lệ giữa chiều dài, chiều rộng, chiều cao, đơn vị đo cơ bản gọi là tréng, chiều dài

của trống tinh bằng đơn vị thước ta (1 thước = 0,4m). Trống là độ dài tính từ tim cột này tới tim cột kia, nếu là chiều cao cột nhà tính từ đá tảng ở sàn nhà lên đến đầu cột. Độ dài của nhà thường có 3 kích thước sau:

Nhà ba hai: có trống dài 3 thước 2, thì cột cao 8 thước 6, còn gọi là nhà tam sáu.

Nhà ba bảy: có trống dài 3 thước 7, thì cột cao 9 thước 1, còn gọi là nhà chín moat.

Nhà bốn hai: có trống dài 4 thước, thì cột cao 10 thước 5.

Những số đo trên được người xưa tính trùng hợp với số cát của dây 12 trực hay 12 thần của một ngày trong tháng, mỗi trực biểu thị cho một con số, như: kiến là 1, trừ là 2, mân là 3... Dây trực hay thần đá như sau: kiến (1) - trừ (2) - mân (3) - bình (4) - định (5) - chấp (6) - phá (7) - nguy (8) - thành (9) - thu (10) - khai (11) - bế (12) - kiến (1) ... Trong các trực trên: kiến (1), định (5), chấp (6), thành (9), thu (10) là tốt. Việc lựa chọn số đo sao cho trùng hợp với số của trực mang tính cát, như nhà ba hai: $3 + 2 = 5$ là trực định; nhà ba bảy: $3 + 7 = 10$ là trực thu; nhà bốn hai: $4 + 2 = 6$ là trực chấp; đối với nhà tam sáu: $8 + 6 = 14 - 1 + 4 = 5$ cũng là trực định; nhà chín mốt: $9 + 1 = 10 - 1 + 0 = 1$ là trực kiến. Như vậy việc lựa chọn chiều dài ngôi nhà hay các bước gian, người Việt xưa đưa ra tiêu chí chọn số đo cát, kỳ vọng ngôi nhà ở được an khang, thịnh vượng.

Về năm được tuổi làm nhà:

Người xưa khi làm nhà đều chọn tuổi, làm nhà tránh vào năm Kim lâu và năm Hoang ốc. Căn cứ theo

tuổi năm âm lịch, người xưa khi làm nhà tránh vào 4 loại năm Kim lâu. Những tuổi không Kim lâu đôi với mỗi người là: 25, 26, 28, 31, 34, 35, 37, 40, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 55, 58, 59, 61, 62, 64, 67... Tuy nhiên, năm làm nhà không phạm Kim lâu chưa chắc đã tốt cho gia chủ, do vậy, người ta phải xem năm đó còn có phạm Hoang ốc hay không. Từ hai điều kiện năm vừa không Kim lâu, vừa không Hoang ốc, tam sát, ngũ tử, những người vào độ tuổi (tính theo tuổi lịch âm) như sau làm nhà rất tốt là: 26, 28, 31, 35, 37, 44, 46, 52, 58, 61, 67... Qua đây, bạn có thể tự chọn cho mình những năm làm nhà đẹp.

Còn có trường hợp phải chọn tuổi làm nhà theo Cửu trạch. Theo thuyết này, mỗi người có thể rơi vào 4 trạch tốt là: Phúc, Đức, Bảo, Lộc, và 5 trạch xấu là: Bại, Hư, Khốc, Quý, Tỷ.

Theo cách tính của Cửu trạch, những năm được tuổi làm nhà theo 4 trạch tốt là: Phúc: 28, 37, 46, 55, 64, .. Đức: 29, 38, 47, 56, 65...Bảo: 26, 35, 44, 53, 62...Lộc: 27, 36, 45, 54, 63...Phái này cũng cho rằng, tuy được năm trạch tốt nhưng cũng không được phạm Hoang ốc. Nếu theo phái này, những năm làm nhà tốt nhất cho một người là: 26, 28, 35, 37, 44, 46, 53, 55, 58, 62, 64...

Trên thực tế, có người khi làm nhà không được tuổi, phạm năm Kim lâu, dân gian xưa mượn người được tuổi làm nhà để tiến hành khởi công, cất nóc, đổ mái. Khi xây dựng xong, lúc nhập trạch, chủ nhà làm một lê mǎn xin nhập trạch và cùng lúc tạ lỗi với thần linh, Thổ thần, Thổ địa.... sẽ được bình an vô sự.

Trường hợp nơi làm nhà không đúng phương vị như Phong thủy quy định, nhưng nhà vẫn phải làm theo phương vị không như ý đó, thì dân gian xưa áp dụng phép "dời chỗ ở". Ví như người có tuổi xây dựng nhà ở phía Nam thì lợi, xây dựng nhà phía Bắc thì không lợi, nhưng vẫn phải xây dựng ở phía Bắc. Chủ nhân của ngôi nhà làm tạm chỗ ở nơi định xây là phía Bắc, rồi ở tạm đó một vài hôm, nhưng hướng cửa phải nhìn quay về phía Nam. Sau đó gia chủ thực hiện xây dựng nhà mới ở phía Bắc mà vẫn đại cát, đại lợi.

Về thời giờ khởi công:

Được tuổi làm nhà, nhưng người xưa còn rất trọng ngày giờ khởi công, như động thổ, đổ móng, dựng cột, gác xà, đổ mái và cách xác định ngày cát tránh ngày hung, người xưa dựa vào thuật trạch cát qua một số lịch cổ của Trung Hoa cổ đại. Đáng chú ý nhất là cuốn lịch thư dân dụng, được biên soạn vào thời Xuân Thu Chiến Quốc, hoàn chỉnh vào thời Đường Tống Trung Hoa cổ đại. Do thời xưa, hàng năm hoàng đế khâm định ngày lành ban bố cho thiên hạ, nên lịch này còn có tên là Hoàng Lịch. Trong Hoàng Lịch, người xưa khuyên khi khởi công xây dựng, động thổ, đổ mái..., cần chọn ngày có sao: Thiên đức, Nguyệt đức, Nguyệt đức hợp, Thiên xá, Thiên nguyên, Nguyệt âm, Tứ tướng, Thời đức, Tam hợp, Khai nhật, Bất tương, Trực tinh... tránh các sao: Nguyệt kiến, Thổ phù, Nguyệt phá, Bình nhật, Thu nhật, Bế nhật, Kiếp sát, Tai sát, Nguyệt hìn, Nguyệt yểm, Đại thời, Thiên lại, Tứ phế, Ngũ mội, Thổ phù, Địa nang, Thổ vượng, Hoả tinh, Thọ tử, Sát chủ.

Dân gian xưa còn kiêng làm nhà vào ngày Dương công nguyệt kỵ. Một năm có 13 ngày như vậy, đó là: tháng giêng ngày 13, tháng 2 ngày... , tháng 3 ngày 9, tháng 4 ngày 7, ngày 8 và 29, tháng 8 ngày 27, tháng 9 ngày 25, tháng 10 ngày 23, tháng mười một ngày 21, tháng chạp ngày 19.

Về giờ khởi công, dân gian thường chọn theo giờ Hoàng đạo. Trong một ngày có 6 giờ Hoàng đạo. Những giờ Hoàng đạo hay còn gọi là những giờ tốt của vòng sao Thanh long, được người xưa tính như sau:

+ Ngày Tý, Ngọ: giờ Thân (Thanh long), Dậu (Minh đường), Dần (Kim quý), Mão (Thiên đức), Ty (Ngọc đường), Thân (Tư mệnh).

+ Ngày Dần, Thân: giờ Tý (Thanh long), Sửu (Minh đường), Thìn (Kim quý), Ty (Thiên đức), Mùi (Ngọc đường), Tuất (Tư mệnh).

+ Ngày Mão, Dậu: giờ Dần (Thanh long), Mão (Minh đường), Ngọ (Kim quý), Mùi (Thiên đức), Dậu (Ngọc đường), Tý (Tư mệnh).

+ Ngày Thìn, Tuất: giờ Thìn (Thanh long), Ty (Minh đường), Thân (Kim quý), Dậu (Thiên đức), Hợi (Ngọc đường), Dần (Tư mệnh).

+ Ty, Hợi: giờ Ngọ (Thanh long), Mùi (Minh đường), Tuất (Kim quý), Hợi (Thiên đức), Sửu (Ngọc đường), Thìn (Tư mệnh).

Các giờ Hoàng đạo - Thanh long trên đều tốt cho mọi việc, nhất là trong xây dựng, khởi công tu tạo. Khi

đổ mái, dân gian xưa hay chọn giờ Thanh long và Tư mệnh, coi hai loại giờ này là tốt nhất.

Chọn được giờ tốt, nhưng người xưa còn kiểm tra lại xem có trùng với hai loại giờ bị coi là rất xấu là giờ Sát chủ và Thọ tử hay không. Hai loại giờ này nếu vi phạm vào, người xưa cho là mọi việc đều không thành, nhất là khởi công xây dựng và đổ mái. Theo cách tính của người xưa, thì các giờ đó chính là:

+ Giờ Sát chủ: Tháng giêng và tháng 7 là giờ Dần, tháng 2 và 8 là giờ Tỵ, tháng 3 và 9 là giờ Thân, tháng 4 và 10 là giờ Thìn, tháng 5 và tháng 1 là giờ Dậu, tháng 6 và tháng chạp là giờ Mão.

+ Giờ Thọ tử: Căn cứ theo ngày để tính như: ngày Tý là giờ Sửu, ngày Sửu là giờ Ngọ, ngày Dần, Thân, Mão, Dậu là giờ Mão, ngày Tỵ, Hợi là giờ Mão và giờ Ngọ, ngày Thìn, Tuất là giờ Tỵ.

3. Cách sử dụng nhà, đất xây dựng hợp lý

Khi sử dụng đất xây dựng thì việc đầu tiên là dương trạch cần tránh ngũ hư đó chính là: giảm sự lãng phí không gian, tránh làm nhà quá lớn mà phân khẩu ít, quy mô ngôi nhà nên tương thích với người cư ngụ. Thậm chí xưa kia phòng ngủ của quan - tướng người ta cũng không làm quá rộng và được che chắn kín đáo. Là bởi trọng tính âm, tĩnh lặng, nếu làm rộng và cao là tán khí, mất ngủ.

Tránh ngũ hư còn là tận dụng diện tích và chức năng sẵn có, nên tránh rườm rà, thêm thắt. Tránh để

các phòng dư thừa không dùng đến (phòng ngủ cho khách, phòng thể dục, phòng hát karaoke...). Phòng không sử dụng sẽ bị ẩm thấp tù hầm. Đồng thời cũng không nên bài trí nhà có quá nhiều không gian đóng, theo kiểu chia phòng kín đáo, mà nên làm những không gian mềm, đa năng, linh hoạt để thay đổi khi cần thiết. Những chỗ đệm như hành lang, cầu thang, sảnh, tầng cũng cần bố trí vật dụng hữu ích để tránh lãng phí và chuyển tiếp khí tốt hơn.

Tránh tù hầm: Tâm lý người cư ngụ nhà ống, thích nhiều phòng lớn, không mở giếng trời, nên các phòng không tiếp xúc với ngoại khí để dương quang được đầy đủ. Nội khí bị tù hầm, khí khẩu, khí đạo không thông suốt.

Tránh ngũ hư tù hầm cũng là tránh ngũ hư tán khí. Là bởi, muốn tránh tù hầm phải làm thoáng không gian. Làm thoáng không gian có nghĩa là chia cắt không gian thành nhiều khoảng (sân trước, giếng trời, sân sau), sẽ kéo dài lối đi, gây tán khí và khó bảo vệ. Làm thoáng sao cho khí nóng bốc lên cao và thoát, tối ky làm thoáng gây tồn đọng khí quẩn.

Một ngũ hư quan trọng khác là tránh làm nhà dang dở, tường vây không hoàn tất, hoặc làm xong lại thay đổi đập đi làm lại... Những tránh đó là nhằm đảm bảo trọn vẹn nội ngoại khí dương trạch.

Tóm lại, tránh ngũ hư là cách sử dụng nhà, đất hợp lý theo Phong thủy.

Sử dụng nhà liền kề, nhà song lập

Phong thủy quan niệm nơi cư trú luôn là thực tế có hình, trông hình để xét khí, tìm ra khí vận trong mỗi ngôi nhà để cân bằng dương trạch. Đối với loại nhà liên kế hay song lập, hình bên ngoài giống nhau, đối xứng, nhưng nội khí trong mỗi nhà lại không tương đồng nhau do tính chất sử dụng mỗi nhà mỗi khác. Do đó, cần tận dụng các lợi điểm của liên kế - song lập để nâng cao trường khí và khắc phục các bất lợi.

Nhà song lập thường đối xứng với nhau qua tường trung giữa hai nhà, dẫn đến phần sân trước hay sau của hai nhà thường tương đồng về hình và thế, tức là cũng tương đồng về khí ngoại diện. Do vậy, khi bố trí sân trước hay sau không nên làm tường ngăn cao để chia cắt tường khí tổng thể, mà nên làm rào thấp hoặc thưa, thoáng để hai nhà đều tận dụng được. Nhà song lập thường trọn vẹn hình, thế khi chung mái, để phân biệt có thể dùng con lươn phân Thủy chứ không nhất thiết phải tách mái để mỗi nhà trở thành biệt lập. Hệ thống móng của hai nhà nên kết hợp từ đầu để ổn định địa mạch. Nhà song lập muốn đạt được ngoại khí thống nhất rất cần sự hợp tác của hai nhà, cũng có thể tạo nét chung về mái, chiều cao, tỷ lệ, còn trong chi tiết hình thế thì khác biệt, nhưng vẫn phải cân bằng âm dương, đặc rỗng.

Mỗi dương trạch đều có qui mô, đối tượng sử dụng riêng biệt. Nhà song lập dù khối tích đối xứng nhưng ngăn chia bên trong cần linh động theo nhu cầu mỗi nhà để có được nội khí đặc thù, không phạm ngũ hу.

Về mặt phương vị, nếu mặt chính của nhà song lập quay hướng Nam hoặc Bắc thì một bên được hướng

Đông trong khi căn bên kia được hướng Tây hoặc ngược lại. Để tránh những bất lợi của hướng Tây cần xử lý khi xây cất và xếp đặt không gian tương thích (hệ thống lam, tường hoa, lô gia, xếp các khu phụ: cầu thang, nhà kho, nhà vệ sinh...) theo nguyên tắc tọa hung hướng cát. Dành các phòng chính nằm ở trục Bắc Nam để đón gió lành và tránh nắng nóng. Như vậy là nội khí ở hai nhà cơ bản là tương đồng nhưng thực ra đã có những điều chỉnh theo phương vị cụ thể.

Việc bố trí thiên tĩnh (giếng trời) trong nhà song lập cũng nên theo cách bổ sung khí cho nhau. Có thể hai giếng trời góp làm một để tăng khôi lượng khí lưu thông, cũng có thể hai giếng trời lệch nhau để bổ sung khoảng thông thoáng cho các chỗ âm tính mà bên kia thiếu.

Nhà liên kế (đặc biệt liên kế trong các khu quy hoạch dân cư mới), tính độc lập của từng trạch cư ngũ mạch lạc, rõ ràng, nên việc liên kết khí với nhau phải được cân nhắc trong từng trường hợp cụ thể, tránh những xung đột giữa xóm giềng xảy ra sau này tạo nhân khí bất lợi.

Nhà ở bên cao ốc hung, cát thế nào?

Theo Phong thủy thì "bạng sơn, ỷ Thủy" (tức là dựa núi, kề nước) là tốt cho ngôi nhà, nhưng vấn đề là sơn và thủy phải có mức độ, hình, thế tương xứng, hài hòa với quy mô nhà. Nếu lớn quá (núi cao, sông sâu) tức phạm vào ngũ hung thì không thể xây cất nhà tại đó được. Trong đô thị cũng vậy, cao ốc được xem như tòa núi cao, có tính chất riêng biệt mà các nhà lân cận nếu

không tương thích sẽ bị ảnh hưởng xấu nhiều. Các cao ốc trong đô thị luôn làm đổi dòng chuyển động khí và phát tán xuống công trình kế cận. Khi cao ốc tọa lạc về các hướng xấu của công trình chủ thể thì hung khí được cao ốc ngăn lại, như một bình phong khổng lồ cản gió lạnh hoặc nắng gắt. Nhưng khi nhà quay ra được hướng tốt mà ngay hướng đó lại có cao ốc án ngữ thì chẳng những cát khí bị cao ốc cản, mà hung khí từ các phía khác cũng tích tụ và tác dụng ngược vào nhà, Phong thủy gọi là hiện tượng hồi phong phản khí bất lợi cho nhà ở. Một ảnh hưởng nữa của cao ốc là tạo ra những vùng xuyên sơn (khoảng hẹp giữa hai dãy núi hay nhà cao) tại đây gió hút rất mạnh, làm cho khoảng ở giữa luôn bị tác động xấu, khí thăng phong tắc tán, ảnh hưởng đến sinh học của người sinh sống bên dưới, khó ở lâu dài được. Do vậy, khi mua nhà, cần xem kĩ thực địa và biết qui hoạch khu vực có nhà cao tầng để tránh những vùng xuyên sơn cũng như hiện tượng hồi phong phản khí.

Phong thủy trong nhà chung cư

Xu thế cư trú tất yếu trong đô thị hiện đại là chung cư. Các dạng nhà ở tập thể, nhà cư xá hoặc căn hộ đều có tính chất chung cư, trong đó trường khí chung và riêng vừa tách bạch lại vừa phụ thuộc, liên quan ảnh hưởng đến nhau. Do đó, các yếu tố Phong thủy của nhà chung cư tuy vẫn tuân theo những nguyên tắc cơ bản nhưng đồng thời có đặc thù riêng biệt.

- Nên xét toàn cảnh, tổng thể chung cư để chọn trường khí tổng thể hài hòa với quan hệ chung. Nên

xem chung cư như ngôi nhà lớn nhiều tầng, nhiều phòng, ngôi nhà này cần có được thuận lợi về Phong thủy như hướng tốt, đón gió mát, tránh nắng gắt, chung cư phải có khoảng lùi tương xứng với đường giao thông (giới thuỷ) để tránh các ảnh hưởng xung sát từ trực lô bên ngoài. Cũng như một căn nhà độc lập, chung cư cần có khoảng Minh đường khoáng đạt ở phía trước, tốt nhất đây là khu vực cây xanh, quảng trường nhỏ làm chỗ vui chơi nghỉ ngơi, đồng thời là khoảng lùi, tạo hàn tuyến tốt cho tầm nhìn của hướng bên ngoài khi tiếp cận chung cư cũng như đảm bảo mỹ quan đô thị.

- Nên chọn hướng nhà chung cư là hướng thẳng góc với mặt chính, ngược lại là hướng phụ. Chung cư có mặt dài quay về hướng Nam hoặc lân cận Nam sẽ đón được gió mát và ánh sáng ổn định. Các cạnh ngắn (đầu hồi) quay về hướng xấu sẽ giúp cho ít nhà bên trong chịu ảnh hưởng nắng Tây và gió nóng. Chung cư xoay về hướng tốt thì mỗi căn hộ bên trong cũng được hướng tốt. Đôi với chung cư quay mặt dài ra phía Đông - Tây, cần có hành lang che nắng để giảm bớt xung sát và dương quang quá thịnh.

Một chung cư có tổng thể hài hòa môi sinh, thuận hướng, đắc vị là đã được nửa phần cát tường. Nhưng các căn hộ trong chung cư có thể nằm ở vị trí, hình thể, tầng cao, trần thiết... khác nhau. Do đó, chọn căn hộ trong chung cư luôn phải xem xét đến các yếu tố cụ thể trong mối quan hệ với các căn hộ khác và toàn chung cư, xa hơn là cảnh quan trực tiếp bên ngoài căn hộ.

Cát hung của căn hộ chung cư: Căn hộ đắc cát là căn hộ quay ra hướng tốt, hướng có những điều kiện

môi sinh hợp với gia chủ. Thông thường cửa chính của căn hộ thường nhìn vào nội sảnh, cầu thang hoặc hành lang chung. Đây là những không gian giao thông công cộng, nên cần phải có các bài trí hợp chức năng như sáng sửa đủ ánh sáng, không bị gió hút, mở cửa nên tránh đối diện nhau vì tầm nhìn xuyên thấu và gió hút mạnh. (Những chung cư cũ thường tối và gió lùa mạnh). Khi vào căn hộ, mỗi phòng ở tối thiểu phải được một bề mặt đón nhận dương quang trực tiếp từ bên ngoài. Cửa sổ của căn hộ không được nhìn vào căn hộ khác (tầm nhìn xuyên thấu và gió lùa xuyên phòng) mà nên nhìn được ra cảnh quan bên ngoài. Nếu bên ngoài là hướng Nam hoặc lân cận Nam thì gió mát và ánh sáng khá ổn định. Nếu là phía Tây thì phải xử lý chiết giảm xung sát.

Căn hộ chung cư cát tường còn là căn hộ đạt được ngũ thực, tránh ngũ hư theo thứ tự sau:

Một là nhân khẩu tương thích với diện tích. Hai là tỷ lệ mở cửa tương ứng với không gian (căn nhà nhỏ mà nhiều cửa thì dương thịnh, âm suy, đa môn tắc đa khẩu). Ba là căn hộ được hoàn thiện ngoại diện, không gian công cộng thoáng đãng. Bốn là các hệ thống điện, nước được thông suốt và rõ ràng, không ảnh hưởng, không dùng chung lỗ lắn nhau. Năm là các khu chức năng được khép kín, tránh tình trạng cơi nới phá vỡ kết cấu ban đầu.

Chọn căn hộ theo nhân khẩu trách mệnh: Mỗi gia đình khi chọn căn hộ chung cư đều có những mục đích sử dụng sinh hoạt khác nhau, nhưng kết cấu các căn hộ trong chung cư thường giống nhau do đó cần chọn các

căn hộ đạt được các nguyên tắc chung, sau đó tuỳ theo nhân khẩu mỗi gia đình mà phân bố phòng ốc hợp với các thành viên. Diện tích căn hộ thường không được rộng rãi, nên mỗi căn hộ cần tận dụng tối đa các diện tích chung. Trường khí của căn hộ được quyết định bởi trường khí chung này. Ví dụ: căn hộ vừa bước vào gặp ngay bàn ăn thì gia đình thường dành nhiều thời gian cho việc ăn uống. Những căn hộ có sinh hoạt hướng nội, ít giao tiếp thì thư phòng, nơi làm việc thường bố trí ngay phòng ngoài, chỗ tiếp khách nhỏ gọn hơn căn hộ có xu thế hướng ngoại. Sau không gian chung mang tính động - dương, cần bố trí các không gian riêng mang tính tĩnh - âm, trên nguyên tắc cân bằng âm dương.

Nhà đầu đường, góc chợ, nhà mũi tàu có cat không?

Nhà đầu đường, góc chợ, chính là thế nhà "nhất cận thị nhì cận sông". Nhà mũi tàu cũng vậy.

Tại các khúc quanh gấp, dòng chuyển động (nước chảy, xe cộ hay gió lưu thông) đều chậm lại so với chỗ thẳng, nếu có công trình tọa lạc tại đây thì đó là điểm nhấn kiến trúc khá thu hút. Do vậy, dương trạch tại vị trí mũi tàu hợp với công năng thương mại, giao dịch. Cũng do thế đất nhọn thuộc hành Hoả, Hoả sinh Thổ, Thổ sinh Kim, nên những công trình kinh doanh như khách sạn, nhà hàng, siêu thị hãy chọn vị trí mũi tàu là giao lộ của nhiều dòng người đổ về mang tính động, đặc địa hơn là làm nhà ở vốn cần tĩnh.

Do sự tập trung chú ý bề ngoài lấn át phần nội thất, nên nhà tại mũi tàu thường có tiêu điểm là góc

nhọn được vát thẳng, bo tròn lồi hay lõm để giảm các từ giác (góc nhọn, góc chết). Luồng khí dọc theo các tuyến đường khi gặp nhau thường tạo nên xoáy trước giao lộ, vì vậy cần đặt bồn nước, trồng cây, hay trụ đèn trang trí... để dung hòa xung sát cho công trình.

Nếu để ở, nhà tại giao lộ nên bố trí phòng ở xa đỉnh nhọn, để trường khí được tinh và giảm góc xéo. Còn tại phần đỉnh nhọn tốt nhất là làm sân vườn, hàng rào có hồ nước hoặc kiến trúc nhỏ mang tính trang trí.

Nhà xây dựng bên nhà thờ, ao đầm, giếng nước và dị vật

Trong việc chọn vị trí xây dựng dương trạch, hình thế và cảnh vật chung quanh là hết sức quan trọng. Tuy nhiên, không phải vì thế mà bất cứ vật thể kỵ khuyết nào thấy không thuận mắt là đều qui vào hung. Qui trình sắp xếp nhà đất theo Phong thủy luôn đi từ tổng quan đến chi tiết, từ chủ thể đến khách thể. Những yếu tố nào chưa hài hòa xung quanh đều có thể xem xét khắc phục được.

Khi nhà ở gần các điểm thờ tự công cộng như: đền, chùa, miếu mạo hoặc nhà thờ, vốn là nơi u tịch, trang nghiêm, nên đối với người cao tuổi hoặc người theo đạo thì có thể hợp. Tuy nhiên, nếu gia chủ là người trẻ tuổi, không theo đạo thì ở đây lại không tốt, gây nên những bất lợi cho trường khí nhà ở vì có lúc khách thập phương lai viếng hay dịp lễ hội thì khu vực này khá ồn ào, nhang khói nghi ngút. Nếu không dọn đi nơi khác thì cách khắc phục là nên bố trí nhà theo kiểu hướng nội, tức là giảm các khía gian tiếp với bên ngoài,

dùng cửa kính cách âm, mở sân trong, hướng tầm nhìn vào thiên nhiên trong nhà. Dùng các biện pháp gia tăng khí, chuyển khí để ổn định trường khí nội thất, các ảnh hưởng bên ngoài sẽ có tác động mạnh.

Về phần các mái nhọn (nhà thờ hay đền tháp) là đặc trưng cho hành Hoả, mang tính tiêu hao phụ cận, xưa kia người ta ngại làm nhà ở trong vùng có hành Hoả vì sợ Hoả thịnh dễ cháy. Do Hoả sinh Thổ, nên nhà cửa trong vùng hành Hoả sẽ làm theo dạng hành Thổ: hình vuông, mái bằng và thấp hơn các đỉnh nhọn thì sẽ được tương sinh. Đồng thời, trong nhà hay phía trước nên bố trí hồ nước, vòi phun để dùng hành Thủy khắc chế Hoả.

Trước đây, giếng đào, hồ trữ nước ngầm là nguồn cung cấp nước sinh hoạt quan trọng luôn giữ gìn cẩn thận. Nhưng giếng hay hồ nước bỗn không dùng lâu ngày thì lại là nơi tích tụ ẩm thấp, khí độc và rác rưởi. Nhà ở đô thị hiện nay đều dùng nguồn nước Thủy cục (kết hợp giếng khoan và trữ nước trên bồn cao) sạch sẽ và tiện dụng. Do đó, giếng nước, hồ nước không dùng thì tốt nhất là nên lấp kín để bảo vệ môi trường cũng như việc ổn định cho nền móng. Lưu ý, tựu Thủy trong dương trạch là có hồ cảnh non bộ, nước sạch và lưu thông, chứ không được tích tụ nước bẩn và tù túng.

Miệng cống trước cửa cũng là điều bất lợi vì dễ đọng xú uế, ra vào khó chịu. Tuy nhiên, đa số công trình hiện nay miệng cống thường làm tại khoảng giữa hai nhà. Nếu lỡ gặp ngay trước cửa thì có thể đổi cửa sang một

bên hoặc điều chỉnh miệng cống - hố ga sao cho không ảnh hưởng đến nhà mình và nhà bên.

Nhà mặt tiền kết hợp kinh doanh

Nhà ở tại đô thị hiện nay, đặc biệt là nhà có mặt tiền tiếp xúc đường giao thông thường được tận dụng để kinh doanh hoặc cho thuê để sinh lợi. Điều này làm trường khí dương trạch biến đổi, nếu không có những điều chỉnh Phong thủy thích hợp thì môi trường nhà ở sẽ bị xáo trộn, ảnh hưởng không nhỏ đến người cư ngụ.

Khi làm nhà có kết hợp kinh doanh, gia chủ cần phân định rõ từ đâu giữa hai mục đích ở và kinh doanh, mục đích nào chính, để phân bố không gian thích hợp. Ngôi nhà có cho thuê hoặc trực tiếp cho thuê thì phần kinh doanh luôn là phần hướng ngoại, còn phần ở là phần hướng nội. Phần nào là chính thì cũng phải đáp ứng tốt cho nhu cầu của phần kia để tránh làm mất cân bằng của trường khí. Ví dụ: Phần trước cho thuê dù nhỏ vẫn nên sắp xếp cho có khu phụ (phòng vệ sinh, nhà kho) vì dùng chung sẽ bất tiện. Việc phân khu nên đi từ bình đồ đến thiết đồ. Trên bình đồ (mặt bằng) cần xác định luồng giao thông người ở phía trong có đi qua hay làm lối đi riêng? Chỗ để xe của phần ở và phần cho thuê như thế nào? Trường hợp nhà hẹp (dưới 4m) thì luôn phải sắp xếp phần trước cơ động để dễ dàng cho người ở hoặc khách muốn đi ra phía sau. Nếu nhà rộng (5m trở lên), thì nên tổ chức lối đi riêng, nhằm tách bạch nội, ngoại khí trên thiết đồ. Khi đó nên đưa cầu thang ra phía sau hoặc thậm chí làm thành hai cầu thang riêng biệt (nếu nhà dài) để chủ động trong sinh hoạt. Trường

hợp nhà có cửa sau hoặc cửa hông thì nên làm lối đi cho gia chủ tách hẳn với phần trước. Cầu thang khi đó nằm hẳn phía sau nhà. Phần trước có thể thuê cả trệt và lầu hoặc lửng. Gác lửng có thể làm chỗ ở và quan sát phần kinh doanh ở dưới. Dù theo cách nào thì nguyên tắc bố trí tọa hung hướng cát của bếp và khu phụ vẫn cần được tuân thủ chặt chẽ.

Các không gian thương mại, giao tiếp nhiều luôn mang tính dương và động, ngược lại, không gian để ở luôn mang tính âm và tĩnh hơn. Do vậy, nếu bố trí không hợp lý sẽ làm mất cân bằng âm dương. Các khu chứa đồ, kho luôn cần đèn sáng để tăng dương tính, để tìm kiếm lựa chọn. Chỗ nghỉ ngơi, phòng làm việc (trong khu kinh doanh) thì lại cần âm và tĩnh hơn, nếu để chung sẽ bị nhiễu loạn, người làm việc sẽ căng thẳng và mệt mỏi. Do vậy, ngay trong khu kinh doanh cũng cần ngăn chia theo âm dương, có thể dùng vách nhôm kính nhẹ vừa tách biệt vừa dễ quan sát. Đối với nhà ống hẹp và dài, có thể mở thiên tĩnh ở giữa để đưa dương quang xuống các phần giữa nhà vốn bị âm khí tối tăm và cần thông thoáng cho vệ sinh, nhà kho, bếp... Dùng thiên tĩnh còn có tác dụng tách biệt ảnh hưởng của hai khu ở và kinh doanh ra. Khu buôn bán ôn ào không ảnh hưởng khu ở, ngược lại khu ở sẽ kín đáo hơn và ít bị tán khí. Tránh để kho hàng hoá của chỗ buôn bán lăn lộn trong khu ở, vừa khó tìm kiếm vừa dễ gây hoả hoạn. Phần cho thuê hay tạo ra các xung sát do người ra vào, vận chuyển hàng hóa... do đó vật liệu dùng cho phần này nên thuộc hành Thổ (Thổ sinh Kim - tức lợi nhuận) như gạch, đá mang tính bền chắc dễ chịu mài mòn va

chạm, hoặc hành Kim như sắt, inox chứ không nên dùng đồ gỗ hoặc vật liệu nhẹ dễ cháy (vì Kim khắc Mộc, Mộc sinh Hoả). Có thể dùng gương, kính Thủy để phản chiếu các xung sát, và thu hút các ngoại khí bên ngoài, gia tăng cảm giác mở rộng không gian, vừa lợi cho buôn bán, vừa tránh xung sát cho nhà ở.

Không nên quan niệm nhà ở có kết hợp buôn bán chỉ là tạm thời, chỉ có siêu thị hay trung tâm thương mại mới cần sắp xếp. Điều tiên quyết khi bố trí nơi kinh doanh trong nhà là phải xác định tính chất kinh doanh bao gồm loại hình hoạt động, khối lượng người.

Sắp xếp khu buôn bán phù hợp

Chúng tôi xin dẫn giải kỹ hơn về khu buôn bán trong các nhà mặt tiền kết hợp kinh doanh và hàng hóa cần giao dịch. Về loại hình, có nhiều hình thức buôn bán mang tính chất trường khí khác nhau, tuỳ theo Ngũ hành sinh khắc mà tổ chức cho phù hợp. Ví dụ bán quần áo, văn phòng phẩm, photocopy... là trường khí mang tính Mộc, Mộc sinh Hoả nên cần chú ý phòng cháy. Hoặc bán đồ điện tử, máy móc... là trường khí mang tính Kim, cần sử dụng các mặt bằng vuông vức và nằm ngang (hành Thổ vì Thổ sinh Kim) hạn chế đưa đồ lên cao (hành Mộc) và các hình zic zắc hoặc nhọn, rất khó bố trí (hành Hoả khắc Kim). Về khối lượng người và hàng hóa, tuỳ theo nhu cầu và thực tế mà bài trí hợp Phong thủy. Nơi nhiều người và lượng hàng trao đổi thường xuyên, hàng hóa cồng kềnh (vật liệu xây dựng, vải vóc, xe cộ) cần mở rộng cửa và sắp xếp linh động. Nơi có ít người làm việc, hàng hóa nhẹ (đồng hồ, kim

hoàn) thì cần làm cố định các tủ kệ, trang trí thu hút, nhưng bảo vệ kín đáo, tránh tán khí và đề cao tính an ninh. Tính chất buôn bán mang lại đặc trưng không gian khác nhau. Ví dụ: kinh doanh vật liệu xây dựng (tính Thổ) nên nhà phải thật chắc và thô (hành Thổ) vì dễ có va chạm trầy xước, không thể làm nhiều tủ kính hay gương (Thổ khắc Thủ) vì rất dễ vỡ và bám bụi. Các chỗ buôn bán, giao tiếp nhiều luôn mang tính dương và động, hay có các ngoại khí tác động, nên cần bài trí sao cho vừa lợi cho buôn bán, vừa tránh xung sát cho nhà ở. Không nên sắp xếp theo kiểu để trông và thẳng hàng từ ngoài vào trong, vì sẽ gây ra luồng khí thổi thẳng (trực xung). Nơi quản lý cần kiểm soát được người lạ khi bước vào cửa hàng, các sản phẩm đặc trưng cần được nổi bật từ đầu. Tránh tình trạng dân khách hàng đi vào rất sâu để tìm hàng. Nếu trước nhà là đường lớn hay ngã ba đâm thẳng vào, cần đặt thêm chậu cây cảnh hoặc tủ trang trí, treo các vật linh động để ngăn xung sát, thậm chí có thể làm một hàng rào di động thoáng để gây ấn tượng cho lối vào mà vẫn ngăn cản các luồng di chuyển mạnh và trực tiếp. Dù nhà ở có nhiều mặt tiền hoặc mặt tiền rộng cũng không nên làm nhiều cửa, vì "đa môn tắc đa khẩu", nội bộ dễ gây xáo trộn, mở nhiều cửa sẽ gây ra nhiều luồng đi lại, vừa giảm diện tích buôn bán, vừa gây tán khí, lại khó bảo vệ an ninh. Có thể mở các khung cửa sổ lớn để thu hút sự chú ý bên ngoài, còn cửa đi lại chỉ cần một cửa chính và một cửa phụ cho nhân viên. Nếu nhà có tầng lửng thì nên mở cửa sổ lớn ở trên cao để thu hút dương quang vào sâu trong nội thất, tránh để cửa hàng tối tăm (âm tính) và tính chất

bài trí phải luôn điều chỉnh cho phù hợp với tính chất kinh doanh buôn bán.

4. Chú ý đến ngoại trạch khi chọn đất làm nhà

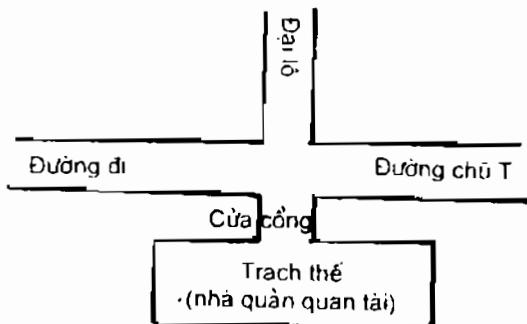
Ngoại trạch đó là hình thể cơ bản của gia trạch, môi trường xung quanh gia trạch.

Người xưa làm nhà rất chú ý đến lựa chọn địa thế, xem đó như là yếu tố số một. Do vậy mà khi xây dựng nhà ở phải đảm bảo, nhà ở phải đạt tới sự hài hoà với tự nhiên. Nếu được như vậy thì ngôi nhà và cảnh vật xung quanh sẽ tôn vinh vẻ đẹp của nhau, làm cho tinh thần con người sống ở đó dễ chịu, sảng khoái. Họ chủ trương chọn nơi "cần sơn, bàng thuỷ" đất đai màu mỡ, cây cối xanh tươi. Ở núi, xem sơn thế, long mạch; mạch lớn thì khí lớn, mạch khí là gốc. Vùng gò đồi, phải chọn nơi bàng phẳng, rộng rãi, không có hang hố, tức là vừa rộng rãi lại vừa tăng phong, đắc khí. Nơi sơn địa, phải chú ý xem mạch, mạch khí lại ở trong thuỷ. Còn ở đồng bằng xem ra không có long mạch, phải phong thuỷ cho rằng: Thổ địa cao nhất thôn gọi là Long, bờ ruộng to nhỏ đều là Long và cũng chú trọng xem nước.

Những điều cấm kỵ:

- Nhà không được làm trên nền giếng cũ, không được làm ở ngã ba đường mà có một đường đâm thẳng vào nhà, không được làm ở ngõ cụt hoặc bên cạnh đèn, miếu, hoặc trước cửa có núi che khuất tầm nhìn.

- Trước nhà không nên có cầu bắc qua chấn cửa, không nên trồng cây dâu, cây dương, không nên trồng một cây độc thụ. Trước cửa nhà không được trồng hai cây song đôi. Trong sân không được có cây to...
- Nhà ở xây dựng ở chân núi hoặc cửa thung lũng thì chủ nhà không có phúc và lâm bệnh tật.
- Nhà ở ngay vào con đường cùt thì chủ gặp đại hung.
- Ngay trước cửa nhà có cây lớn là đem tai họa đến. Miếng đất làm nhà ở mà phía sau cao, phía trước thấp gọi là đất tiến thì chủ sẽ đại cát.
- Móng nhà có hình tam giác, chủ nhà sẽ gặp chuyện xấu hoặc giải quyết các công việc đều không dứt điểm.
- Dẫn nước sông, nước suối chảy qua nhà là đại hung. Nhà ở vào nơi đất cao sừng sững mà đứng tách riêng là không tốt, làm ăn không thịnh vượng, không có tài lộc.
- Nhà nằm sát vào đường giao thông yếu mà có đường hướng thẳng vào cửa nhà, gọi là "lộ xung" còn có tên gọi là "tiện sát" nghĩa là mũi tên giết người. Ai ở vào chỗ lộ xung đó thường bị tai nạn xe cộ, bị thương hoặc bị bệnh phải mổ xẻ...

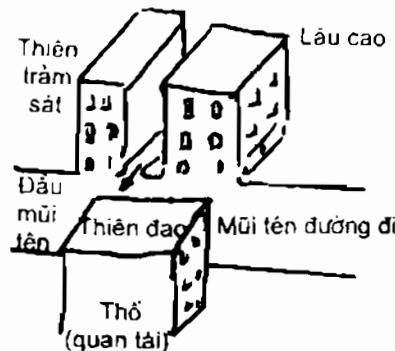

- Trước nhà mà có con đường vòng cung ngược thì chủ nhà ở vào đất có hình dáng trên, sẽ dần trở thành người bất hiếu, bất nghĩa hoặc thần kinh không ổn định và thoát tài. Vòng cung ngược càng cong thì càng gặp lăm điêu hung.

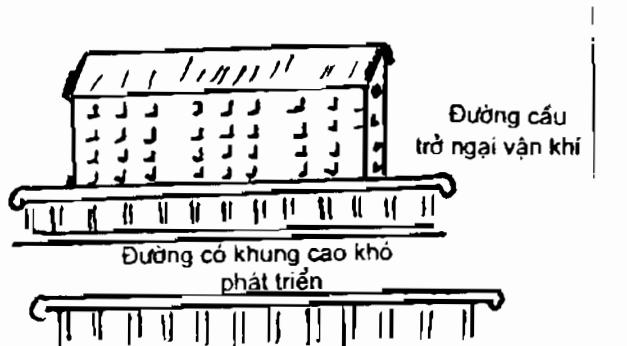

- Ở giữa có con đường hẻm, hai bên hẻm là hai nhà lầu cao, nếu mặt nhà làm đối diện với đường hẻm đó thì chẳng khác nào bị lưỡi dao sắc từ trên trời lao xuống,

gọi là "thiên trám sát", chủ nhà sẽ thoát tài, người ở nhà này khó bình yên.

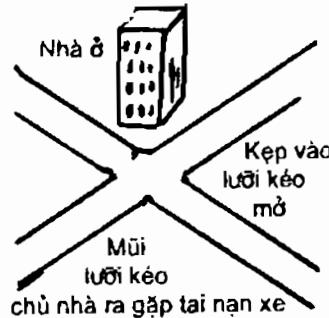

- Nhà ở mà có đường cầu treo bắc ngang gọi là "thiên kiều", chủ nhà hao tiền của, thậm chí có thể phá sản, mọi người trong nhà bị ảnh hưởng rất xấu đến sức khoẻ.

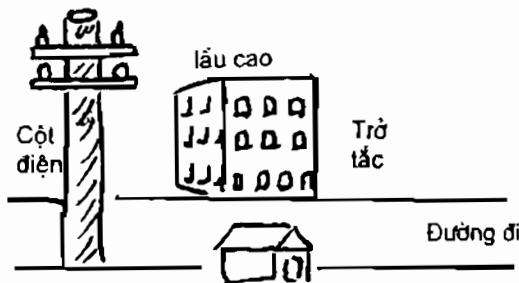

- Nhà ở ngã tư đường mà kẹt vào 2 lưỡi kéo (nghĩa là trước nhà có 2 đường giao nhau hoặc 2 nhánh sông

giao nhau qua nhà đó, thì chủ nhà và người ở trong nhà đó nguy hiểm đến tính mạng hoặc hao tổn tiền của.

- Ngay chính trước mặt của nhà có tòa nhà mà chiều cao vượt xa so với chiều cao của nhà mình, đồng thời lại rất sát nhà của mình thì chủ nhà sinh ra cảm giác bị áp bức, hình thái này gây ách tắc sinh khí trong nhà, ai ở trong nhà này thì sự nghiệp khó thành công, cư trú khó bình yên.

- Nhà ở khắp bốn bề trồng cây cổ thụ gây thiếu ánh sáng mặt trời thì âm khí trở nên nặng nề gọi là nhà "âm khí sát", người ở nhà này khó được bình yên, tai hoạ, bệnh tật đến luôn.

Ngoại trạch của một ngôi nhà nếu trồng cây thì nên trồng trước nhà 3 cây hoè. Nếu có điều kiện thì phía đông trồng đào, phía nam trồng mai, táo, phía tây trồng thị, phía bắc trồng lý thì đại cát. Ngược lại là thất cách.

Phương Nhâm, Tý, Quý, Sửu hợp với trồng dâu.

Phương Dần, Mão, Giáp, Ất hợp với trồng tùng bách.

Phương Canh, Thân, Tân, Dậu hợp với trồng thạch lựu.

Phương Ty, Thìn, Tốn nên trồng cây lớn.

Phương Tuất, Càn, Hợi nên trồng cây thấp.

Phương Tây Bắc và Đông Bắc nên có cây to.

Hình dáng nhà cũng liên quan đến cát hung của gia chủ:

Nhà xây hình chữ Kim thì phú quý.

Nhà xây hình chữ bát thì cơ bần, bệnh tật.

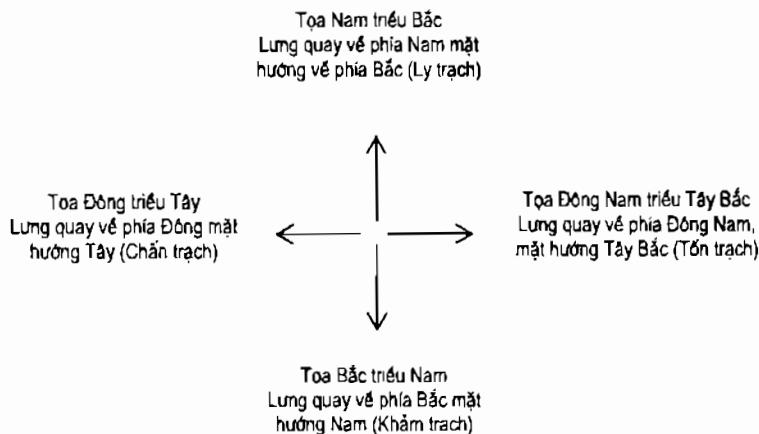
Nhà xây hình chữ hoả thì đốt hoả, tắc kinh.

Nhà xây hình mặt quạt thì chủ nhà mang bệnh. Về ngoại trạch, người xưa còn đề ra nhiều điều cấm kỵ và nhiều điều nên phải có. Nhưng người xưa vẫn coi trọng nội thất hơn cả.

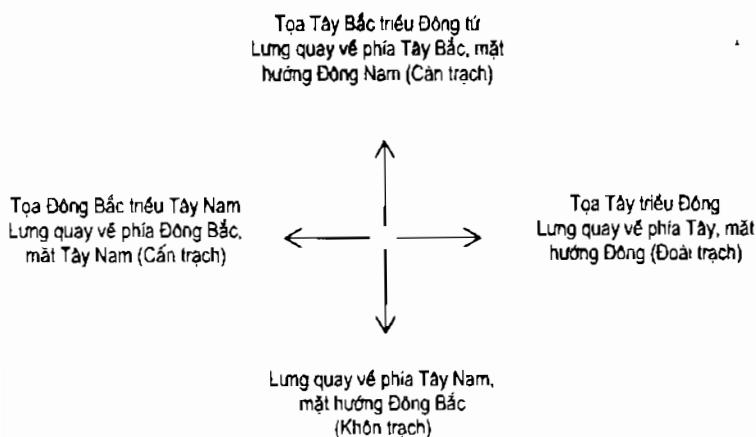
Vì theo *Kinh dịch* nói: Sửa hướng một căn nhà bị đại kỵ không cứ phải phá đi làm lại mới tốt, mà chỉ cần xoay lại hướng cổng, cửa khai môn, xoay lại hướng lò bếp, hướng bàn thờ, hướng cối xay, cối giã gạo, giường nằm, hướng cầu thang, bồn cầu của nhà vệ sinh... là có thể yểm trán được hung thần và còn được may mắn.

5. Bí quyết chọn và tìm hướng nhà phù hợp

- Những người mệnh Đông tứ (Khâm, Ly, Chấn, Tốn) hợp với 4 loại nhà sau:

- Những người mệnh Tây tứ (Càn, Khôn, Cấn, Đoài) hợp với 4 loại nhà sau:

6. Giải pháp khắc phục nhược điểm của nhà và đất

Nếu căn nhà có hình thù kỳ dị thì hãy tạo ra phong cảnh hay kiến trúc phụ thuộc để tạo nên sự cân bằng., đồng thời làm cho môi trường xung quanh hòa nhập vào nhau. Đặc biệt để gia tăng và bổ sung khí vận, bạn hãy trang bị thêm một chiếc bóng đèn sáng, hay vòi phun nước, bể nuôi cá làm sinh động không khí yếu và tù hầm cũng như làm khí vận chuyển khắp nhà. Mặt khác, ta cũng có thể dùng vật có thanh nhạc như quạt gió, khánh hay chuông.

Theo dân gian, có thể sử dụng 9 giải pháp sau để khắc phục những nhược điểm của nhà và đất:

Giải pháp bằng những đồ vật phản quang

- Gương soi: Gương soi chữa buồn phiền cho gia chủ, nên dùng cả trong lẫn ngoài nhà. Khi dùng ở ngoài, nó có tác dụng chuyển lạch hướng của hung khí từ ngoài đường nhấp vào, từ tòa cao ốc hay từ đám tang bên cạnh.

Gương vừa có tác dụng phản hồi lại vừa bảo vệ người ta tránh được các luồng tà khí. Nếu có một con đường chạy thẳng vào cửa ngõ, thì gia chủ nên treo gương trên cửa ra vào.

Gương có nhiều công dụng khi dùng trong nhà và văn phòng. Trong nhà, dùng loại càng lớn càng tốt. Nên treo gương vừa tầm, nếu thấp quá nó gây nhức đầu cho mọi người trong nhà, nếu cao quá nó làm cho mọi người khó chịu. Ở nơi chật hẹp, gương giúp dễ vận khí, tạo cảm giác rộng và sáng.

- Quả cầu Thủy tinh (có nhiều góc cạnh nhô): Được dùng để điều chỉnh khí trong nhà và trong văn phòng, giải trừ thiết kế lệch lạc, làm tốt hơn các cung trong Bát quái. Làm tán hung khí trong nội thất và ngoại biên. Thủy tinh cầu khi bài trí trong nhà giúp tăng vượng khí vận.

- Đèn: Ánh sáng giúp đỡ rất đắc lực trong thuật Phong thủy. Hãy đặt ngọn đèn pha bên ngoài một căn nhà hình chữ L, nó sửa lại được cho góc ấy vuông vắn. Ở trong nhà, đèn tượng trưng cho mặt trời ban phát sức lực từ đó - làm vượng khí trong nhà.

Giải pháp bằng âm thanh

Khánh được sử dụng để điều hòa vận khí. Nó làm tán tà khí ở cả bên trong và ngoài nhà, làm dịu hòa và tái định hướng khí của con đường hay khí ở đồi núi một cách có lợi và cân bằng hơn. Khánh hay chuông có thể dùng để chiêu khí lành và tiền bạc hay thương vụ làm ăn vào nhà cho gia chủ. Treo gần lối ra vào để cảnh giác kẻ xâm nhập.

Giải pháp bằng sinh vật

- Cây cối và bông hoa: có thể dùng bằng đồ thật hay giả đều được, không chỉ tượng trưng cho cuộc sống, tự nhiên và sự tăng trưởng mà còn dẫn dắt khí đều khắp nhà. Đặt cây cảnh ở hai bên lối vào nhà để thu hút khí tốt.

- Hồ cá kiểng: cũng giống cây cối, nó là tiểu vũ trụ trong thiên nhiên. Nước chính là cốt túy để nuôi cây - là biểu tượng cho tiền bạc. Khi quang cảnh thiếu chất tươi

nhuận người ta dùng hồ cá kiểng nhằm gửi sự sống động dưỡng khí để tạo của cải. Tại văn phòng, người ta dùng cá để thu hút tài họa và vận xáu (chú ý là khi có con nào chết phải lập tức thay con khác).

Giải pháp bằng những vật di động

- Sức gió hay sức của điện từ như cối xay gió, chong chóng và đồ đo thời tiết cũng kích thích cho khí vận hành và làm lệch hướng các lực lớn mạnh của đường lô và hành lang dài chĩa vào nhà.

- Bồn phun nước, suối nước nhân tạo ở ngoài hay trong nhà có tác dụng vận khí tạo ra tiền. Chúng dùng để bảo vệ sức nước làm tán tử khí hay con đường hỉnh mũi tên đâm tới. Bồn phun nước tạo ra khí lành, trong thương mại người ta dùng nó để chiêu lợi

Giải pháp bằng vật nặng

Đôi khi tảng đá hay pho tượng được đặt đúng chỗ có thể ổn định một vị trí phức tạp, giữ được chỗ làm hay cầm chân vợ hoặc chồng (không chia ly).

Giải pháp bằng đồ điện

Những máy móc chạy điện dùng để kích thích môi trường xung quanh tạo cho luồng khí tốt luân chuyển một cách hài hoà trong nhà, tăng sinh khí cho người sống trong nhà.

Giải pháp bằng sáo tre

Ống sáo tre biểu tượng sự thái bình và báo tin lành. Sự hiện diện của ống sáo đem lại sự bình an ổn định cho ngôi nhà và công việc thương mại. Sáo dùng vào

việc vệ khí. Âm thanh của sáo vang lên giúp cho khí trong nhà linh hoạt hơn.

Giải pháp bằng màu sắc

Màu sắc sử dụng trong phòng ốc làm tăng sinh khí con người.

+ Đen là màu của nước, nước lại là yếu tố thu hút tiền bạc; tuy nhiên, màu đen là màu giảm ánh sáng và tránh dùng.

+ Đỏ màu hưng phấn dùng trong đám cưới và các dịp lễ tết.

+ Trắng là màu tang chế, tránh dùng.

+ Màu vàng, màu của ánh dương biểu thị tuổi thọ. Màu xanh (lá cây) của mùa xuân biểu thị sức tăng trưởng, tươi mát và yên tĩnh.

+ Xanh da trời màu nhạt sắc của bầu trời. Nó tạo may mắn, tuy thế nó là màu lạnh, nhợt nhạt.

Một số vấn đề khác và cách hóa giải

- Hình dáng của lô đất: Thông thường thì miếng đất hình vuông là tốt. Khi nhà nằm tại phía trước của nửa lô đất, người sống trong nhà tốt và phát trong lúc đầu nhưng về hậu vận lại gặp điều thất bại chua xót. Tốt hơn là xây nhà ngay trong trung tâm để tạo sự cân bằng trong đời sống, sự nghiệp thành công và tiền của dồi dào.

Cách khắc phục: Nếu nhà bạn đã xây nhà tại phía trước của nửa lô đất đặt một trụ đèn chiếu ở giữa đường

ranh đất sau nhà và hai đèn ở hai bên góc trước nhà, các đèn đều chiếu vào mái nhà.

+ Nhà làm trên lô đất có góc cạnh như viền kim cương thì rất tốt nếu có đường song song với cạnh lô đất và cổng vào nhà không mở ra phía góc.

Cách khắc phục: Nếu nhà đã xây hướng vào một góc nào của lô đất thì hãy đổi lại bằng cách trồng cây to cao, cột cờ hay đèn pha ở phía sau nhà.

+ Làm nhà trên lô đất hình tam giác có cửa ra vào nhìn ra góc thì không ổn mà nên quay ra phía bên cạnh. Nên xây nhà vào xế của góc như mảnh đất hình con sò thì giữ được tiền bạc. Còn nếu nhà nằm chính giữa lô đất, cửa đối với góc đất thì nguồn thu nhập của người trong nhà sẽ kém.

Cách khắc phục: Hãy trồng trụ cờ hay cây để che gió ấy đi.

+ Với một lô đất có dạng như lưng lạc đà thì căn nhà nên xây tại trung tâm lô đất nếu đủ chỗ (phía trước lô đất phải rộng gấp hai chiều cao căn nhà). Vị trí xấu là ở hai cái bướu lạc đà. Nếu căn nhà xây nơi bướu trái thì gia đình sẽ gặp nhiều đau thương và nếu xây bên bướu phải thì con cái gặp trở ngại trong đời sống.

Cách khắc phục: Xây thêm phần phụ cho gia đình (cách giải cho bướu trái) và phần phụ cho con cái và "tử tức" (cách giải cho bướu phải) phần của chủ phòng - phòng ở của chủ gia đình.

+ Lô đất chữ L hay lô không có góc cạnh có thể kém may mắn cũng như một phần đời của người sinh sống trong ngôi nhà đã đánh mất.

Cách khắc phục: Nếu nhà chưa xây, hãy xây nhà ở vị trí nhìn ra góc chính của mảnh đất, và phải cách xa góc ấy ít nhất bảy mét. Trồng cây to sau nhà hay đèn trù và trồng thêm dọc theo đất thiếu góc cạnh vài bụi cây. Theo cách chữa này thì sự thành công có thể đạt được dù đó là một dạng thất cách.

+ Đối với lô đất chữ T, hãy xem đường vào lô đất ở đâu. Nếu đường vào ở đáy chữ T thì thăng tiến nghề nghiệp, nhưng lại kém về đường học vấn và không có quý nhân phù trợ. Nếu đường và mảnh đất ở phía trên chữ T thì người sống trong ngôi nhà sẽ gặp nhiều đau khổ về con đường hôn nhân và tiền bạc.

Cách khắc phục: Hãy trồng loại cây leo dọc cạnh dưới chữ T.

- Đường sá: Đường sá cũng giống như sông ngòi, nó là phương tiện để chuyển khí. Những đường cong và đường viền theo tự nhiên rất phù hợp cho việc luân chuyển đường khí. Còn những đường lộ thẳng tắp lại vận khí quá nhanh và trở nên nguy hiểm. Nó giống như mũi tên gọi là "tử" khí.

Cách khắc phục: Treo gương trên cửa ra vào hướng ra đường, làm một lạch nước, một cái cánh gió hình mũi tên ở khoảng cách giữa đường và nhà.

Đường lộ cho xe chạy cũng là đường khí vận hành, nó nối liền căn nhà với mạch chính của con đường. Đường này nên làm bằng phẳng, lượn khúc và tương đối cao bằng đường cái thì tốt hơn, và để loại trừ trực khí bên ngoài.

+ Con đường giống như chĩa ba ở trước cửa nhà là ý nghĩa tình cha con thường xô xát và gia đình bất hoà, mỗi người đi mỗi ngã.

Cách khắc phục: Sơn chấm đỏ hay xây gạch thành chấm gạch ngang đường đi, đường xe.

+ Một hình Bát quái xây ở trước nhà làm tổn thương tình cảm họ hàng giữa các dòng tộc con cháu (cửa ra vào là vị trí "Thủy" của nhà còn ở cuối đường là cung "Hoả" khiến nó khắc chế và hủy hoại liên hệ của nhau.

Cách khắc phục: Đặt đèn trụ, trồng cây, vòi phun nước, hoa lá hay quạt gió trong giữa hình Bát quái.

+ Đường lộ hẹp lại ở đoạn cuối có nghĩa là nghề nghiệp và tiền bạc bị hao mòn dần đi. Đường có chỗ tệ hại nhất là độ dốc của nó bị chìm mất, không thể nhìn thấy đoạn cuối của nó.

Cách khắc phục: Đặt trụ đèn pha ở chỗ hẹp nhất cho chiếu lên chóp mái nhà để làm những cơ may quay vòng lại về nhà. Nếu đường lộ dốc xuống thì hãy xây lại trụ gạch ở gần cuối đường để chuyển khí về. Nếu đường lộ dốc vào nhà, hãy đặt đèn đằng sau nhà để vận khí lên chỗ cao nhất của mái nhà.

+ Nếu đường nhỏ hơn bê ngang cửa chính thì khí dẫn vào nhà bị thiếu, dịp may của người ngủ cư sẽ bị nghẽn lại.

Cách khắc phục: Mở rộng con đường dẫn khí.

- Lối ra vào: Lối ra vào có thể ảnh hưởng đến người cư ngụ trong nhà. Ngõ vào phải thoáng, dễ đi lại và lối

ra phải sáng sủa. Dẹp bỏ những thứ cản trở gần lối ra vào như cây cối, cột, vách tường... làm cản trở khí vận, cản trở dịp may kiếm tài lộc và sức khoẻ. Tuy nhiên, cây cối ở khoảng cách an toàn với ngõ vào lại thuận tiện trong việc bảo vệ nhà cửa.

Những lối đi cũng có ảnh hưởng tương tự. Nếu lối đi gần bên nhà cửa rất hẹp, nhỏ thì khí người sống trong nhà sẽ bị tù túng và mất quân bình.

Cách khắc phục: Mở rộng lối đi hoặc tránh trồng cây lớn, cây rậm và bụi cây gần nó. Treo khánh trước cửa.

Chúng tôi xin giới thiệu một số ví dụ:

- + Theo thông lệ, lối đi vào tốt tạo cảm giác thoáng, thênh thang. Lối đi tối cao ốc phải rộng.
- + Lối đi hẹp sẽ giới hạn nghề nghiệp và cả triển vọng tài chính. Nếu nhà nằm trên triền dốc thì ngõ vào nhìn xuống đồi tốt hơn là cửa ra vào nhìn lên đồi.
- + Nếu có bậc cấp thì nó phải lên xuống dần chứ không quá dốc. Cửa ra vào phải mở ra trên thêm rộng. Bậc cấp hẹp và dốc không giữ được tiền bạc. Bậc thang từ trên đù xuống nhà thì xấu, làm người trong nhà phải tranh đấu vất vả trong nghề nghiệp. Để giải quyết trường hợp xấu, người ta đặt đèn pha chiếu từ sau nhà chiếu lên mái.
- + Bụi cây trồng làm vinh không khí trong nhà, cây cối tươi tốt và lối đi cần thông thoáng, nếu cây mọc rậm quá thì phải cắt xén.

+ Cổng ngõ (mặt tiền) tạo cho ngôi nhà một vẻ thoáng đãng và lôi vào nhà, để ý đến cột chống mái. Cột chống không quá lớn và gần sát cửa ra vào. Cột tròn tốt hơn vuông, vì vuông có thể là nguyên nhân gây bụi sán. Để giải quyết cho cột vuông, trồng nho leo cột. Đôi với cột to lớn sừng sững ta treo gương ngang tầm mắt hay hàng chữ "xuất nhập an bình" trên cột đó.

+ Lối đi dẫn đến cửa ra vào có thể cong vòng cánh cung hoặc có cây trồng gần đó đều được.

- Ao hồ: Ao hồ hay có chỗ chứa nước gần nhà thì tốt. Ao hồ giúp cho gia chủ thêm phần thịnh vượng. Tuy nhiên, cần chú ý giữ nước trong sạch và có cá. Nước đục là biểu tượng thu nhập kém, cá đem đến vận may.

Độ lớn của ao hồ và vị trí của nó phải cân đối trong lô đất ở. Nên đặt gần nhà cho người ở được hưởng Thủy khí. Tuy vậy, nếu ao hồ quá gần nhà hay rộng quá thì căn nhà bị thăng khí gây nhiều xui xẻo.

Cách khắc phục: Hãy làm một lối đi lượn khúc từ hồ vào nhà để kéo dài khoảng cách của nguồn nước lớn và quá gần như vậy. Và để làm giảm độ rộng lớn của nó thì bạn có thể đặt một ngọn đèn hay một vườn đá tảng hoặc trồng một cây đối lại với hồ ở sau căn nhà.

Hồ tắm cũng như hồ ao, làm hồ tắm hình quả thận ôm lấy nhà là tốt nhất. Nếu hồ hình chữ nhật tránh để góc của nó chĩa vào nhà.

+ Hồ cá hình cong mở ra, người ở nhà có tiền nhưng sẽ bị hao đều đều, nó trôi đi khỏi.

Cách khắc phục: Đặt đèn pha ở hai góc trước nhà chiếu lên mái nhà.

+ Nếu ao, hồ hơi vuông góc hay chữ nhật mà góc nó chia vào nhà thì người nhà sẽ đau ốm, hao tài.

Cách khắc phục: Làm vòi phun nước hay trồng cây đổi diện góc hồ để bảo vệ nhà.

- Cửa, ngõ - nẻo dẫn khí và đón vận may: Cửa ra vào và cửa sổ là nẻo dẫn khí vào và đón vận may đến. Theo đúng cách thì các cửa trong nhà, hành lang và cầu thang dẫn khí vận chuyển khắp nhà. Sự vận hành phải điều hoà, không nên qua nhà nhanh và cũng không nên quá chậm.

Lối cửa chính phải mở ra chỗ rộng nhất của phòng hay đại sảnh. Đại sảnh là nơi mở ra cho khí và ấn tượng đầu tiên của người nhà là một điều vô cùng quan trọng trong thuật Phong thủy, nơi này cần sáng sủa, khoan khoái, ấm cúng và thân mật. Như thế khí của người cư ngụ được hưng phấn và điều hòa.

Xin đưa ra một số vấn đề và cách chữa những cấu trúc lệch lạc của ngôi nhà để các bạn tham khảo:

Cánh cửa mở ra nghịch chiều sẽ kiềm chặt khí và vận may của người cư ngụ.

Cách khắc phục: Đổi cửa ra vào theo chiều thuận, treo gương trên tường để tạo không gian rộng thêm hoặc đặt đèn hay chuông tự động reo khi có người mở cửa.

+ Nếu một người về nhà hàng ngày mà cứ được "bức vách" dàn chào làm đội khí đều đều thì bảo đảm là sẽ vất vả cuộc đời.

Cách khắc phục: treo gương trên vách tường theo hình vẽ giúp khí chuyển vào khoảng không gian dội khí.

+ Một lối vào hẹp và tối cũng cản sự vận khí và cản trở may mắn của người cư ngụ. Nếu ngõ vào là một hành lang hẹp sẽ khiến sức khỏe yếu kém về đường hô hấp và khó sinh nở cho phụ nữ. Về tâm lý, một lối đi hẹp, đèn mờ gây ra sự thất vọng, dẫn đến việc người sống trong nhà cáu kỉnh và có tâm trạng u buồn.

Cách khắc phục: Đặt một ngọn đèn sáng trên trần và một tấm gương trên vách cận cửa để tạo chiều sâu.

+ Cửa thông luôn: Trong Phong thủy cửa thông luôn là cần thiết. Đặt cửa thất cách gây hậu quả xấu và sự lục đục trong nhà chủ nhân. Cửa thông luôn ngay hàng với nhà thường là tốt và mở ra hông xếp lên nhau. Tuy nhiên tránh làm phòng tắm cửa đôi. Điều này làm người nhà mắc bệnh dọc theo đường giữa cột sống và giữa vùng bụng trước (theo mạch Nhâm, Đốc) từ đó sức khỏe và tiền bạc đội nón ra đi.

Cách khắc phục: Treo gương trên hai cánh cửa nhìn ra lối đi.

+ Nếu cánh cửa chính đối thẳng với cửa hậu thì vượng khí vào rồi ra đi quá nhanh khiến cho nhiều cơ hội đến rồi tuột khỏi tầm tay người trong nhà. Khoảng cách hai cửa này càng ngắn thì càng làm cho hoàn cảnh thêm khó khăn - mà khoảng cách càng xa thì càng tốt hơn vì điều này tạo cơ hội cho sự vận hành của khí.

Cách khắc phục: Treo khánh, cây kiêng hoặc Thủy tinh cầu nhằm tán khí và rải cờ may đều khắp trong nhà.

+ Cửa đối diện luôn nếu hơi lệch đi một chút, nó có thể gây trở ngại cho sức khỏe, sự nghiệp và gia đình. Cách xếp đặt nguy hiểm này coi như "vết cắn trộm" và gây ảnh hưởng không tốt sang người trong nhà. Góc các khung cửa sắc như dao cũng ảnh hưởng xấu đến người nhà.

Cách khắc phục: Treo một vật dụng trang hoàng ngay tầm mắt, nơi tạo sự chú ý của mọi người ở khung cửa.

Nếu một cửa ra vào lớn hơn cửa đối diện, nó có thể tốt hơn hay xấu tùy theo trường hợp. Tốt, nếu cửa lớn mở vào phòng rộng như phòng ngủ hay phòng khách. Còn cửa nhỏ hơn cho nhà kho hay phòng tắm. Nhưng nếu cửa lớn hơn mở vào nhà bếp hay nhà kho và cửa nhỏ hơn mở ra phòng ngủ thì xấu, vì theo quan niệm của người Trung Hoa thì: "lớn nuốt nhỏ". Khí của nhà bếp, phòng tắm hay nhà kho sẽ tràn ngập khí phòng ngủ, như thế sinh hoạt ở nhà sẽ giảm sút. Ví dụ: Cửa ra vào lớn hơn mở ra phòng tắm làm phí thì giờ và thường gây ra những bệnh ở vùng bụng. Người nhà này có thể bị những rối loạn về tiêu hóa hay băng quang, hay đi khỏi nhà và tốn nhiều thì giờ sửa soạn cho việc ra đi. Nếu cửa lớn hơn mở ra nhà kho, người trong nhà sẽ có khuynh hướng để thì giờ cho việc trang điểm. Nếu cửa lớn hơn mở ra nhà bếp, người ở nhà sẽ bị ám ảnh với việc nấu nướng, đồ ăn và đồ uống.

Cách khắc phục: Treo một cái gương rọi lên cửa lớn hơn để chiếu vào phòng ngủ, như thế cả hai cửa ra đường như dẫn đến phòng ngủ.

+ Để cho nhà cửa và văn phòng có sự hòa điệu, một tình trạng khác cần tránh là một hành lang nhỏ có nhiều cửa ra vào. Mỗi cửa biểu hiện cho một cảm xúc khác nhau với tiếng nói riêng của nó. Để tránh cho người nhà khỏi cãi cọ tai tiếng ta treo những gương soi trên cửa ra vào hay đặt đèn cho sáng sủa hoặc treo khánh trên cao.

Một cửa ra vào ở cuối hành lang dài sẽ làm sức khỏe người nhà nguy hiểm, lại thêm các chứng rắc rối về đường tiêu hóa sẽ gây ra vì dòng khí di chuyển nhanh, thổi tuột trên tường làm cho người nhà cảm thấy bứt rứt không yên, tác động vào thần kinh và sự tiêu hóa của người ta và làm cho họ dễ nổi giận.

+ Một cửa ra vào ở cuối hành lang cũng gây nên tử vong và có thể cản trở dịp may mắn, thăng tiến trong làm ăn.

Cách khắc phục: Treo gương soi trên cửa đó hay trên tường để chuyển hướng dòng khí mạnh và để tạo tầm nhìn dài hơn, nhờ thế người trong nhà có ấn tượng và hy vọng vào sự thăng tiến. Không treo gương thì họ sẽ không có đường tiến. Hành lang phải giúp cho khí vận hành và con đường tương lai người ở đó cũng rộng mở hơn.

+ Nếu một cửa ra vào quá rộng ở trong nhà hay trong phòng thì khí sẽ tràn ngập vào phòng, nên cửa cài

và dịp may có vào bao nhiêu đi nữa thì người trong nhà đó cũng không thể giữ được cửa.

Cách khắc phục: Sơn phản màu đậm ở phòng tiền sảnh như đen, xanh thẫm, nâu, tím... hay đặt một vật nặng nơi cửa vào nhưng không gần cửa quá.

Tỷ lệ cửa ra vào và cửa sổ thì cũng được xem xét kĩ vì nó ảnh hưởng đến hoạt động trong gia đình. Cửa ra vào đại diện cho cái miệng của cha mẹ. Cửa sổ đại diện cho tiếng nói của các con. Nếu cửa sổ nhiều hơn cửa ra vào với tỷ lệ ba trên một thì sẽ gây ra tranh cãi, con cái hay cãi lời cha mẹ. Tương tự như thế: Nếu cửa sổ toa rộng hơn cửa ra vào thì trẻ con có khuynh hướng coi thường sự chỉ bảo, kỷ luật của cha mẹ. Một cửa sổ lớn rộng với những ô nhỏ thì được.

Cách khắc phục: Để tạo sự hòa hợp trong gia đình, treo một cái chuông hay khánh nhạc gần cửa ra vào như thế khi mở cửa thì tiếng nói của cha mẹ sẽ được nghe thấy rõ ràng.

- Cầu thang: Cầu thang được coi là quan trọng trong Phong thủy. Cầu thang dẫn khí từ tầng này lên tầng kia nó phải rộng rãi, sáng sủa và không bị tù túng vì trần thấp. Nếu tối và thấp, khí sẽ bị chặn lại, hãy treo 1 tấm gương lên trần và tăng cường chiếu sáng để làm tăng nguồn khí. Tránh làm bậc thang trống dưới nền bậc vì kiểu này không dẫn khí lên trên được.

Cách khắc phục: Bài trí cây cảnh trong chậu, đặt dưới cầu thang để giúp khí lưu chuyển từ dưới đất lên đầu cầu thang. Nếu bậc thang dựng quá gần vào một

vách tường thì treo một tấm gương trên tường để tượng trưng cho khoảng cách.

Người Trung Hoa tránh đặt cầu thang chạy thẳng xuống cửa ra vào (cửa chính) - cái đó khiến cho khí và tiền bạc tuôn chảy mất.

Cách khắc phục: Treo một khánh nhạc hay quả Thủy tinh cầu vào giữa bậc thang cuối với lối vào để làm nhẹ dòng khí chuyển.

Nếu nền nhà không có bậc cấp thì người ở trong nhà sẽ phải 3 chìm 7 nổi. Đời sống, tình cảm và công việc không đều đặn và gặp nhiều khó khăn trở ngại. Nhà trệt hay nhà song lập là tốt nhất. Nhà có bậc cấp (nền chia ra chỗ cao, chỗ thấp) nên làm bậc đi càng rộng càng tốt giúp khiến cho chủ nhà lên xuống an toàn, vững chắc hơn.

Nếu căn phòng có bậc cấp, giường ngủ phải đặt ở phần cao hơn, nhưng không nên để quá tù túng. Nhà có nhiều bậc cấp trong nền nhà làm hại cho nghề nghiệp và sức khỏe của thân chủ, cách tốt nhất là làm bậc lên xuống rộng lớn và viền cây cối, bậc thang uốn hình cung là tốt đẹp cả.

Nhưng cầu thang xoáy tròn ốc thì nguy hiểm, nhìn xuyên xuống như cái nút chai. Cầu thang xoắn ốc không những hở bậc thang mà còn làm khí thoát ra giống như cái lỗ hổng trong nhà. Nếu cầu thang để gần trung tâm căn nhà, chủ thể đau tim và có vấn đề trở ngại với thuốc men trong vòng ba năm.

Cách khắc phục: Gói cây nho hay vật gì xanh đặt trên tay vịn rồi thiết trí đèn sáng trên trần chiếu xuống cầu thang từ đầu đến cuối để dẫn khí.

- Trần nhà: Trần nhà phải đủ cao và đủ ánh sáng. Trần thấp trong một không gian tù túng sẽ làm cho người trong nhà yếu đi vì kém khí và khiến cho họ cảm thấy bị áp lực và lâu dần bị đau đầu.

Cách khắc phục: Treo gương lên hai bên tường cho tạo cảm giác mở rộng.

- Xà: Trong Phong thuỷ học thì nhà mà để lộ xà ra được xem là làm cản trở và có hại cho sự lưu chuyển khí cũng như không tạo may mắn cho chủ nhà vì bộ xà thường tạo ra sức ép cho bên dưới nó như: chõ làm việc, nơi ăn uống, ngủ nghỉ do đó nó ảnh hưởng vào sức khỏe và tư tưởng chủ nhà.

+ Xà trong phòng ngủ có thể gây ra một số vấn đề tùy theo vị trí của nó. Vì xà trên đầu giường có thể làm cho nhức đầu, đôi khi buồn ôn, xà thẳng vùng bụng thì bộ máy tiêu hóa kém, còn xà trên vùng chân thường làm trở ngại cho những động lực về di chuyển trong đời sống.

+ Xà nằm trên lò sưởi hay khu vực phòng ăn thì chắc chắn làm hao tiền của, đặc biệt cho vay sẽ không đòi được.

+ Xà ở trên chõ làm việc khiến cho đau yếu, bệnh tật.

+ Nếu giường ngủ, bàn làm việc hay lò bếp không dời chõ được bên dưới xà, thì các chũa là treo hai chiếc

sáo tre, buộc trên sáo hai mảnh lụa đỏ để tạo dáng hình Bát quái với xà đó và giúp cho khí dễ vận chuyển bên dưới khu vực đó. Một phương pháp khác là viền những dải lụa đỏ chạy dọc theo cái xà đó.

+ Xà ở một nơi như trong tiền sảnh có thể làm không khí không lưu thông đều cho cả nhà.

Cách khắc phục: Bài trí đèn trần với ánh sáng chan hòa làm thành một trần giả, như thế không những nguồn khí thông suốt mà còn khiến cho khí của chủ nhà mạnh thêm.

- Góc: Góc lồi trong kiến trúc nhà ở được xem là kém may mắn.

Cách khắc phục: Để giải quyết trường hợp này người ta treo gương hoặc một bOWL hay hai bên góc lồi để làm nhẹ đi cạnh của góc; cách khác là, trồng một cây leo lên để phủ lên cạnh đó hay treo một quả cầu Thủy tinh ở ngay trước góc cạnh.

- Cột: Cột ở trong nhà nên dùng tròn thay cho vuông để khí dễ di chuyển. Vì ngoài sự cản khí cột vuông còn có những cạnh sắc chia ra như đe dọa gia chủ.

Cách khắc phục: Bài trí gương trên bốn mặt cột để khí dễ di chuyển.

CHỌN NGÀY KHỞI CÔNG, ĐỘNG THỔ XÂY DỰNG VÀ SỬA CHỮA NHÀ CỦA

1. Chọn tuổi làm nhà

Người xưa quan niệm, khi chọn tuổi làm nhà gia chủ phải tránh tiến hành xây dựng vào các năm gặp hạn Kim lâu, Hoang ốc và Tam tai.

Tuổi Kim lâu

Tuổi Kim lâu nếu tiến hành xây dựng thì nguy cơ tai họa xảy đến cho gia đình là rất lớn. Kim lâu lại chia thành: Kim lâu thân, Kim lâu thê, Kim lâu tử, Kim lâu lục súc. Kim lâu thân là, làm nhà vào tuổi đó thì tai họa cho chính bản thân người làm nhà; Kim lâu thê là, làm nhà vào tuổi đó thì tai họa cho vợ; Kim lâu tử là, làm nhà vào tuổi đó thì tai họa cho con cái; Kim lâu lục súc là, làm nhà vào tuổi đó thì chăn nuôi gia súc sẽ thất bại liên miên, lao động sản xuất hay mất mùa.

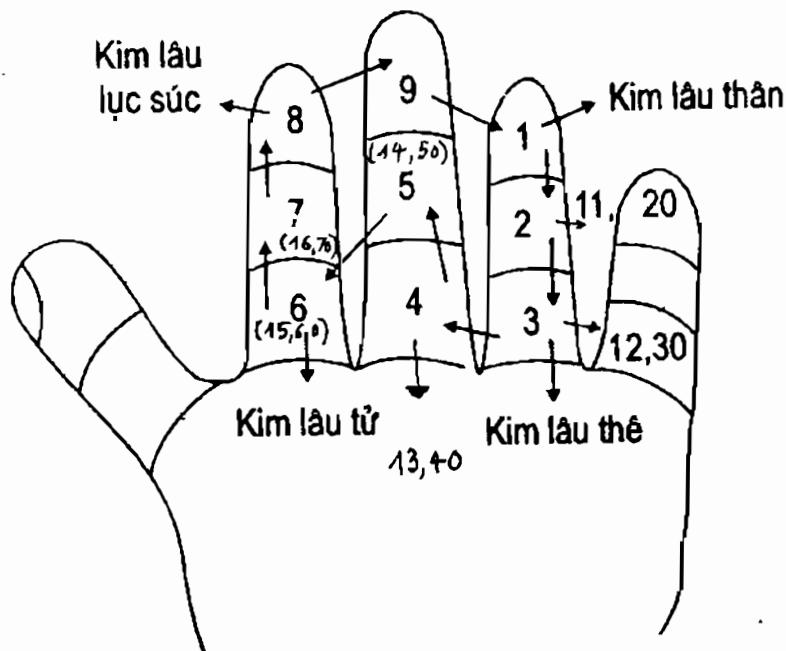
- Cách tính tuổi Kim lâu:

Lưu ý tuổi Kim lâu chỉ tính cho đàn ông, không tính cho đàn bà. Làm nhà chỉ theo tuổi đàn ông, không theo tuổi đàn bà.

Lấy tuổi (cả tuổi mụ) của người chủ gia đình chia cho 9, nếu dư 1 là gặp Kim lâu thân, nếu dư 3 là Kim

lâu thê, nếu dư 6 là Kim lâu tử, nếu dư 8 là Kim lâu lục súc.

Để dễ nhớ người ta dùng bàn tay Kim lâu để tính như sau:

Hình. Bàn tay Kim lâu

Tính từ 1 tuổi ở đốt số 1, 2 tuổi ở số 2... rồi cứ đếm theo chiều thuận các mũi tên đến năm tuổi, nếu năm tuổi gấp đốt số 1 là Kim lâu thân, nếu gấp đốt số 3 là

Kim lâu thê, nếu gặp đốt thứ 6 là Kim lâu tử, nếu gặp đốt thứ 8 là Kim lâu lục súc.

Thí dụ: Người 28 tuổi nếu làm nhà thì có bị Kim lâu không?

+ Lấy 28 chia cho 9 dư 1, vậy tuổi 28 bị Kim lâu thân.

+ Đếm theo bàn tay Kim lâu: 1 tuổi ở đốt số 1, 2 tuổi ở đốt số 2... 10 tuổi lại ở đốt số 1; 20 tuổi ở đốt số 2... và 28 tuổi ở đốt số 1. Vậy 28 tuổi là Kim lâu thân.

Các tuổi chia cho 9 mà số dư không phải các số 1, 3, 6, 8 thì không phải tuổi Kim lâu.

Các tuổi mà đếm trên bàn tay Kim lâu không vào các đốt số 1 số 3, số 6, và số 8 thì không phải là tuổi Kim lâu.

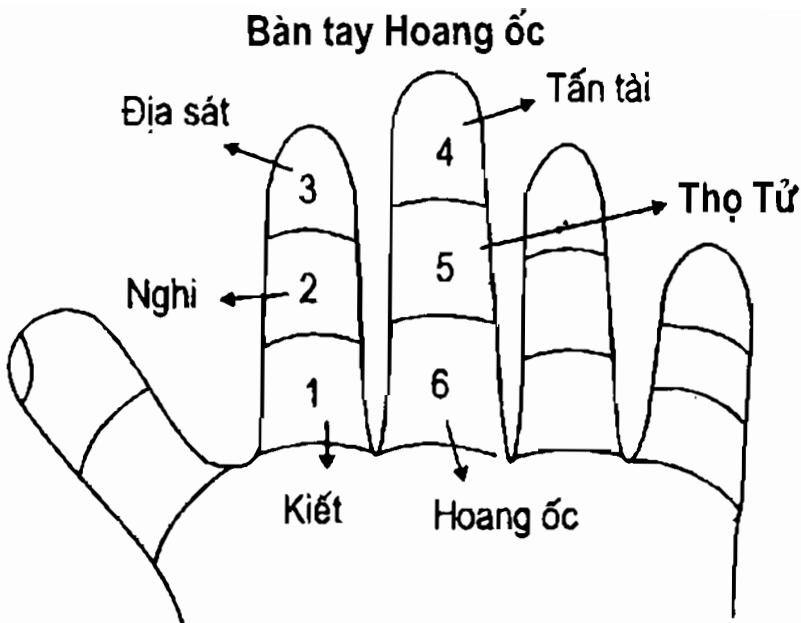
Hoang ốc

Trên 6 đốt ngón tay: 1 là Kiết là tốt, 2 là Nghi là tốt, 3 là Địa sát là xấu, 4 là Tấn tài là tốt, 5 là Thọ tử là xấu, 6 là Hoang ốc là xấu.

Bắt đầu từ đốt 1 tính là 10 tuổi rồi đếm tiếp số lẻ 11 ở số 2, 12 tuổi ở số 3, 13 tuổi ở số 4... đến 19 tuổi lại ở số 4. Và 20 tuổi bắt đầu ở số 2, 21 tuổi ở số 3..., 29 tuổi ở số 5, 30 tuổi ở số 3...

Nếu tuổi gặp số 1 là tốt, số 2 là tốt, số 3 là gặp Địa sát là xấu, gặp số 4 Tấn tài là tốt, gặp số 5 Thọ tử là xấu, gặp số 6 là Hoang ốc là xấu.

Khi đếm tuổi gặp các số 1 Địa sát, số 5 Thọ tử, số 6 Hoang ốc thì các tuổi đó không làm được nhà.

Hình. Bàn tay Hoang ốc

Ví dụ: Người 33 tuổi: Đốt số 3 tính là 30 tuổi, số 4 là 31 tuổi, số 5 là 32 tuổi, số 6 là 33 tuổi, 33 tuổi là tuổi Hoang ốc.

Năm Tam tai

- Những người tuổi Thân, tuổi Tý, tuổi Thìn bị Tam tai vào các năm Dần, Mão, Thìn.

- Những người tuổi Dần, tuổi Ngọ, tuổi Tuất thì bị Tam tai vào các năm Thân, Dậu, Tuất.

Những người tuổi Tỵ, tuổi Dậu, tuổi Sửu thì bị Tam tai vào các năm Hợi, Tý, Sửu.

- Những người tuổi Hợi, tuổi Mão, tuổi Mùi thì bị Tam tai vào các năm Tỵ, Ngọ, Mùi.

Lưu ý: những năm bị Tam tai thì gia chủ không được làm nhà.

Chọn tuổi làm nhà phải chọn sao cho vừa không bị Kim lâu, Địa sát, Thợ tử, Hoang ốc, vừa không bị Tam tai.

Ví dụ: Người tuổi Đinh Tỵ (sinh năm 1977), năm 2009 là năm Kỷ Sửu, có nên làm nhà không?

+ 33 chia cho 9 dư 6. Số dư là 6 nên phạm tuổi Kim lâu.

+ Coi số 3 ở bàn tay Hoang ốc là 30, thì 33 tuổi trùng vào số 6 là bị Hoang ốc.

+ Tuổi Tỵ bị Tam tai vào các năm Hợi, Tý, Sửu. Năm 33 tuổi vào năm Sửu là bị Tam tai.

Kết luận: Vụy tuổi Tỵ 33 tuổi, năm Kỷ Sửu (2009) tuyệt đối không nên làm nhà.

* *Tính sẵn các tuổi Kim lâu:*

12, 15, 17, 19, 21, 24, 26, 28, 30, 33, 35, 37, 39, 42, 44, 46, 48, 51, 53, 55, 57, 60, 62, 64, 66, 69, 71, 73, 75.

* *Tính sẵn các tuổi Hoang ốc: (gồm Địa sát, Thợ tử, Hoang ốc)*

12, 14, 15, 18, 21, 23, 24, 27, 29, 30, 32, 33, 36, 38, 39, 41, 42, 45, 47, 48, 50, 51, 54, 56, 57, 60, 63, 65, 66, 69, 72, 74, 75.

2. Chọn mùa làm nhà dựa theo tiết khí

Vượng khí của quê do thiên thời quyết định. Vượng khí của thiên thời là do các tiết khí trong năm phù hợp với các quê. La kinh có 24 sơn hướng, một năm lại có 24 tiết khí. Mỗi tiết khí là những ngày vượng của một sơn hướng. Mỗi quái ứng với 3 tiết khí. Xây dựng nhà cửa theo hướng (quái) nào vào 3 tiết tương ứng với quái đó thì được hưởng vượng khí, hấp thụ được khí vượng của thiên nhiên.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Càn thì gia chủ nên chọn 3 tiết đó là: Sương giáng, Lập đông và Tiểu tuyêt. Hướng Càn gồm 3 sơn hướng là Tuất, Càn, Hợi. Nhà hướng Tuất thì chọn các ngày khởi công vào tiết Sương giáng; nhà hướng Càn thì chọn ngày khởi công thuộc tiết khí Lập đông; nhà hướng Hợi thì khởi công các ngày thuộc tiết khí Tiểu tuyêt.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Khảm thì gia chủ nên chọn 3 tiết đó là: Đại tuyết, Đông chí và Tiểu hàn. Hướng Khảm gồm 3 sơn hướng Nhâm, Tý, Quý. Nhà hướng Nhâm thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Đại tuyết; nhà hướng Tý thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Đông chí; nhà hướng Quý thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Tiểu hàn.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Cấn thì gia chủ nên chọn 3 tiết khí đó là: Đại hàn, Lập xuân và Vũ Thủy. Hướng Cấn gồm 3 sơn hướng Sửu, Cấn, Dần. Nhà hướng Sửu thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Đại hàn; nhà hướng Cấn thì chọn ngày khởi công thuộc tiết khí Lập xuân; nhà hướng Dần thì chọn ngày khởi công thuộc tiết Vũ Thủy.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Chấn, thì gia chủ nên chọn 3 tiết khí đó là: Kinh trập, Xuân phân, Thanh minh. Hướng Chấn gồm 3 sơn hướng là Giáp, Mão, Ất. Nhà hướng Giáp thì chọn ngày khởi công thuộc tiết khí Kinh trập; nhà hướng Mão thì chọn ngày khởi công thuộc tiết khí Xuân phân; nhà hướng Ất chọn ngày khởi công thuộc tiết khí Thanh minh.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Tốn thì gia chủ nên chọn 3 tiết khí đó là: Cốc vũ, Lập hạ, Tiểu mãn. Hướng Tốn gồm 3 sơn hướng là Thìn, Tốn, Ty. Nhà hướng Thìn thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Cốc vũ; nhà hướng Tốn thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Lập hạ; nhà hướng Ty thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Tiểu Mân.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Ly thì gia chủ nên chọn 3 tiết khí đó là: Mang chủng, Hạ chí, Tiểu thủ. Hướng Ly gồm 3 sơn hướng là Bình, Ngọ, Đinh. Nhà hướng Bình thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Mang chủng; nhà hướng Ngọ thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Hạ chí; nhà hướng Đinh thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Tiểu thủ.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Khôn thì gia chủ nên chọn 3 tiết khí đó là: Đại thử, Lập thu, Xử thử. Hướng Khôn gồm 3 sơn hướng: Mùi, Khôn, Thân. Nhà hướng Mùi thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Đại thử; nhà hướng Khôn thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Lập thu; nhà hướng Thân thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Xử thử.

- Khi xây dựng nhà theo hướng Đoài thì gia chủ nên chọn 3 tiết khí đó là: Bạch lộ, Thu phân, Hàn lộ. Hướng Đoài gồm 3 sơn hướng: Canh, Dậu, Tân. Nhà hướng Canh thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Bạch lộ; hướng Dậu thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Thu phân; hướng Tân thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Hàn lộ.

Ví dụ trường hợp: Đối với nhà hướng Mùi thuộc Khôn trạch thì gia chủ nên khởi công xây dựng vào ngày nào, thuộc tiết khí nào?

Nhà hướng Mùi thuộc Khôn trạch thì khởi công vào các ngày thuộc tiết khí Đại thử.

Trong các ngày thuộc tiết khí Đại thử, chọn ngày nào cũng được nhưng phải phù hợp với ngày chọn theo các chỉ tiêu khác.

3. Chọn ngày, giờ làm nhà

Người xưa cho rằng, việc làm nhà là một trong những việc trọng đại của đời người. Do vậy mà ngày, giờ khởi công làm nhà vô cùng quan trọng. Nó phải đạt 3 yêu cầu sau:

- Dụng thần quan trọng nhất được nhật kiến, nhật thìn sinh.

- Nhật thần phôi với hướng được bát san tốt.
- Phôi lục thần đạt yêu cầu theo ý muốn.

Chọn ngày khởi công để phôi hướng được bát san tốt

Theo nguyên tắc nạp giáp của các quẻ: Càn nạp Giáp và Nhâm, Khôn nạp Ất và Quý, Khảm nạp Mậu, Cấn nạp Bính, Chấn nạp Canh, Ly nạp Kỷ, Tốn nạp Tân, Đoài nạp Đinh.

Càn nạp Giáp, tức là các ngày Giáp thuộc quẻ Càn, các ngày Nhâm thuộc quẻ Càn (Giáp Tý, Giáp Dần, Giáp Thìn, Nhâm Ngọ, Nhâm Thân, Nhâm Tuất). Khôn nạp Ất và Quý - tức là các ngày Ất và các ngày Quý thuộc quẻ Khôn (Ất Sửu, Ất Mão, Ất Ty, Quý Mùi, Quý Dậu, Quý Hợi).

Khảm nạp Mậu, tức là các ngày lục Mậu (Mậu Tý, Mậu Dần, Mậu Thìn, Mậu Ngọ, Mậu Thân, Mậu Tuất) thuộc quẻ Khảm. Cấn nạp Bính, tức là các ngày lục Bính (Bính Tý, Bính Dần, Bính Thìn, Bính Ngọ, Bính Thân, Bính Tuất) thuộc quẻ Cấn.

Tốn nạp Tân, tức là các ngày Tân (Tân Sửu, Tân Mão, Tân Ty, Tân Mùi, Tân Dậu, Tân Hợi) thuộc quẻ Tốn.

Chấn nạp Canh, tức là các ngày lục Canh (Canh Tý, Canh Dần, Canh Thìn, Canh Ngọ, Canh Thân, Canh Tuất) thuộc quẻ Chấn. Ly nạp Kỷ, tức là các ngày

lục Kỷ (Kỷ Sửu, Kỷ Mão, Kỷ Tỵ, Kỷ Mùi, Kỷ Dậu, Kỷ Hợi) thuộc quê Ly.

Đoài nạp Đinh, tức là các ngày lục Đinh (Đinh sửu, Đinh Mão, Đinh Tỵ, Đinh Mùi, Đinh Dậu, Đinh Hợi) thuộc quê Đoài.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Càn thì nên khởi công vào ngày Giáp và Nhâm, tức là hướng Càn phối hợp với ngày Càn được Phục vị; khởi công ngày Ất và ngày Quý tức là hướng Càn phối với ngày Khôn được Phúc đức. Khởi công ngày Đinh, tức là hướng Càn phối với ngày Đinh được Sinh khí. Khởi công ngày Bính, tức là hướng Càn phối với ngày Cấn được Thiên y. Khởi công ngày Mậu, tức là hướng Càn phối với ngày Khảm bị Lục sát. Khởi công ngày Kỷ, tức là hướng Càn phối với ngày Ly bị Tuyệt mạng. Khởi công ngày Canh, tức là hướng Càn phối với ngày Chấn bị Ngũ quỷ. Khởi công ngày Tân, tức là hướng Càn phối với ngày Tốn bị Họa hại.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Khảm, nên khởi công các ngày Mậu được Phục vị, khởi công các ngày Kỷ được Phúc đức, các ngày Canh được Thiên y, các ngày Tân được sinh khí. Khởi công các ngày Giáp, Nhâm bị Lục sát; các ngày Ất, Quý bị Tuyệt mạng; các ngày Bính bị Ngũ quỷ, các ngày Đinh bị Họa hại.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Chấn, thì nên khởi công các ngày Canh được Phục vị, các ngày Tân được Phúc đức, các ngày Mậu được Thiên y, các ngày Kỷ được Sinh khí. Khởi công các ngày Giáp, Nhâm bị Ngũ

quỷ; các ngày Ất, Quý bị Họa hại; các ngày Bính bị Lục sát, các ngày Đinh bị Tuyệt mạng.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Cấn, thì nên khởi công các ngày Bính được Phục vị, các ngày Đinh được Phúc đức, các ngày Giáp Nhâm được Thiên y, các ngày Ất Quý được Sinh khí. Khởi công các ngày Canh bị Lục sát, các ngày Tân bị Tuyệt mạng, các ngày Mậu bị Ngũ quỷ, các ngày Kỷ bị Họa hại.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Tốn, thì nên khởi công vào các ngày Tân được Phục vị, các ngày Canh được Phúc đức, các ngày Mậu được Sinh khí, các ngày Kỷ được Thiên y. Khởi công các ngày Giáp, Nhâm bị Họa hại; các ngày Ất, Quý bị Ngũ quỷ; các ngày Bính bị Tuyệt mạng, các ngày Đinh bị Lục sát.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Ly, thì nên khởi công vào các ngày Kỷ được Phục vị, các ngày Mậu được Thiên y, các ngày Giáp Nhâm bị Tuyệt mạng; các ngày Ất, Quý bị Lục sát. Khởi công các ngày Bính bị Họa hại, các ngày Đinh bị Ngũ quỷ, các ngày Canh được Sinh khí, các ngày Mậu được Phúc đức.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Khôn, thì nên khởi công vào các ngày Ất, Quý được Phục vị, các ngày Giáp, Nhâm được Phúc đức, các ngày Bính được Sinh khí, các ngày Đinh được Thiên y. Khởi công các ngày Mậu bị Tuyệt mạng, các ngày Kỷ bị lục sát, các ngày Canh bị Họa hại, các ngày Tân bị Ngũ quỷ.

- Đối với nhà khi xây dựng ở hướng Đoài, thì nên khởi công vào ngày Đinh được Phục vị, các ngày Giáp, Nhâm được Sinh khí, các ngày Ất, Quý được Thiên y,

các ngày Bính được Phúc đức. Khởi công vào các ngày Mậu bị Họa hại, các ngày Kỷ bị Ngũ quỷ, các ngày Canh bị Tuyệt mạng, các ngày Tân bị Lục sát.

Chọn ngày khởi công để phối lục thần theo ý muốn

Ta biết rằng, sự phối hợp giữa lục thần và lục thần, sự phối hợp giữa các hào với lục thần tạo ra cát hung khác nhau. Lục thần này phối với lục thần này thì tốt nhưng khi phối với lục thần kia thì lại xấu, phối với hào này thì tốt, nhưng phối với hào kia thì lại xấu, lâm dụng thần vào thời gian này thì xấu, vào thời gian kia thì tốt. Phối lục thần vào hào nào là do thiên can của ngày khởi công quyết định. Ví dụ: Thanh long lâm hào trạch tức hào 2 là tốt. Muốn cho Thanh long lâm hào trạch thì ta chọn ngày khởi công vào các ngày lục Nhâm, lục Quý.

Ví dụ khác: Bạch Hổ làm tổn thương Thanh long thì vợ hại chồng.

Trong quẻ địa thiên thái

Tử tôn Dậu Kim ứng	Bạch Hổ
Thê tài Hợi Thủy	Phi Xà
Huynh đệ Sửu Thổ	Câu Trần
Huynh đệ Thìn Thổ thế	Chu Tước
Quan quý Dần Mộc	Thanh long
Thê tài Tý Thủy	Huyền Vũ

Nếu khởi công vào ngày Nhâm Tý, giờ Dần thì Thanh long làm hào 2 là quan quý là hào trạch, Thanh long thuộc Mộc hoà với quan quý cung Mộc, ngày Nhâm Tý là ngày Thủy, Thủy sinh Mộc. Như vậy là rất tốt. Nhưng khởi công giờ Dần thì hào 6 là hào động, hào 6 là Dậu Kim động khắc hào 2 Thanh long thuộc Mộc. Hào 6 lâm Bạch Hổ, Bạch Hổ khắc Thanh long thì vợ sẽ hại chồng. Nếu như hào 6 Dậu Kim lại lâm nguyệt kiến vượng động để khắc Thanh long thì tác hại càng lớn trong một quẻ chỉ có hào thế, hào ứng và hào động mới có quan hệ với dụng thần, hoặc phù trợ hoặc khắc hâm dụng thần. Ở đây dụng thần đang nói là Thanh long. Muốn cho Bạch Hổ không có quan hệ khắc hâm Thanh long thì chọn giờ khởi công để cho hào 6 Bạch Hổ không phải là hào động.

Tránh bát sát khi chọn ngày

- Hướng bị Thủy sát: Nhà hướng Càn thu Thủy hướng Ngọ là bị sát; nhà hướng Đoài mà thu Thủy hướng Tỵ là bị sát; nhà hướng Khôn mà thu Thủy hướng Mão là bị sát; nhà hướng Ly mà thu Thủy hướng Hợi là bị sát; nhà hướng Tốn mà thu Thủy hướng Dậu là bị sát; nhà hướng Chấn mà thu Thủy hướng Thân là bị sát; nhà hướng坎 mà thu Thủy hướng Dần là bị sát; nhà hướng Khảm mà thu Thủy hướng Thìn là bị sát.

- Hướng bị Vị sát: Cửa nhà hướng Càn mà khởi công vào ngày Ngọ vị là bị sát; nhà hướng Đoài mà cửa ở Tỵ vị là bị sát; nhà hướng Khôn mà cửa ở Mão vị là bị sát; nhà hướng Ly mà cửa ở Hợi vị là bị sát; nhà hướng Tốn mà cửa ở Dậu vị là bị sát; nhà hướng Chấn mà cửa

ở Thân vị là bị sát; nhà hướng Cán mà cửa ở Dần vị là bị sát; nhà hướng Khảm mà cửa ở Thìn vị là bị sát.

- Hướng bị ngày sát: Nhà hướng Càn mà khởi công vào ngày Ngọ là bị sát; nhà hướng Đoài, khởi công vào ngày Tỵ là bị sát; nhà hướng Khôn, khởi công ngày Mão là bị sát; nhà hướng Ly, khởi công ngày Hợi là bị sát; nhà hướng Chấn mà khởi công ngày Thân là bị sát; nhà hướng Cấn mà khởi công vào ngày Dần là bị sát; nhà hướng Khảm mà khởi công vào ngày Thìn là bị sát.

Vì vậy, khi chọn một hướng nhà phải tránh dòng nước chảy từ hướng sát vào Minh đường. Chọn hướng cửa phải tránh đặt cửa vào vị sát. Đã xác định hướng nhà thì không được khởi công vào các ngày sát.

4. Chọn ngày làm nhà

Dựa vào kinh nghiệm và phong tục dân gian

Nguyên tắc chọn ngày tốt nhất là ngày Rằm, ngày mồng Một mỗi tháng, nếu các ngày Rằm, Mồng Một đó không rơi vào các ngày Hoang ốc sau đây: Mùa xuân tránh ngày Thân/ mùa Hạ tránh ngày Dần/ mùa Thu tránh ngày Mão/ mùa Đông tránh ngày Dậu.

Và cần tránh ngày Sát chủ: Mùa xuân kỵ ngày Ngọ/ mùa Hạ kỵ ngày Tí/ mùa Thu kỵ ngày Dậu/ mùa Đông kỵ ngày Mão.

Dựa vào Âm Dương Ngũ hành

Tìm quẻ ngày để biết hành của ngày đó, căn cứ vào Ngũ hành sinh khắc mà chọn ngày làm nhà, sửa chữa nhà, dọn nhà, cho thích hợp.

Tìm quẻ giờ để biết hành của giờ mà cúng động thổ hoặc sửa chữa hoặc cúng mừng dọn về nhà mới. Những tính toán này theo âm lịch, cần am tường Ngũ hành và nội dung quẻ dịch mà tùy nghi ứng dụng, nếu xét thấy cần thiết.

Quy số theo chi đỗi với năm và giờ:

Tý (1), Sửu (2), Dần (3), Mão (4), Thìn (5), Ty (6), Ngọ (7), Mùi (8), Thân (9), Dậu (10), Tuất (11), Hợi (12).

Ngũ hành tương sinh và tương khắc:

Tương sinh: Thổ - Kim - Thủy - Mộc - Hoả.

Tương khắc: Thổ - Thủy - Hoả - Kim - Mộc.

Ngũ hành Bát quái:

Thổ: Khôn, Cấn.

Kim: Càn, Đoài.

Thủy: Khảm.

Mộc: Chấn, Tốn.

Hoả: Ly.

Phương pháp tìm quẻ ngày:

Tổng số ngày, tháng, năm chia cho 8, số dư là quẻ ngày (quẻ Thượng).

Ví dụ, Ngày 22 tháng 12 năm Ất Dậu (năm Dậu quy số là 10), ta có:

$22+12+10=44$: 8 = 5 lần dư 4 = Ngày Chấn thuộc Mộc (còn gọi là Lôi) = Quẻ Thượng là quẻ Lôi.

Phương pháp tìm quẻ giờ:

Tổng số giờ, ngày, tháng, năm chia cho 8, số dư là quẻ giờ (quẻ Hạ).

Ví dụ: Giờ Thìn (quy số là 5), ngày 22 tháng 12 năm Ất Dậu, ta có:

$5 + 22 + 12 + 10 = 49$: $8 = 6$ lần dư 1 = giờ Càn (còn gọi là Thiên, Kim) = Quẻ Hạ là quẻ Thiên.

Thiết lập trùng quái, ta có quẻ Lôi / Thiên Đại Tráng (Chấn trên, Càn dưới), trên trời có sấm là quẻ Tráng. Quẻ này lợi cho việc cầu tài, cầu quan, nhưng bất lợi cho việc xây cất. Từ quẻ ngày và quẻ giờ, luận (lý, tượng, số) với mệnh người chủ đầu tư mà quyết định công việc nên hay không nên khởi công xây cát nhà. Ví dụ, với người mệnh Thổ khởi công nhà ngày Địa là tốt, giờ cung động thổ nên là giờ Địa / Phong Thăng (giờ Thìn, 7 - 9 giờ sáng), là cát tường.

Cách tính hạn Tam tai

Tham khảo mục 1 - Chọn tuổi làm nhà.

5. Những ngày kỵ đối với việc làm bếp, xây và sửa chữa nhà

Ngày Tuyệt Yên Hoả - Kỵ đối với việc làm bếp (Chủ về suy tàn)

Xây dựng nhà bếp cần tránh những ngày Tuyệt Yên Hoả, ngày phạm mệnh sát, phạm Thổ Hoàng sát, ngày tử vận trong Lục Nhâm. Xây bếp, nếu phạm phải

những ngày này, nguy cơ già chủ khuynh già bại sản là rất cao. Cụ thể đó là:

Tháng Giêng, tháng 5, tháng 9: kỵ ngày Đinh Mão.

Tháng 2, tháng 6, tháng 10: kỵ ngày Giáp Tý;

Tháng 3, tháng 7, tháng 11: kỵ ngày Quý Dậu;

Tháng 4, tháng 8, tháng 12: kỵ ngày Canh Ngọ;

Ngoài ra, những người sinh vào năm có thiên can Bính hoặc Đinh còn phải kỵ mệnh sát, tức là khi làm bếp cần tránh xây dựng vào những ngày Bính và Đinh;

Những người sinh vào năm có thiên can Mậu hoặc Kỷ phải kỵ Thổ Hoàng sát, tức không được làm bếp vào 6 ngày Nhâm Tý, Nhâm Dần, Nhâm Thìn, Nhâm Ngọ, Nhâm Thân và Nhâm Tuất.

Tuyệt Yên Hoả sát - Kỵ đối với việc chia nhà

"Tháng giêng, bảy chia nhà kỵ Thìn, Tuất;

Tháng hai, tháng tám tránh rắn, heo;

Tháng ba, tháng chín kiêng Tý, Ngọ;

Tháng tư, tháng mười sợ dê, trâu;

Tháng năm, mười một, Dần Thân tránh;

Tháng sáu, mười hai, Mão Dậu nguy;

Người đời không sợ Tuyệt Yên Hoả;

Mười người phạm phải chín người suy".

Tức là: khi một gia đình tiến hành việc chia tách hộ, chia bếp cho con cái ở riêng, cũng cần phải tránh

những ngày xấu, ngày Tuyệt Yên Hoả (như trên đã nói). Nếu gia chủ tiến hành việc chia nhà vào những ngày này, sẽ khó tránh tai họa người mất nhà tan.

Ngày La Thiên - Kỵ xây sửa

"Mồng một đừng hỏi chuột;

Mồng ba tránh mặt dê;

Mồng năm cưỡi ngựa chạy;

Mồng chín bỏ gà quê;

Mười một không gấp thỏ;

Mười ba hổ cắp kè;

Mười bảy trâu cày ruộng;

Hăm mốt chuột trộm kê;

Hăm lăm sợ chó cắn;

Hăm bảy hổ lăm le;

Hăm chín xem khỉ múa;

Đều hung hại trăm bể".

Tức là: Theo quan niệm dân gian cho rằng, ngày La Thiên là ngày đại kỵ đối với việc tiến hành xây dựng, tu sửa. Nếu như đã chọn đúng ngày La Thiên đại kỵ, không thể đổi ngày khác, thì gia chủ tuyệt đối phải tránh những giờ xấu nhất. Cụ thể như sau:

Ngày mồng 1 tránh giờ Tý; mồng 3 tránh giờ Mùi; mồng 5 tránh giờ Ngọ; mồng 9 tránh giờ Dậu; ngày 11 tránh giờ Mão; ngày 13 tránh giờ Dần; ngày 17 tránh

giờ Sửu; ngày 21 tránh giờ Tý; ngày 25 tránh giờ Tuất; ngày 27 tránh giờ Dần; ngày 29 tránh giờ Thân.

Ngày Hối khi - Kỵ xây sửa

"Mệnh Bính Tý kỵ ngày Tân Sửu;

Mệnh Bính Thân kỵ ngày Tân Tỵ;

Mệnh Giáp Tý kỵ ngày Kỷ Sửu;

Mệnh Giáp Tuất kỵ ngày Kỷ Mão;

Mệnh Ất Hợi kỵ ngày Canh Dần;

Mệnh Đinh Hợi kỵ ngày Nhâm Dần;

Mệnh Mậu Dần kỵ ngày Quý Hợi;

Mệnh Đinh Sửu kỵ ngày Nhâm Tý".

Chữ "hối" nguyên nghĩa chỉ ngày cuối tháng của lịch mặt trăng, và cũng là ngày tối nhất trong tháng, đối lập với "vọng" là ngày rằm, ngày trăng sáng nhất trong tháng. Về sau, khái niệm này cũng được sử dụng trong vận khí của con người. Trăng có khi sáng khi mờ, vận khí của con người cũng có lúc thịnh lúc hối (suy).

Do vậy, quan niệm của người xưa khi xây dựng, sửa sang nhà cửa là một việc hệ trọng, cần phải tránh những ngày "hối khí" trong mệnh số. Cách tính trên dựa vào "mệnh" tức là năm sinh. Ví dụ như: câu đầu tiên, người sinh năm Bính Tý phải kỵ ngày Tân Sửu.

Ngày Thân khốc Quý sâu - Kỵ làm mọi việc

"Tháng giêng ngày Nhâm Tuất;

Tháng hai ngày Quý Hợi;

*Tháng ba ngày Bính Tý;
Tháng tư ngày Đinh Sửu;
Tháng năm ngày Giáp Dần;
Tháng sáu ngày Ất Mão;
Tháng bảy ngày Nhâm Thìn;
Tháng tám ngày Quý Tỵ;
Tháng chín ngày Giáp Ngọ;
Tháng mười ngày Ất Mùi;
Tháng mười một ngày Giáp Thân;
Tháng mười hai ngày Ất Dậu".*

Nếu có tháng nhuận thì cung tính như trên.

Tức là: vào những ngày trên, tốt nhất mọi người nên thận trọng trong tất cả mọi việc, để tránh tất cả những điều không hay có thể xảy đến với mình.

6. Cách lựa chọn hướng, phương vị ngôi nhà hợp mệnh gia chủ

Vị trí lưng nhà và hướng nhà luôn đi liền nhau, và nằm trên một đường thẳng. Do vậy, khi bạn xác định được hướng của ngôi nhà, sẽ xác định được lưng của ngôi nhà đó ở đâu. Ví dụ: Một ngôi nhà hướng Nam thì lưng sẽ hướng về phía Bắc. Trong 24 phương vị của Phong thủy, mỗi phương vị chiếm 15° . Nếu là hướng Ngọ thì vị trí tương ứng sẽ là Tử son; Tử ngọ nằm trên đường thẳng 180° , Phong thủy gọi là "Tử son Ngọ

hướng". Do có nhiều phương hướng, phương vị khác nhau, nên ở mỗi phương vị sẽ tạo nên sự cát hung khác nhau. Vì vậy mà khi xây nhà hay mua nhà, chúng ta cũng nên chú trọng đến việc chọn hướng, phương vị ngôi nhà sao cho phù hợp với bản mệnh của gia chủ. Điều đó sẽ mang lại sự thịnh vượng, cát tường cho người sống trong ngôi nhà đó.

Chọn hướng nhà theo tuổi

Con người tính tuổi theo 12 con giáp, la bàn có 12 Địa chi. Tương xung được nói đến trong 12 con giáp là "Thất sát".

Giả sử: Người tuổi Chuột (Địa chi Tý) và người tuổi Ngựa (Địa chi Ngọ) sẽ là Tý Ngọ tương xung; người tuổi Mão (Địa chi Mão) và người tuổi Gà (Địa chi Dậu), là Mão Dậu tương xung; người tuổi Hổ (Địa chi Dần) và người tuổi Khỉ (Địa chi Thân), là Dần Thân tương xung...

Như vậy trong Địa chi, cứ 7 Địa chi lại xuất hiện một tương xung nên được gọi là Thất sát.

Bảng đối chiếu giữa tuổi và Địa chi

Bảng 1

Cầm tinh	Chuột	Trâu	Hổ	Mèo	Rồng	Rắn
Địa chi	Tý	Sửu	Dần	Mão	Thìn	Tỵ

Bảng 2

Cầm tinh	Ngựa	Dê	Khỉ	Gà	Chó	Lợn
Địa chi	Ngo	Mùi	Thân	Dậu	Tuất	Hợi

Người có tuổi khác nhau thì thích hợp ở những căn phòng có phương vị khác nhau. Nếu kết cấu của nhà tương xung với tuổi, tức là có Thất sát.

Giả sử một người tuổi Chuột (Địa chi Tý), nếu ở phòng có lưng ở chính Nam hướng về phía Bắc (Phong thủy gọi là "Ngọ sơn Tý hướng"), tức là có hiện tượng tuổi và hướng nhà tương xung" hay còn gọi "Tý Ngọ tương xung".

Hay một người tuổi Rắn (Địa chi Tỵ), nếu ở phòng có lưng ở Bắc Tây Bắc hướng về phía Nam, Đông Nam, sẽ gặp phải trường hợp "Tỵ Hợi tương xung".

Những ví dụ trên đều là sự kết hợp không tốt, không phù hợp, cần tránh khi chọn hướng nhà.

Chúng tôi xin đưa ra hai bảng "Tuổi và hướng nhà cần tránh" và "Tuổi và vị trí nhà" để các bạn tham khảo.

TUỔI VÀ HƯỚNG NHÀ CẦN TRÁNH

Tuổi (cầm tinh)	Hướng nhà cần tránh	Danh từ Phong thủy
Tý	Lưng nhà ở chính Nam, mặt hướng chính Bắc	Ngọ sơn Tý hướng
Sửu	Lưng nhà ở phía Nam - Tây Nam, mặt hướng Bắc - Đông Bắc	Mùi sơn Sửu hướng
Dần	Lưng nhà ở phía Tây - Tây Nam, mặt hướng Đông - Đông Bắc	Thân sơn Dần hướng
Mão	Lưng nhà ở chính Tây, mặt hướng chính Đông	Dậu sơn Mão hướng
Thìn	Lưng nhà ở phía Tây - Tây Bắc, mặt hướng Đông - Đông Nam	Hợi sơn Tý hướng
Tỵ	Lưng nhà ở Bắc - Tây Bắc, mặt hướng chính Nam - Đông Nam	Hợi sơn Tỵ hướng
Ngọ	Lưng nhà ở chính Bắc, mặt hướng chính Nam	Tỵ sơn Ngọ hướng
Mùi	Lưng nhà ở Bắc - Đông Bắc, mặt hướng Nam - Tây Nam	Sửu sơn Mùi hướng
Thân	Lưng nhà ở Đông - Đông Bắc, mặt hướng Tây - Tây Nam	Dần sơn Thân hướng
Dậu	Lưng nhà ở chính Đông, mặt hướng chính Tây	Mão sơn Dậu hướng
Tuất	Lưng nhà hướng về phía Đông -	Thìn sơn Tuất hướng

	Đông Nam, mặt hướng Tây - Tây Bắc	
Hợi	Lưng nhà ở Nam - Đông Nam, mặt hướng Bắc - Tây Bắc	Ty sơn Hợi hướng

TUỔI VÀ VỊ TRÍ NHÀ KHÔNG PHÙ HỢP

Tuổi	Hướng không phù hợp	
Tý, Thân, Thìn	Lưng nhà hướng Nam, mặt hướng Bắc	Ly Trạch
Sửu, Ty, Dậu	Lưng nhà hướng Đông, mặt hướng Tây	Chấn trạch
Dần, Ngọ, Tuất	Lưng nhà hướng Bắc, mặt hướng Nam	Khảm Trạch
Mão, Mùi, Hợi	Lưng nhà hướng Tây, mặt hướng Đông	Đoài Trạch

- Người tuổi Tý, Thân, Thìn do tam sát nằm ở phía Nam, vì vậy không nên chọn nhà lưng ở phía Nam và mặt hướng phía Bắc.

- Người tuổi Ty, Dậu, Sửu do tam sát nằm ở phía Đông nên không hợp với nhà ở phía Đông, mặt hướng phía Tây.

- Người tuổi Dần, Ngọ, Tuất do tam sát nằm ở phía Bắc nên không thích hợp với nhà có lưng ở phía Bắc, mặt hướng phía Nam.

- Người tuổi Hợi, Mão, Mùi do tam sát nằm ở phía Tây nên không thể chọn những căn nhà có lưng ở phía Tây và mặt hướng phía Đông.

Những điều được nói ở trên thuộc về "tam sát lực" đối với những người có tuổi khác nhau, tác động của nó không phải là tuyệt đối, do vậy, nếu gia chủ biết sắp xếp đồ đạc phù hợp mà kết cấu Phong thủy của ngôi nhà tốt thì những ảnh hưởng xấu cũng không có trở ngại gì lớn.

Chọn hướng nhà theo Ngũ hành

- Người mệnh Thủy thích hợp với Khảm trạch, có vị trí lưng hướng về phía Bắc và mặt hướng phía Nam. Nhà nên gần sông, hồ chứa nước (phải phôi hợp với phương tốt lành trong nguyên vận của năm xây nhà mới được coi là tiêu chuẩn tốt). Nếu đặt một bể cá, một chậu cảnh hay bể phun nước ở vị trí tài vị sẽ làm tăng thêm vượng khí.

- Người có mệnh thuộc Kim thích hợp với Đoài trạch có vị trí lưng hướng về phía Tây, mặt hướng phía Đông; hoặc là Càn trạch có vị trí lưng hướng về phía Tây Bắc, mặt hướng về phía Đông Nam. Trong phòng nên bày các đồ mỹ nghệ bằng Kim loại đại diện cho tiền tài.

- Người mệnh Thổ thích hợp với Cấn trạch, có vị trí lưng hướng về phía Đông Bắc, mặt hướng phía Tây Nam và Khôn trạch có vị trí lưng hướng phía Tây Nam, mặt hướng phía Đông Bắc. Trong phòng nên bày những đồ mỹ nghệ bằng gốm sứ, đồ điện, đồ thắp sáng...

- Người mệnh Mộc thích hợp với Chấn trạch có vị trí lưng nhà quay hướng về phía Đông, mặt hướng phía Tây và Chấn trạch có vị trí lưng hướng Đông Nam, mặt hướng Tây Bắc. Xung quanh ngôi nhà nên có nhiều cây

cối, đặc biệt nếu gần với công viên, trong phòng nên bày nhiều cây xanh.

- Người mệnh Hoả hợp với Ly trạch, có vị trí lưng nhà hướng về phía Nam, mặt hướng về phía Bắc. Cần có đầy đủ ánh sáng, tránh nhà quá tối tăm.

Chọn hướng nhà theo quẻ mệnh

Mệnh người được chia thành hai nhóm lớn, một nhóm gọi là "Đông tứ mệnh quái" (quẻ Đông tứ), nhóm còn lại là "Tây tứ mệnh quái" (quẻ Tây tứ), thuộc nhóm B.

- Người thuộc Đông tứ mệnh quái thích hợp với "Đông tứ trạch", tức là hướng ngôi nhà của người thuộc nhóm này.

- Người thuộc Tây tứ mệnh quái thích hợp với "Tây tứ trạch", tức là hướng nhà của người thuộc nhóm này.

Đông tứ trạch		Tây tứ trạch	
Tọa Bắc hướng Nam	Khâm trạch	Tọa Tây hướng Đông	Đoài trạch
Tọa Nam hướng Bắc	Ly trạch	Tọa Đông Bắc hướng Tây Nam	Cấn trạch
Tọa Đông hướng Tây	Chấn trạch	Tọa Nam hướng Đông Bắc	Khôn trạch
Tọa Đông Nam hướng Tây Bắc	Tốn trạch	Tọa Tây Bắc hướng Đông Nam	Càn trạch

Tương truyền rằng, vào thời vua Vũ trị Thủy, ở Lạc Thủy đã xuất hiện một con rùa thiêng, trên lưng rùa có hình vẽ của Lạc thư bao gồm: thứ nhất là Khảm quái (màu trắng) ở phương Bắc; thứ hai là Khôn quái (màu đen) ở phương Tây Nam; thứ ba là Chấn quái (màu ngọc bích) ở phương Đông; thứ tư là Tốn quái (màu lục) ở phương Đông Nam; thứ năm (không có quẻ, màu vàng) còn gọi là Ngũ hoàng; ở chính giữa (nếu là mệnh nam sẽ là Khôn quái, mệnh nữ là Cấn quái); thứ sáu là Càn quái (màu trắng) ở phương Tây Bắc; thứ bảy là Đoài quái (màu đỏ) ở chính Tây; thứ tám là Cấn quái (màu trắng) ở phương Đông Bắc; thứ chín là Ly quái (màu tía) ở phương Nam. Trên đây là nội dung của "Hậu thiên Bát quái" phối hợp với Lạc thư Cửu tinh. Những người sinh ra ở thời điểm khác nhau sẽ có mệnh tương ứng không giống nhau, những ngôi nhà ở vị trí khác nhau cũng có những quẻ khác nhau.

NGHI LỄ ĐỘNG THỔ

THEO DÂN GIAN

1. Nhận dạng mảnh đất trước khi động thổ

Tại sao phải nhận dạng đất?

Ở đây ta bỏ qua các yếu tố thần bí, mà thiên nhiên về yếu tố kinh nghiệm của người xưa đã được đúc kết qua hàng ngàn năm. Đó là việc người xưa xem các chân cột để xác định độ ẩm của đất, để dự đoán thời tiết của ngày hôm sau bằng cách xem vầng sáng quanh mặt trăng, và ngay cả màu xanh một chậu kiêng của một loài thực vật, hay nhìn ngắm sự béo tốt hay gầy ốm của một con chó, con mèo, để biết được sự màu mỡ an lành của một vùng đất, đến việc khám phá ra răng, nhà mở cửa hướng Nam thường mát mẻ và mở hướng Bắc thường lạnh giá, nhà trên sườn đồi tránh được lụt lội và nhà trông ra biển người cư ngụ thường khỏe mạnh, ít đau bệnh. Những phán đoán bằng kinh nghiệm đó đã giúp ích rất lớn cho cuộc sống của con người cho đến nay và tạo nên thuyết lý Phong thủy. Và Phong thủy giải đoán sự cát hung của đất đai qua diện mạo của nó với môi trường xung quanh. Diện mạo đó, vị trí đó được coi là địa mạo. Không nhất thiết phải có "cặp mắt Phong thủy" mới quan sát được địa mạo, mà tất cả mọi người, với khả năng và kinh nghiệm sống và bằng cặp

mắt của mình đều nhận ra khí của đất, tiền đề cho những giải đoán sau này.

Quan sát đất bằng mắt thường

Là quan sát bằng cặp mắt của người thường, không liên quan đến Phong thủy mà chỉ chú ý đến việc lựa chọn mảnh đất xây dựng căn nhà cho mình. Đó là những quan sát bước đầu, nhất thiết không thể bỏ qua. Trước tiên, khi đứng trước một vùng đất mà mình muốn lựa chọn để xây dựng thì ta phải quan sát thực vật và động vật xung quanh vùng đất đó. Nếu có cây có màu tươi xanh, khí át tốt lành và khỏe mạnh. Những vùng đất màu nâu, màu vàng hoặc cây cối trơ trụi, chứng tỏ rằng dòng khí đã chảy khỏi mặt đất, gọi là đất bạc màu. Long mạch chính là nơi tươi xanh với những thảm cỏ, chồi lộc nhú trên cành xanh, thì chỗ ấy khí sung mãn, nên dựng nhà ở đó. Nếu như ở đó: Những động vật hoang dã và gia cầm, mà sắc diện của chúng khỏe mạnh, béo tốt, giúp ta dự đoán sự sung túc, xum họp. Các loại động vật như quạ, cú, chim móng nhọn, chim ăn thịt, chó mèo hoang là điềm báo khí hâm xấu. Nếu không có động thực vật thì cần quan sát những người quanh vùng, những người xóm giềng, xấu tốt hiện ra nơi mặt họ. Sống gần bên những người nổi tiếng, những người giàu sang, những người quân tử, những người cao thượng, đạo đức thì cũng được thụ hưởng nguồn khí tốt lành, cát vượng. Ngược lại sống bên những người trộm cắp, thấp hèn, luôn tranh dành cãi cọ, thì khó mà tránh khỏi những điều xấu của môi trường mang lại. Do đó, việc quan sát cát hung của đất ở, mỗi người đều có một khả năng Phong thủy nhất định.

Nhưng đó chỉ là sự quan sát lựa chọn, chỉ có trong thời cổ xưa khi đất dai mêtnh mông dân cư thưa thớt, người ta có thể lựa chọn cả hình sông thế núi để xây dựng căn nhà cho người sống và miệng rộng để táng nhà cho người chết. Còn hiện nay, tắc đất tắc vàng, ao hồ dần dần được san lấp, ruộng hoang đã được xây dựng nên nhà, thì việc lựa chọn một vùng đất thuận theo phong thuỷ cho một căn nhà không phải bản thân ta cứ muốn là được, mà phải chấp nhận theo hoàn cảnh, theo môi trường, và cố sao cho căn nhà được hưởng lợi nhiều nhất cát khí của môi trường tự nhiên ấy. Đất lành chim đậu. Không có vùng heo hút nào cư dân vùng ấy không quần tụ thành xóm, bản, thành thôn làng. Nơi quần tụ ấy chính là đất phong thuỷ nhất của vùng heo hút đó. Nên việc được cư ngụ trên đất thành phố, thị xã, thị trấn, làng xóm đã là được hưởng cái phúc của phong thuỷ chốn ấy. Vấn đề còn lại là sự đua tranh để có những mảnh đất cát tường hơn. Phong thuỷ hiện đại tham gia vào cuộc đua tranh ấy với những quan sát thông thoáng hơn và những giải pháp tích cực hơn, ví như: con đường được coi như dòng sông, nhà cao tầng được coi như là núi, âm thanh, màu sắc, các vật sống, chuyển động, các vật phát sáng... được coi là giải pháp. Và việc lựa chọn những giải pháp nào để đạt được Phúc Lộc Thọ là nội lực tự thân của người biết cầu thi, biết nhận sự tham góp ý kiến hay và đúng của phong thuỷ.

Một vài cách quan sát khác

Khi quan sát phải cố vận động trí tưởng tượng, bởi không có một địa mạo nào giống như mẫu vẽ. Mẫu vẽ

chỉ mang tính tham khảo. Và nên thuộc địa mạo quan sát trong trí tưởng tượng để suy ngẫm giải đoán.

Thuộc mặt đất, đó là việc không thể không làm được nếu muốn. Nhưng quan sát dòng khí là điều khó khăn hơn, đòi hỏi sự chuyên cần, tỉ mỉ và kiến thức. Có thể quan sát dòng khí như quan sát dòng chảy con sông hay con đường. Dòng chảy nào cũng có thượng lưu và hạ lưu, mặt trước của căn nhà ở phía thượng lưu.

- Quanh nhà ở có đường đi hay dòng sông hiền hoà bao bọc, liền mạch, không phân nhánh, cắt khúc, đó là đất tụ khí, tụ tài lộc. Nếu trước cửa nhà có dòng sông hay đường đi bao quanh, nước chảy êm đềm, thì thật cát tường cho sinh tồn sinh lý. Nếu dòng chảy thượng lưu chảy ngang qua mặt nhà (là con đường thì quan sát dòng chảy khi trời mưa), đất này vượng thuỷ khí, lợi việc giao tiếp.

- Nếu dòng chảy từ hai bên nhà ở hợp lại phía trước cửa nhà, sau đó chảy đi, là đất tán khí. Nếu như dòng chảy đâm thẳng vào cửa chính, sau đó phân làm hai nhánh sang hai bên chảy đi, là khí xung sát, xấu hãi. Nếu lưng hình cung của dòng chảy nằm ở phía trước nhà, như cánh cung ngược, cổ nhân cho rằng đất này gia đạo khó yên, hôn nhân trắc trở. Và nếu dòng chảy đi qua phía sau căn nhà nhô ra, ưỡn vào lưng nhà, gọi là đất lưỡi nhô, chủ về thị phi, tranh tụng. Dòng chảy đâm vào sau lưng nhà đến gần nhà chảy về hướng khác, gọi là đất nước xói, thuỷ khí sau lưng gây nên sự cố bất ngờ. Dòng chảy càng đẹp thì sát khí càng mạnh. Ví dụ: Thác Cam Ly là một nơi tuyệt đẹp, mọi người đến tham

quan thường ngoạn và thậm chí sẽ nghỉ lại đôi ba ngày. Nhưng nếu làm nhà ở bên thác cuộc sống không thể cát vượng, thậm chí là có nguy cơ điên loạn, đau ốm, bệnh tật. Dòng chảy cong ngược dâm vào sau lưng nhà cũng gọi là đất hung. Hoặc trên dòng chảy hình thành một cung lượn thì gọi là đất Bạch Hổ quay đầu, loại địa hình này rất kiêng kỵ, mất láng giềng, luôn họa ách.

Tóm lại, nếu có dòng chảy ôm căn nhà thì căn bản là cát, nhưng nếu dòng chảy tấn công hoặc xói tán khí của căn nhà cư ngụ là hung.

Hình dạng mảnh đất xây dựng nhà ở nên như thế nào?

Hình dạng mảnh đất chắc chắn còn nhiều hơn cả toán học. Nó bao gồm cả: hình vuông, hình chữ nhật, tròn, méo, nửa tròn, méo tròn, méo vuông, tam giác cân, tam giác vuông, ngũ giác, lục giác, bát giác, hình thang, hình bình hành, hình gà, hình cúc, hình rắn, hình chuột, hình hổ quay đầu, hình voi phục, hình lưỡi liềm, hình ngôi sao...

Tuy nhiên, xu thế chung của phong thuỷ truyền thống là chuộng hình tròn và vuông. Có thể tròn là biểu tượng của Trời, vuông là biểu tượng của Đất (quan niệm cổ) tượng hình trong đồng tiền chinh cổ tròn ngoài, vuông trong. Cũng có thể bởi vuông và tròn chứa đầy một cái Bát quái với tám điều mà người đời cho là thiết yếu với cuộc sống của mình. Tám điều ấy là: Sự nghiệp (1), Hôn nhân (2), Gia đình (3), Tiền của (4), May mắn (5), Con cái (6), Trí thức (7), Danh tiếng (8).

Vậy nên, mảnh đất dù là hình dạng gì thì cũng nên xây dựng căn nhà trên một hình vuông hoặc chữ nhật, để được tiện ích, cát tường.

Với mảnh đất rộng, thực hiện điều này không khó. Nhưng với miếng đất quá hẹp hoặc không thể bố cục thành hình vuông hoặc hình chữ nhật, thì nên sử dụng các giải pháp nhập thế đưa miếng đất về hình vuông hoặc chữ nhật trong phạm vi có thể của nó. Nói thì dễ, nhưng dịch chuyển một miếng đất hình tam giác, hình méo tròn, hình đuôi chuột... về khuôn hình vuông hay chữ nhật là điều vô cùng khó. Khó không phải là bởi không thể làm được mà khó thuộc về suy nghĩ, tập quán và hoàn cảnh khiến chủ đầu tư không thể thực hiện. Trong các trường hợp nan giải này, xuất thế là giải pháp.

2. Nghi lễ khi làm nhà mới của người xưa

Từ khi bắt đầu làm nhà đến khi ngôi nhà được hoàn tất, thuở xưa người Việt phải tiến hành nhiều nghi lễ. Đó chính là:

- Lễ bình cơ: Gia chủ đem lỗ vật cúng trên miếng đất chọn làm nhà, dọn dẹp sạch sẽ khu đất đó. Sau đó gia chủ mới đi mời thợ đến bàn việc làm nhà.

- Lễ trúc cơ: Bắt đầu đắp nền nhà.

- Lễ phạt Mộc (lễ khởi công): Gia chủ làm hai mâm cỗ, một để cúng tổ tiên và Thổ thần, một để cúng tổ sư thợ Mộc. Cúng xong người thợ cả cầm rìu chặt ba nhát vào cây gỗ định làm cột cái để làm phép. Người thợ cả

nhất thiết phải "lên rui mực" (định kích thước ngôi nhà vào một thanh tre gọi là rui mực, sào nhà hay thước tầm). Sau đó, nhóm thợ bắt đầu công việc cưa xẻ gỗ.

- Lễ định táng (tảng) hay còn gọi là lễ in táng: Làm lễ để đổ nền nhà, định nơi đặt cục táng (đá kê chân cột)

- Lễ tàng giá: Còn gọi là sàn vài (ráp thử các vài cột của căn nhà). Chỗ nào chưa tốt thì sửa chữa lại.

- Lễ thượng lương (gác đòn dông hay lễ cất nóc): Lễ này được coi là quan trọng nhất không thể bỏ qua. Chọn được ngày tốt, gia chủ nhờ một người nào đó trong thân tộc, vợ chồng song toàn, lăm con nhiều cháu làm ăn phát đạt để đưa cây đòn dông (vịn vào) cùng với số lượng mấy người phụ đỡ lên gian chính giữa. Trong khi làm lễ, cây đòn dông đó được buộc hai cành lá thiên tuế, một vài vuông vải đỏ hay lụa đại hồng có vẻ hình Bát quái, quyển lịch Tàu hay sách chữ Nho.

- Lễ cái ốc: Bắt đầu lợp nhà.

- Lễ nhập trạch (an Thổ): Lễ này cúng báo để tổ tiên biết, nhà đã làm xong. Trong số lễ vật đó có gạo rang trộn với nước để rắc vào bốn góc nhà.

- Lễ động sàng: Cúng báo gia tiên để dọn về nhà mới và được kê gia cụ vào nhà.

- Lễ tân gia (lễ hoàn thành) hay còn gọi là lễ lạc thành, lễ cài sào: Gia chủ làm lễ cúng gia tiên rồi gác thước tầm lên hai đầu cột cái của gian chính giữa.

Lễ này tổ chức ăn uống mời bà con họ hàng, khách khứa xa gần tới dự. Những người được mời thường đem tiền, câu đố, pháo đền chúc mừng gia chủ.

- Lễ hoàn công (trả công thợ): Lễ này do thợ tổ chức cùng Tổ Sư Lô Ban, để nhận tiền công.

- Lễ an cư: Làm lễ tạ tổ tiên, Thổ thần để báo cho biết chủ nhân đã làm ăn yên ổn trong nhà mới.

3. Nghi lễ động thổ làm nhà

Chọn ngày tốt cho việc động thổ: Chúng ta biết rằng, khi chuyển nhà, động thổ, cần phải chọn ngày tháng thích hợp để thực hiện nghi thức quan trọng này. Trước hết, chúng ta cần phải hiểu rằng, nếu chọn ngày tuyệt đối không được chọn ngày xung khắc con giáp của người trong nhà. Có nghĩa là cần phải hiểu về hệ thống thiên can địa chi trong lịch pháp. Nếu không hiểu, phải mang theo cuốn Hoàng lịch, tìm những ngày màu đỏ mà không xung với con giáp của người nhà, đây chính là ngày tốt.

Dân gian cho rằng "Đất có Thổ công, sông có Hà bá", do vậy những công việc liên quan đến đất đai như: Thiết kế công trình, xây dựng hoặc sửa chữa nhà cửa, xây dựng cửa hàng, cửa hiệu, phân xưởng... đều có lê kêu cầu, mong cho công việc được trôi chảy.

Tất nhiên người ta phải kén chọn ngày, giờ tốt phù hợp với tuổi người chủ trì công trình. Phải là những ngày có sao "tốt" chiếu như sao Nhân chuyên hay Trực tinh, Sát cống vào ngày Hoàng đạo, ngày sinh khí, lộc mã, phúc sinh, giải thần,... Tuyệt đối tránh rơi vào ngày hắc đạo, Sát chủ, Thổ cẩm, trùng tang, trùng phục, ... Còn giờ thì phải là giờ Hoàng đạo.

Một số tài liệu cho rằng việc "động thổ" chỉ nên tiến hành vào các ngày: Giáp Tý, Quý Dậu, Mậu Thìn, Kỷ Mão, Canh Thìn, Tân tị, Giáp Thân, Bính Tuất, Giáp Ngọ, Bính Thân, Mậu Tuất, Kỷ Hợi, Canh Tý, Giáp Thìn, Quý Sửu.

Bảng tra nhanh ngày có sao tốt thuận cho làm nhà theo tháng âm:

Ngày	1, 4, 7, 10	2, 5, 8, 11	3, 6, 9, 12
Sát công	Đinh Mão, Bính Tý, Ất Dậu, Giáp Ngọ, Quý Mão, Nhâm Ty	Bính Dần, Ất Hợi, Giáp Thân, Quý Tỵ, Nhâm Dần, Tân Hợi, Canh Thân	Át Sửu, Giáp Tuất, Quý Mùi, Nhâm Thìn, Tân Sửu, Canh Tuất, Kỷ Mùi
Trực tinh	Mậu Thìn, Đinh Sửu, Bính Tuất, Ất Mùi, Giáp Thìn, Quý Sửu, Nhâm Tuất	Đinh Mão, Bính Tý, Ất Dậu, Giáp Ngọ, Quý Mão, Nhâm Tý, Tân Dậu	Bính Dần, Ất Hợi, Giáp Thân, Quý Tỵ, Nhâm Dần, Tân Mão, Canh Thân

Nhân chuyên	Tân Mùi, Canh Thìn, Kỷ Sửu, Mậu Tuất, Đinh Mùi, Bính Thìn	Canh Ngọ, Kỷ Mão, Nhâm Tý, Đinh Dậu, Bính Ngọ, Ất Mão	Kỷ Ty, Mậu Dần, Kỷ Hợi, Bính Thân, Ất Ty, Giáp Dần, Quý Hợi
----------------	--	---	---

- Sắm lê: Trước giờ khởi công, gia chủ sắm biện lê vật, thường gồm: hương hoa, trầu quả, tiền vàng, rượu, thịt, xôi nếp (nên là xôi gác), gà trống hoa (gà trống tơ), gạo, muối... Đặt lê lên mâm có kê đôn tại khu đất xây dựng để làm lê.

Sau khi hương đèn đã thắp (hương thắp 7 nén), gia chủ vái 4 phương (mỗi phương 4 vái) rồi quay mặt vào mâm lê đọc văn khấn. Khi tàn hương (hương chỉ cháy 2/3 là được) hoá tiền vàng, rác muối, gạo bốn phía, rồi đào, cuốc mẩy nhát ở nơi định làm - gọi là động thổ, mở đầu cho việc thi công đào móng.

Lê vật sau khi cúng, xôi và gà được dùng vào bữa ăn chính, rượu cúng sau khi đã phun vào than hồng của vàng mã, gia chủ rót mời mọi người (tham gia xây dựng công trình) cùng uống, rồi cùng ăn hoa quả trong không khí vui vẻ của ngày động thổ.

Trường hợp người chủ gia đình không được tuổi làm nhà, nhưng do thời gian và điều kiện cấp bách không thể lui được thì phải mượn tuổi làm nhà.

Khi động thổ, người mượn tuổi thay gia chủ thực hiện nghi lễ khấn và động thổ. Tất nhiên lúc này gia

chủ phải lánh khỏi nơi làm nhà xa từ 50m trở lên. Sau khi hoàn tất công việc động thổ mới trở về.

Nếu là nhà cao tầng, các kỳ đỗ mái tầng một, tầng hai... và tầng cuối cùng, người mượn tuổi phải tiếp tục thực hiện nghi lễ cúng khấn. Lúc cúng khấn gia chủ vẫn phải lánh mặt.

Ngày Đỗ mái:

Chọn tương tự như khởi công nhưng chú ý đảm bảo yếu tố kĩ thuật và thời gian thi công. Nếu việc chọn ngày khó khăn có thể lấy ngày Bất tương, là ngày thuận cho mọi việc nên thực hiện được việc đào móng, phát Mộc, cát nóc, đỗ mái, dọn về nhà mới.

4. Một số bài văn khấn thường dùng trong lễ động thổ

VĂN KHẤN LỄ ĐỘNG THỔ

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

- Con lạy chín phương Trời, mười phương Chư Phật

- Con kính lạy Hoàng thiên Hậu Thổ chư vị Tôn thần

- Con kính lạy quan Dương niên

Tín chủ (chúng) con là..... cùng toàn gia quyến

Ngu tại:.....

*Hôm nay là ngày ..... tháng ..... năm .....
Tín chủ con thành tâm sắm lễ, quả cau lá trầu, hương hoa trà quả, thắp nén tâm hương, dâng lên trước án, có lời thưa rằng: Hôm nay tín chủ con khởi tạo..... (nếu cát nóc thì đọc là cát nóc, nếu xây cổng thì đọc là xây cổng, nếu chuyển nhà thì đọc là chuyển nhà, nếu sửa chữa thì đọc là sửa chữa) ngôi dương cơ trụ trạch, để làm nơi cư ngụ cho gia đình con cháu.*

Nay chọn được ngày lành tháng tốt, con kính cáo chư vị linh thần, cúi mong các ngài soi xét và cho phép được động thổ (hoặc cát nóc, làm việc gì thì nói việc ấy). Tín chủ con lòng thành lạy vâng dâng lên trước án thành tâm kính mời: Ngài Kim Niên Dương cai Thái Tuế Chí Đức tôn thần, ngài Bản cảnh Thành hoàng Chư vị Đại vương, ngài Bản xứ Thần linh Thổ địa, ngài Định phúc Táo quân, các ngài Địa chúa Long Mạch tôn thần và tất cả các vị Thần linh cai quản trong khu vực này.

Cúi xin các Ngài giáng lâm trước án, chứng giám lòng thành, thu hưởng lễ vật, độ cho chúng con được vạn sự tốt lành, công việc hanh thông, chủ - thợ được bình an, ngày tháng hưởng phần lợi lạc, âm phù dương trợ, sở cầu như ý, sở nguyện tòng tâm.

Tín chủ lại xin phỏ cáo với các vị Tiên chủ, Hậu chủ và các vị Hương linh, cô hồn y thảo phụ Mộc, phảng phất quanh khu vực này, xin mời các vị tới đây thụ hưởng lễ vật, phù trì tín chủ, cũng như chủ thợ đôi bên khiến cho an lạc, công việc chóng thành, muôn sự như ý.

Chúng con lạy baturt tâm thành, trước án kính lạy, cúi xin được phù hộ độ trì.

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

VĂN KHẮN KHI SỬA CHỮA LỚN, KHI MỞ CỔNG,
KHI CẮT NÓC NHÀ VÀ KHI XÂY THÊM TẦNG TRÊN CÙNG

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

- Con lạy chín phương Trời, mười phương Chư Phật

- Con kính lạy Hoàng thiên Hậu Thổ chư vị Tôn
thần

- Con kính lạy quan Dương niên

- Con kính lạy các tôn thần bản xứ.

Tín chủ (chúng) con là: .....

Ngu tại: .....

Hôm nay là ngày .... tháng ..... năm .....

Tín chủ con thành tâm sắm lễ, quả cau lá trầu,
hương hoa trà quả, thắp nén tâm hương, dâng lên trước
án, có lời thưa rằng: Vì tín chủ con khởi tạo .....,
(nếu cắt nóc thì đọc là cắt nóc, nếu sửa chữa thì đọc là
sửa chữa, nếu mở cổng thì đọc là mở cổng, nếu xây thêm
thì đọc là xây thêm ...) căn nhà ở địa chỉ: ..... ngôi
dương cơ trụ trách để làm nơi cư ngụ cho gia đình, con

cháu. Nay chọn được ngày lành tháng tốt, kính cáo chư vị linh thần, cùi mong soi xét và cho phép được động thổ (hoặc cất nóc, sửa chữa, mở cổng, xây thêm ...)

Tín chủ con thành tâm kính mời: Ngài Kim Niên
Đương cai Thái Tuế Chí Đức tôn thần, ngài Bản cảnh
Thành hoàng Chư vị Đại vương, ngài Bản xứ Thần linh
Thổ địa, ngài Định phúc Táo quân, các ngài Địa chúa
Long mạch tôn thần và tất cả các vị Thần linh cai quản
trong khu vực này.

Cúi xin các Ngài, nghe thấu lời mời, giáng lâm
trước án, chứng giám lòng thành, thu hưởng lẽ vật, độ
cho chúng con được vạn sự tốt lành, công việc hanh
thông, chủ - thợ được bình an, ngày tháng hưởng phần
lợi lạc, âm phù dương trợ, sở cầu như ý, sở nguyện tòng
tâm.

Tín chủ lại xin phô cáo với các vị Tiên chủ, Hậu chủ
và các vị Hương linh, cô hồn y thảo phụ Mộc, phảng
phát quanh khu vực này, xin mời các vị tới đây thụ
hưởng lẽ vật, phù trì tín chủ, cũng như chủ thợ đôi bên
khiến cho an lành, công việc chóng thành, muôn sự như
ý.

Chúng con lẽ bạc tâm thành, trước án kính lẽ, cúi
xin được phù hộ độ trì.

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

VĂN KHẤN THẦN LINH

(Dùng khi động thổ)

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Công hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, năm thứ...
tháng... ngày...

Hiện tín chủ ở tại... tỉnh, huyện... , xã...

Tín chủ con là.... cùng toàn gia quyền nhất tâm vì
công việc tu tạo nhà đất riêng, chọn ngày lành làm lễ
khởi công động thổ.

Kính cẩn sắm biện trầu nước

Lòng thành tấu lên đức Thần linh vị tiên.

Trộm nghĩ rằng:

Tôn thần cai quản lãnh Thổ, hùng cứ một phương

Thông minh sáng láng, thương đến dân lành

Chứng giám lòng thành giáng lâm lễ bạc

Giúp cho tín chủ của nhà thịnh vượng, nhân vật
bình an

Một thời xây dựng muôn năm trường tồn

Sợ khi xây dựng khuôn viên chạm đến đất đai Long
mach.

Kính mong đại đức, nhất xá ban ơn.

Kính mong Bản xứ Tôn thần

Chính trực vô tư, âm thầm phù hộ.

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

5. Lễ động thổ sau ngày mùng 3 Tết

Động thổ nghĩa là động đến đất. Vậy lễ động thổ nghĩa là động tới đất, và trong khi động tới đất phải có lễ cúng Thổ Thần để trình xin bắt đầu động đến đất cho một năm mới.

Nguồn gốc lễ động thổ bắt đầu từ xa xưa. Nghi thức của lễ động thổ là: Đào một ao, ở giữa có một nền tròn: trên nền tròn có năm bệ, trên mỗi bệ đều có lê Tam sinh gồm bò, dê, lợn. Lễ phục của các vị chủ tế và bồi bái đều màu vàng.

Xưa kia, tại Việt Nam lễ này cũng được tổ chức từ triều đình tới nhân dân, nhưng về sau lễ này chỉ còn tồn tại trong dân chúng. Còn tại triều đình, Thần Đất đã được tế trong dịp tế Nam Giao.

Hàng năm, sau ngày mồng ba Tết, tại các làng có làm lễ động thổ để cho dân làng có thể đào bới cuốc xới được. Thực ra, ngày làm lễ động thổ không nhất định là ngày nào, nhưng để giúp dân chúng tiện việc làm ăn, nhiều làng thường cử hành lễ này sau ba ngày Tết. Các bậc kỳ lão và quan viên được cử làm chủ tế và bồi tế để

cúng Thần Đất. Lễ vật cũng gồm hương đắng, trầu rượu, y phục và kim ngân đồ mā.

Trong buổi lễ, ông chủ tế với áo thụng xanh cuốc máy nhát xuống đất để lấy một cục đất đặt lên bàn thờ, tương trình với Thổ Thần xin cho dân làng được động thổ. Sau buổi lễ động thổ này, dân làng mới được động tới đất. Ai cuốc xới trước lễ động thổ thì bị dân làng bắt vạ. Trong ba ngày Tết, nếu không may có ai mệnh chung, tang gia phải quàn lại trong nhà, đợi lễ động thổ xong mới được đào huyệt để an táng cho người đã khuất.

6. Lễ bồi hoàn địa mạch

Theo quan niệm của người xưa, khi một gia đình nào đó đào đất, lấp ao, khơi rãnh, xây tường không may làm tổn thương đến Long mạch, thì những người sống trong gia đình đó dễ gặp tai họa, vận rủi, điềm xấu... Do đó, gia chủ phải làm lễ bồi hoàn địa mạch để giải trừ tai họa, vận xấu.

Để tránh được tai họa thì gia chủ phải lấy nước ở ba con sông, hòa với năm loại đất linh để nặn Thần Quy (Thần Rùa), cho chỉ năm màu vào thân Rùa. Sau đó, chọn các ngày Thiên Xá, Thiên Nguyên, Địa Nguyên, Cường Nhật, Trùng Mậu, Trùng Kỷ rồi tìm nơi đào đất tạo thành hố bày lê hoa quả ứng với Ngũ hành (năm màu: xanh, vàng, đỏ, trắng, đen (hoặc tím), cùng lê mận ứng với Ngũ hành, hoa năm màu, hương, vàng mā... khẩn cầu theo bài văn khấn bồi hoàn địa mạch.

VĂN KHÁM BỒI HOÀN ĐỊA MẠCH

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

- *Con lạy chín phương Trời, mười phương Chư
Phật.*

- *Con kính lạy Đức U minh Giáo chủ Địa Tạng
Vương Bồ Tát.*

- *Con kính lạy Đức Hoàng Thiên Hậu Thổ chư vị
Tôn thần.*

- *Con kính lạy các Ngài Ngũ Phương, Ngũ đế, Ngũ
nhạc Thánh đế, Nhị thập Tứ khí Thần quan, Địa mạch
thần quan, Thanh long Bạch Hổ, chư vị Thổ thần cùng
Quyến thuộc.*

- *Kính lạy các ngài Kim niên đương cai Tôn thần,
Bản cảnh Thành Hoàng Tôn thần và các vị thần linh
cai quản ở trong khu vực này!*

Tín chủ chúng con là.....

Ngu tai.....

Hôm nay là ngày... tháng... năm...

*Tín chủ con thành tâm sắm lễ, quả cau, lá trầu,
hương hoa, trà quả, thắp nén tâm hương dâng lên trước
án, xin bồi hoàn địa mạch. Tín chủ con có lời thưa rằng:*

Bởi vì trước đây

Do tinh mà mịt

*Thức tinh hồn mê
Đào đất lấp ao
Gây nén chấn động
Hoặc bởi khách quan
Hoặc do chủ sự
Tổn thương Long mạch
Mạo phạm thần uy
ảnh hưởng khí mạch*

Nay muốn cho phong Thổ an hòa, gia đình chúng con mọi người được an bình, miên trừ tai họa, nên tín chủ chúng con trượng uy Đại sĩ, nương đức Tôn thần, cung tọa bồi hoàn, nương kỳ khẩn đảo thần công, nguyện xin bảo hộ, chứng minh sám hối, thụ hưởng đan thành.

Tín chủ chúng con xin thành tâm cúng dâng ngài U minh Giáo chủ Bản tôn Địa Tạng Vương Bồ Tát. Các ngài Ngũ Phương, Ngũ Đế, Hậu Thổ nguyên Quân, Sơn Nhạc Đế quân, Dương Phương Thổ Địa, Thổ phủ. Thần kỳ, hai mươi bốn khí Thần quan, hai mươi bốn Long Mạch Thần quan, hai mươi bốn Địa Mạch Thần quan, hai mươi bốn Sơn Địa Mạch Thần quan, hai mươi bốn hướng Địa Mạch Thần quan, Thanh long Bạch Hổ, Thổ bá, Thổ Hậu, Thổ Mạnh, Thổ trọng thần quan, Thổ phụ, Thổ mẫu, Thổ lương, Thổ gia Thần quan, Thổ tử, Thổ tôn, Thổ thảm, Thổ khôn Thần quan, Thổ Kỳ Ngũ Phương Bát quái, và các thần minh quyền thuộc, Kim niêm Hành Khiển Thái tuế chí đức Tôn thần, Dương

cánh Thành Hoàng bǎn Thổ Đại vương và tất cả các vị Thần linh cai quản trong khu vực này.

Cúi xin thương xót tín chủ chúng con, nhận lời cầu thỉnh, chuẩn túu sám tạ, giáng phó án tiền, thụ hưởng lê vật nguyện cho:

Phong Thổ phì nhiêu

Khí sung mạch vương

Thần an tiết thuận

Nhân sự hưng long

Sở cầu như ý

Chúng con lē bạc tâm thành, trước án kính lē, cúi xin được phù hộ độ trì.

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

Nam mô A Di Đà Phật!

BÀI TRÍ KHÔNG GIAN NHÀ THEO PHONG THỦY MANG LẠI THỊNH VƯỢNG CHO GIA CHỦ

1. Ứng dụng của Phong thủy hiện đại trong nhà ở

Vấn đề tìm hiểu trước tiên là, thế nào là Phong thủy hiện đại?

Lý luận Phong thủy là lý luận thiết kế quy hoạch kiến trúc cổ đại tập hợp các khoa học như: Địa lý học, Kiến trúc học, Cảnh quan học, Sinh thái học và Sinh mệnh nhân thể học Phong thủy hiện đại không phải là bàn bạc và lý giải về những điều mê muội, mê tín mà là Phong thủy được chắt lọc và đúc kết lại những điều có thật, những gì tinh tuý, giá trị nhất. Tôn chỉ cao nhất của nó là vấn đề khảo sát tỉ mỉ, tìm hiểu môi trường tự nhiên, thuận ứng tự nhiên, lợi dụng và cải tạo tự nhiên một cách chọn lọc và có giới hạn, tạo ra môi trường nhà ở và môi trường sống tốt đẹp, từ đó có được thuận lợi lớn về thiêng thời, địa lợi, nhân hoà, đạt đến cảnh giới hướng thiện là trời và người hợp nhất.

Trải qua một quá trình phát triển lâu dài, lý luận Phong thủy đã hấp thụ và dung hợp các ngành khoa học từ cổ xưa đến hiện đại, từ trong nước đến ngoài nước, gồm các mặt mỹ học, lý luận học, tôn giáo, phong tục tập quán trong dân gian, và hình thành một hệ

thống lý luận độc đáo, có nội hàm phong phú, tính tổng hợp và tính hệ thống mạnh, đây chính là Phong thủy hiện đại.

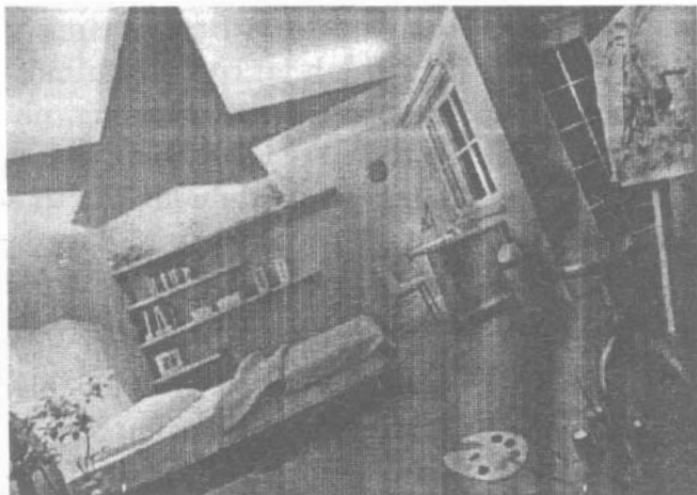
Thực tế đã chứng minh, Phong thủy hiện đại đã mang lại sự ứng dụng diệu kỳ trong xây dựng và bài trí nhà ở. Đó chính là:

Phòng khách to, phòng ngủ nhỏ

Thực tế hiện nay các mẫu thiết kế của ngôi nhà phổ biến là phòng khách to - phòng ngủ nhỏ. Nó không chỉ phù hợp theo cách nhìn của Phong thủy mà còn được luận chứng trong thuyết dưỡng sinh. Trong quan niệm của phong thuỷ thì bốn chữ "tàng phong tụ khí" cũng đã nói được hết những hàm nghĩa ẩn chứa trong nó. Theo quan điểm của khoa học hiện đại chứng minh thì, bên ngoài cơ thể con người tồn tại một tầng trường khí mà mắt thường không nhìn thấy được, nó được hình thành do sự lưu động không ngừng của nguồn năng lượng từ cơ thể người sinh ra, loại năng lượng này lưu động hòa lẫn nhau tạo nên "khí" nhằm duy trì sinh mệnh.

Đặc trưng của loại trường khí này là thường tụ mà không tán, chúng ta hãy tưởng tượng nó giống như cơ thể người được khoác một lớp áo giáp sắt để bảo vệ và chống lại các tác nhân xấu từ môi trường bên ngoài. Nếu trường khí này bị tán đến một mức độ nhất định thì cơ thể người sẽ bị các yếu tố có hại ở bên ngoài xâm nhập vào dẫn đến nhiễm bệnh. Người xưa khi bàn về môi trường nhà ở có nói: "Nhà nhỏ người đông khí vượng", nó phù hợp với lý luận tụ, tán của trường khí trong cơ thể người trong môi trường bên ngoài.

Trên thực tế cũng tồn tại một kiểu "phòng dưỡng tâm" ví dụ ở Cố Cung (Bắc Kinh), đó là phòng sách (hay còn gọi là thư phòng) của hoàng đế Ung Chính và phòng ngủ sau phòng sách ở phía Tây, diện tích không quá 10m². Nếu quan sát kỹ thì sẽ phát hiện ra, diện tích giường gỗ khá to được kê sát vào tường, lợi dụng nguyên tắc "giường có tường dựa", do vậy có thể thấy, hoàng đế không phải không được ở phòng ngủ to, mà là chọn kiểu phòng ngủ "dưỡng khí".

Không gian phòng ngủ được thiết kế không quá rộng, theo kiểu phòng ngủ "dưỡng khí" mang lại sự ấm áp - giường kê tựa sát vào tường tạo nên sự bình yên.

Ngủ trong từ trường

Các nhà Phong thủy học khuyên mọi người rằng khi chọn nhà ở, tốt nhất gia chủ nên đem theo Kim chỉ nam để xem hướng nhà, nên chọn nhà hướng chính Nam Bắc hoặc chính Đông Tây. Vì khi ở trong nhà có hướng như vậy, bạn mới có thể bài trí giường ngủ tiếp cận hướng chính Nam Bắc hoặc chính Đông Tây.

Thực tế, trên trái đất có dày đặc những đường lực từ trường theo Nam Bắc, đạo giáo cho rằng cơ thể người là một tiểu vũ trụ và cũng tồn tại trong một từ trường. Đầu và chân tủy là hai cực Nam, Bắc, khi ngủ, tốt nhất là chúng ta nằm theo hướng Nam Bắc và cùng hướng lực từ trái đất, giúp điều chỉnh lại cơ thể sau một ngày lao động mệt mỏi có thể bị rối loạn từ trường, như thế sẽ tốt hơn cho sức khỏe. Nếu treo đèn trong phòng ngủ nằm ở hướng không thẳng với nhà, đường lực từ sẽ cắt nghiêng cơ thể bạn, mặc dù không thấy rõ được sự cản trở lớn thế nào, nhưng sẽ không tốt bằng cách trước.

Thực tế có một số người trang trí phòng ngủ của gia đình rất lộng lẫy, trên trần phòng ngủ treo một chiếc đèn to, đẹp, lại nằm ngay trên giường ngủ, như vậy sẽ ảnh hưởng đến tiềm - ý thức của con người. Đặc biệt là khi đang dần chìm vào giấc ngủ, tiềm - ý thức con người dần mất đi sự phòng hộ, nhất là khi treo một cái đèn trên giường sẽ làm cho tiềm - ý thức của bạn căng thẳng, bất an. Do vậy, tốt nhất không treo đèn thẳng hướng với giường ngủ, chỉ nên dùng đèn bàn ở đầu giường và thiết kế đèn mắt trâu vào bốn phía trần nhà tạo cho giấc ngủ say nồng hơn. Nếu bạn nhất định treo đèn trên giường

ngủ thì phải cố định đinh, không nên lắp đèn treo đúng đưa.

Nghệ thuật trồng cây cảnh

Trồng cây cảnh trong Phong thủy nhà ở do có sức sống mạnh mẽ, lâu bền, mang lại sự trợ giúp hữu ích cho con người trong cuộc sống cũng như sự nghiệp. Khi bạn bài trí các chậu hoa màu trắng có tác dụng thúc đẩy con người năng động và tăng cường giao tiếp, làm sạch thể khí; hoa màu vàng có thể kích thích sự vươn lên, trợ giúp tài vận; màu xanh mang đến sự tốt lành, hòa hợp, khả năng bình tĩnh để phán đoán; màu hồng đại diện cho sức sống trẻ và tinh thần; màu xanh lá cây tốt cho sức khỏe, đại diện cho an toàn và sự an tâm, có lợi cho tính ổn định của nhịp tim; màu tím giúp cho đầu óc minh mẫn, tăng sự cảm thụ về nghệ thuật.

Về mặt ứng dụng các loại hoa, nếu giường và cửa đối nhau thì có thể hóa giải bằng cách cắm một bình hoa tươi, trong phòng bếp bày hoa tươi có thể tăng khí chất của nữ chủ nhân trong ngôi nhà; nếu nữ chủ nhân là người bình thường dễ nôn nóng, bồn chồn, u uất, bi quan thì lại thích hợp với các loại hoa màu xanh lục, trắng, tím.

Treo tranh trong nhà

Khi chọn mua tranh treo, chúng ta có thể chọn những bức tranh như: tranh "Cửu ngư" (9 con cá), tranh "tam dương" (3 con dê), hay "bách điểu triều phượng" (trăm chim về chầu một phượng), "thanh oa hí Thủy", đem đến cho con người cảm giác quay về với tự nhiên. Những tranh phong cảnh êm dịu như hoa mẫu đơn

được bài trí trong nhà bạn thì khi trở về nhà bạn sẽ có cảm giác thư thái, thoái mái; tranh tiên, Phật cũng có thể chọn dùng nhưng nên chọn những gương mặt gần gũi, thân thiện và nhân từ, biểu lộ tình cảm tốt lành hòa hợp.

Chọn dùng màu sắc

Phối màu sắc cho các đồ vật trang trí trong nhà phải đảm bảo tốt cho tâm sinh lý của con người. Nếu trong nhà toàn màu xanh đậm, một thời gian sau sẽ vô tình sinh ra một cảm giác tiêu cực mang tính cá nhân, âm khí nặng nề. Trong nhà dùng nhiều màu tím, vì trong tím có hồng, nên vô tình sẽ sinh ra những cảm giác kích thích mắt, dễ làm cho người ở trong nhà có cảm giác phân tâm, lưỡng lự không biết giải quyết công việc thế nào. Sơn màu phấn hồng là màu rất xấu, dễ làm cho tâm tính con người nóng nảy, nảy sinh cãi vã, tốt nhất là không dùng màu này. Màu xanh quá nhiều sẽ làm cho ý chí con người sa sút. Người Trung Quốc cho rằng màu đỏ là màu tốt lành, nhưng nếu dùng màu đỏ quá nhiều thì sẽ gây quá tải cho mắt, cho nên chỉ dùng màu này để phối hợp thêm ở những phần nhỏ, không thể làm màu chủ đạo. Trong nhà nhiều màu vàng thì tâm tính của mọi người trong nhà cũng buồn phiền, làm cho thần kinh chứa nhiều tầng ảo giác; người bị bệnh thần kinh thì kỹ nhất là bài trí màu vàng. Màu trắn bì có thể làm cho con người sinh khí tràn đầy, có cảm giác ấm áp, nhưng nếu dùng quá nhiều cũng khiến con người sinh phiền não.

Màu sắc tốt nhất trong nhà là màu trắng sữa, màu ngà voi, màu trắng, ba màu này là thích hợp nhất với

thần kinh thị giác của con người. Bởi vì ánh sáng mặt trời là màu trắng, đại diện cho sự quang minh, tim, mắt con người cũng điều hòa; mặt khác, màu trắng lại tốt nhất cho việc phối hợp với đồ dùng trong nhà, cũng thể hiện niềm hy vọng.

Màu gỗ cũng làm cho con người dễ sinh linh cảm và trí tuệ, là màu sắc điều phối tốt. Đặc biệt là trong phòng sách, có găng sử dụng nhiều màu gỗ là tốt.

2. Bài trí phòng khách

Trong tổng diện tích ngôi nhà, thông thường phòng khách là nơi có không gian lớn nhất trong ngôi nhà, là nơi tập trung sinh hoạt chung của tất cả các thành viên trong gia đình. Đây là nơi diễn ra các buổi hội họp, giải trí, tiếp khách... và cũng là nơi nối liền với phòng ăn, nhà bếp, nhà vệ sinh, phòng ngủ, phòng đọc sách, ban công. Chính vì như thế, phòng khách luôn được gia chủ chú trọng để trang trí đẹp đẽ, sang trọng, là nơi thể hiện phong cách, đẳng cấp, văn hóa, và những thói quen, sở thích sống của người sinh sống trong ngôi nhà.

Hai tiêu chí để đánh giá một phòng khách lý tưởng đó là: Thứ nhất, tính độc lập và thứ hai là tính hiệu quả của không gian. Thực tế hiện nay vẫn có nhiều phòng khách giữ vai trò "tiền sảnh" như trước đây, cũng có phòng khách đã tạo ra được một không gian độc lập và tách rời với không gian lưu thông, nhưng cách thiết kế này cũng làm cho tổng diện tích của căn hộ tăng đáng kể. Việc xem xét bốn mặt tường của phòng khách có tốt không, vị trí cửa ra vào, cửa sổ, ban công hay nhà vệ

sinh có hợp lý không cũng rất quan trọng, nó có ảnh hưởng đến việc bài trí đồ đạc trong nhà không? Việc sử dụng phải đảm bảo tính tiện lợi, hiệu quả sử dụng không gian cao. Phòng khách có nhiều chỗ lồi ra lõm vào, ánh sáng mờ nhạt sẽ khiến phòng khách tối hơn.

Khi chọn mua một căn nhà, điều quan trọng nhất là phòng khách như thế nào? Một căn hộ vuông vắn không liên quan đến phòng khách vuông. Phòng khách lý tưởng nhất, đẹp nhất là phòng khách vuông vắn, thông gió tốt, có ánh sáng tự nhiên, ban công và cửa sổ ở hai đầu phòng khách kết hợp tạo ra một không gian thoáng đãng.

Thật sai lầm khi có ai đó nghĩ rằng trang trí nhà càng xa hoa thì càng đẹp, phòng khách càng rộng càng tốt, vì nếu phòng khách quá rộng sẽ gây cảm giác "tiền sảnh khách sạn" khiến người ở có cảm giác lạnh lẽo. Các chuyên gia cho rằng, nếu căn hộ có diện tích từ 90 - 150m² thì diện tích phòng khách nên ở mức 15 - 30m², cho dù là nhà biệt thự thì diện tích cũng không nên quá 40m². Chiều rộng phòng khách tối thiểu là 4, 2m, độ sâu không quá 2m, độ cao trên 3m.

Chú ý khi thiết kế

Khi bước vào một ngôi nhà thì nơi mà chúng ta nhìn thấy đầu tiên là phòng khách. Nếu phòng khách sáng sủa, rộng rãi, thoáng đãng, sạch sẽ và tràn đầy không khí tươi mát thì sẽ giúp cho tinh thần chúng ta hưng phấn. Tuy nhiên, nếu chúng ta phải đi qua một hành lang dài, tối thui, không khí đầy mùi khói thuốc và dầu mỡ, phía góc hành lang còn có một túi rác chứa

đồ,... rồi mới đến phòng khách thì đó quả là điều không tốt cho tinh thần và sức khoẻ.

Do đó, nếu diện tích của phòng khách nhà bạn không được rộng, bạn có thể nhờ kiến trúc sư tư vấn giúp, qua một số thủ thuật sẽ giúp bạn có được không gian lý tưởng. Trước hết, phòng khách phải chú ý thiết kế theo đường nét rõ ràng, theo tuyến sẽ tạo ra được cảm giác liên tục, nhịp điệu nhằm giảm bớt sự khô cứng của căn phòng tạo nên không gian căn phòng rộng hơn. Bên cạnh đó bạn cũng cần tính toán và sắp xếp một cách khoa học những vật dụng được bài trí trong căn phòng. Như nội thất thiết kế bám tường giúp tiết kiệm diện tích cho căn phòng; hay sử dụng những mảng kính lớn cho căn phòng vừa hiện đại vừa có tác dụng tạo không gian; các vật dụng như kệ tủ, kệ ti vi, ... thì thiết kế âm tường là giải pháp hữu hiệu, giúp tạo không gian và tiết kiệm được tối ưu diện tích. Nên sử dụng các đồ vật đa năng (cánh tủ âm tường có thể thiết kế thành tẩm gương, gầm bàn là tủ đựng đồ) và tận dụng hết các khoảng không gian trên cao, dưới thấp để trang trí. Mặt sàn được lát gỗ hoặc trải thảm cũng tăng diện tích ngồi cho phòng khách. Việc lựa chọn màu sắc cho các mảng tường và sàn của phòng khách cũng không kém phần quan trọng. Khi sơn tường, bạn cũng nên chú ý với phòng nhỏ, hẹp nên sử dụng những gam màu nhạt như xanh nhạt hoặc ghi sáng sẽ đẩy lùi được khoảng cách làm cho căn phòng trở nên rộng hơn.

Phòng hẹp, sàn nhà bạn có thể lát chéo tạo sự chuyển động sẽ làm cho không gian của căn phòng thêm rộng. Đi cùng với sàn và tường là mảng trần

phảng, bóng nhầm hạn chế chiều cao. Nhờ sự tương tác giữa sàn, trần và tường sẽ giúp phòng khách nhà bạn có không gian liên hoàn.

Các chuyên gia cho rằng căn phòng sẽ trở nên lạnh lẽo và thiếu sức sống nếu để những đồ đặc hiện đại lấn át. Vì vậy, nếu phòng khách nhà bạn có lò sưởi (thật hay chỉ để trang trí) thì hãy cố gắng biến nó thành điểm nhấn quan trọng nhất, thay cho những chiếc ti vi lớn hay dàn hi-fi đồ sộ.

Phòng khách nên là hình vuông hay chữ nhật, để khí không có chỗ ngưng tụ. Trừ trường hợp phòng khách nhà bạn quá nhỏ, còn nếu không đừng bao giờ kê đồ đặc sát tường. Nếu căn phòng không được vuông vắn, hãy đặt một chậu cây ở góc thừa để khí không bị dồn nén vào một chỗ. Đừng bao giờ kê ghế theo hướng quay lưng lại phía cửa ra vào bởi khi đó bạn sẽ có tâm trạng bất an.

Nếu ngồi trong phòng khách mà nhìn thấy các phòng khác thì nên bố trí bình phong hoặc lắp cửa để che chắn, làm vậy khách mới không nhìn thấu được mọi bí mật riêng tư trong nhà.

Bố trí hoa và cây cảnh sẽ làm tròn những góc bàn, góc ghế trong phòng. Đừng bao giờ kê bàn ghế dưới xà hoặc rầm nhà, người ngồi sẽ luôn cảm giác như có cái gì đeo nặng lên mình. Những đồ đặc mềm (ghế sofa, gối, đệm ngồi...) sẽ giúp cân bằng âm dương.

Treo một tấm gương (bát giác là tốt nhất) phía trên lò sưởi, nó sẽ giúp bạn có cảm giác căn phòng rộng ra. Gương thật sự hữu dụng khi bạn muốn mở rộng không

gian (ảo) và làm căn phòng thêm sáng sủa. Bé cá cảnh cũng là vật hữu ích giúp bạn thêm nhiều may mắn, tiền bạc và thuận hòa.

Với những gợi ý trên, mong rằng phòng khách của bạn sẽ đẹp đẽ và thoáng đãng, thể hiện được hết mọi chức năng của căn phòng.

Chú ý cách bố trí

Bố trí bình phong trong phòng khách thì cũng sẽ có tác dụng Phong thủy quan trọng.

- Lựa chọn hình dáng

Phòng khách có cục diện Phong thủy tốt nhất là hình vuông; khu vực kê bàn ghế uống nước cần chú ý không xung sát với góc tường; tốt nhất không nên có xà ngang, nếu có thì cần tìm cách che lại; ghế salon không nên kê dưới xà ngang vì ngồi dưới xà ngang dễ khiến thần kinh căng thẳng; nếu góc nhà nhô ra thì cần hóa giải bằng vật dụng trong nhà hoặc bày chậu cây cảnh tại vị trí nhô ra này; nếu phòng khách có hình chữ L thì có thể ngăn phòng khách thành hai phần riêng biệt bằng bình phong hoặc bằng tủ bếp, cũng có thể treo gương trên tường để bù đắp sự khiếm khuyết.

Phòng khách hình vuông, "tứ bình bát ổn" (bốn phương thanh bình, tám hướng ổn định) cho thấy chủ nhân là người quang minh chính đại; nếu phòng khách rộng bề ngang, hẹp chiều dài thì cho thấy chủ nhân là người cởi mở, có quan hệ rộng khắp, song lại không giữ được tiền của; nếu phòng khách hẹp bề ngang mà chiều dài lại sâu thì cho thấy tài vận của chủ nhà rất tốt.

Nên bố trí một huyền quang tại vị trí bước từ bên ngoài vào phòng khách, phòng khách và cửa chính huyền quang phải cùng hướng, có thể đặt một bình phong ngăn cách giữa cửa chính và phòng khách. Vị trí ghế ngồi của chủ nhà ở phòng khách nên ở giữa, còn vị trí hai bên trái phải là cửa khách. Ghế của chủ nhà cần có chỗ tựa, do đó phải cao hơn ghế của khách một chút. Nên nhà phòng khách cần bằng phẳng và ngay ngắn nếu không sẽ khiến gia vận long đong lận đận, sự nghiệp vận không thuận lợi.

Cửa đi và cửa sổ là nơi tiếp nhận ánh sáng, không khí, cũng là nơi thu nhận tài khí. Nếu cửa chính nối liền cửa sổ và cửa sau tạo thành một đường thẳng thì sẽ gây nên hiện tượng xuyên đường sát, phúc khí sẽ vào từ cửa trước mà ra ở cửa sau, do đó tiền của không thể tích tụ, hình thành nên cục diện "đẩy tài".

- Phòng khách rộng, cao, hướng Nam thì khí thế hùng hực, cho thấy chủ nhà là người rộng rãi, cởi mở, hơn nữa lắp cửa sổ ở nơi xoay góc, vừa có thể đón gió và ánh nắng, lại có thể ngắm cảnh đẹp xung quanh.

- Nhà hình vuông, phòng ngủ riêng biệt với phòng vệ sinh và phòng thay quần áo, cho thấy địa vị trung tâm của chủ nhà, ngoài ra, có thể hóng mát ở ngoài ban công, mang lại sức sống tràn đầy.

- Bố trí tài vị

Trong quan niệm Phong thuỷ, phòng khách liên quan tới vận khí của toàn bộ gia đình. Phòng khách có một vị trí rất đặc biệt, sự thịnh suy của tài vận, sự nghiệp và danh dự của toàn bộ các thành viên trong gia

định đều phụ thuộc vào vị trí này, đây chính là Tài vị. Tài không được động, do đó Tài vị cần ổn định, không động, thường là phương vị đường chéo góc bước từ cửa vào. Khi bố trí Tài vị thì cần chú ý những điểm sau:

- Nếu tại Tài vị có cửa sổ thì có thể xử lý bằng cách che cửa sổ lại bằng gỗ ván, có vậy thì Tài vị mới không thoát ra ngoài.
- Khi bước vào cửa chính, kỵ nhất là nhìn thấy bếp ở nhà bếp. Lúc này nên thay vị trí đặt bếp hoặc đặt bình phong che chắn ở cửa bếp.
- Kỵ nhất là ngồi ở phòng khách mà nhìn thấy tất cả các cửa phòng khác trong nhà, như vậy sẽ bất lợi cho mọi hoạt động riêng tư của các thành viên trong nhà.
- Cửa chính huyền quang nên tránh thông với cửa sau, vì như vậy thì tiền của vào cửa trước sẽ lại ra hết cửa sau, không thể tụ tài; đường đi cũng tránh thẳng hoặc ngang, gây nên cục diện "nhà thông thống".

- Phối màu sắc

Màu chủ đạo sẽ được chọn dựa trên nguyên tắc trạch mệnh tương phối. Sự khác nhau chỉ nằm ở sự sắp xếp, phối màu, bố cục và vị trí.

- Nếu Ngũ hành của chủ nhà thuộc Mộc, màu sơn chủ đạo chọn để trang trí cho phòng khách là nâu hoặc xanh, xanh lục (thuộc Mộc) hoặc màu lam, xám (thuộc Thủy) theo nguyên tắc Thủy sinh Mộc.

- Ngũ hành của chủ nhà thuộc Hoả, màu chủ đạo của phòng nên chọn là đỏ, tím (thuộc Hoả) hoặc màu xanh lục (thuộc Mộc) theo nguyên tắc Mộc sinh Hoả.

- Ngũ hành của chủ nhà thuộc Thổ, màu sơn chủ đạo chọn là nâu, vàng (thuộc Thổ) hoặc màu đỏ, tím (thuộc Hoả) theo nguyên tắc Hoả sinh Thổ.

- Nếu Ngũ hành của chủ nhà thuộc Kim, màu chủ đạo là trắng, vàng sẫm (thuộc Kim) hoặc nâu, màu vàng theo nguyên tắc Thổ sinh Kim.

- Trong trường hợp chủ nhà thuộc mệnh Thủy, màu chủ đạo là màu xanh lam, xám (thuộc Thủy) hoặc màu trắng, vàng sẫm (thuộc Kim) theo nguyên tắc Kim sinh Thủy.

Nắm chắc nguyên lý của tự nhiên, Phong thủy, Ngũ hành tương sinh tương khắc, ta sẽ đưa ra được sự phối hợp tốt nhất cho không gian, để có sự áp dụng "trạch mệnh tương phôi" hoàn chỉnh.

- Nguyên tắc bài trí

+ Phong cách phải thống nhất: Tinh hoa của thiết kế chính là chú trọng sự thống nhất trong phong cách, hoặc phong cách truyền thống hoặc phong cách hiện đại. Khi trang trí phòng khách, trước hết phải có sự lựa chọn, không nên xen lấn cả hai vừa không đạt hiệu quả, thậm chí có khi còn ngược lại. Hoặc là phong vị cổ điển, hoặc là sắc thái hiện đại, nếu kiêm luôn cả hai sẽ chẳng ra gì. Nếu không phải Đông Tây hợp bích hay cổ Kim kiêm toàn thì cũng phải làm nổi bật một phong cách nào đó, nhằm đạt được sự nhuần nhị phong phú trong nhiều cung bậc. Nhìn chung, những căn hộ vừa và nhỏ sẽ thích hợp trang trí theo phong cách hiện đại, vì phong cách hiện đại luôn tạo cho không gian căn phòng thêm sáng sủa, gọn gàng và khiến cho không gian trở

nên rộng rãi, thoải mái hơn. Còn phong cách cổ điển, thường thích hợp cho các căn hộ tương đối lớn; tiết tấu rườm rà và màu sắc tinh lạng của phong cách này nếu được thể hiện trong các căn hộ vừa và nhỏ sẽ khiến cho không gian trở nên hẹp nhỏ, tù túng.

+ Vật liệu trang trí phải trau chuốt: Khi mua các vật liệu để trang trí, ngoài phẩm chất và giá cả của nó, còn phải chú trọng đến yếu tố thanh thoát, hài hòa. Nét thanh thoát thể hiện ở chỗ trang nhã, nền nã; sự hài hòa dùng cảm giác dễ chịu của mắt làm thước đo. Tóm lại việc lựa chọn vật liệu phải đảm bảo hai yêu cầu là màu sắc và phẩm chất.

+ Phải chú trọng việc trang trí các vách tường: Cách trang trí vách tường vừa thể hiện cảm hứng của chủ nhà vừa ảnh hưởng đến khí trong nhà. Theo các chuyên gia Phong thủy thì phòng khách là trung tâm của ngôi nhà, nơi đây thuộc vị trí "Hoàng cực". Dương khí và sinh khí là hai loại khí không thể thiếu trong phòng khách, vì vậy, khi trang trí các vách tường phải cố gắng làm lộ rõ dương khí và sinh khí.

Những điều kiêng kỵ

- Màu sắc trang trí phòng khách không nên u ám lạnh lẽo, màu sắc u ám lạnh lẽo sẽ tích tụ âm khí.

- Không nên dùng tranh ảnh nữ nhi trang trí trên tường, tranh ảnh nữ nhi thuộc âm, nếu dùng để trang trí trên tường nhà sẽ làm thịnh âm khí, khiến nội khí mất cân bằng.

- Không nên lạm dụng giấy dán tường, đặc thù của giấy dán tường dễ hút ẩm và len mốc, hơi ẩm mốc sẽ sinh ra những điều không may, gây bất lợi cho gia đình.

- Phòng khách không được trống trải, nên trang hoàng. Vì vậy khi bài trí phòng khách, không nên để không gian trong phòng quá trống trải lạnh lẽo, vì trống trải lạnh lẽo chính là biểu tượng của sự suy thoái, tàn tạ, là điềm chẳng lành.

3. Bài trí không gian thờ cúng

Trong quan niệm của người phương Đông nói chung và người Việt nói riêng, người ta luôn đặt nơi thờ cúng tại vị trí trang trọng nhất của ngôi nhà.

Theo quan niệm của người xưa, bàn thờ được đặt cố định tại (khu vực trung tâm của nhà). Ngay ở cửa chính có thể đặt bàn thờ và bộ bàn ghế tiếp khách, đây cũng chính là cách bài trí quen thuộc, mang lại sự hài hòa với cấu trúc không gian nhà ở truyền thống vốn có hàng hiên và sân vườn bao bọc xung quanh.

Đối với nhà ở hiện đại thì diện tích và cấu trúc không gian khác xưa, thói quen sống và quan niệm trong sinh hoạt có nhiều thay đổi, do vậy mà cách bố trí bàn thờ cũng đa dạng hơn, và có nhiều vấn đề ưu tư hơn.

Cách đặt phòng thờ phổ biến nhất hiện nay là bố trí trên tầng thượng, vừa thoáng khí vừa có khoảng rộng sân thượng để tập trung nhiều người vào các dịp giỗ Tết, hạn chế các va chạm trong sinh hoạt hàng ngày.

Bàn thờ đặt ở vị trí trang trọng nhất - khu vực trung tâm nhà.

Thực tế cũng có một số gia đình thì không muốn đưa bàn thờ lên tầng cao nguyên do là gây khó khăn cho người lớn tuổi khi chăm lo hương khói, quét dọn bàn thờ, và đặt lên cao quá sẽ có cảm giác xa cách.

Thực ra mỗi ngày một vài lần đi lên phòng thờ thì cũng như tập thể dục, đồng thời nên giáo dục cho thế hệ trẻ ý thức hướng về tổ tiên, tất cả mọi người trong gia đình nên thay phiên nhau hương khói.

Nếu nhà neo người; quá khó khăn hoặc nhà trệt, căn hộ chung cư, tập thể... thì có thể gắn bàn thờ liền với không gian phòng khách, nhưng phải có giải pháp thoát khói và chống ố vàng trên trần (ví dụ như: dùng

tủ thờ có nóc, dùng tấm kính ngăn phía trên, bàn thờ kê cận cửa thông gió).

Đối với bàn thờ Thần Tài và Ông Địa nên đặt ngay tại lối vào chính và ở dưới đất vì việc thắp nhang, nhất là nhang thơm, có tác dụng xua đuổi không khí ẩm ướt, côn trùng vào những buổi sáng sớm hoặc chiều tối (là khoảng thời gian chuyển tiếp giữa Âm và Dương, ánh sáng nhá nhem, vi khuẩn nhiều và độ ẩm tăng), đồng thời theo quan niệm dân gian thì làm như vậy việc "nghinh tiếp Thần Tài" sẽ được trực tiếp hơn.

Bàn thờ Thiên thì hầu như là lộ thiên hoàn toàn, có thể từ đơn giản là một bệ đá, đến cầu kỳ hơn là người ta xây dựng một trang thờ có mái.

Sân thượng hoặc ban công trước là nơi phù hợp đặt bàn thờ Thiên, có thể thắp nhang để xua đuổi âm khí, tạo thêm một nét ấm áp cho sinh hoạt trong ngôi nhà Việt.

Bàn thờ nên có độ cao tỷ lệ với người trong gia đình, tránh làm quá cao (phải leo trèo không an toàn) hoặc quá thấp (dễ bị va chạm và thiếu sự tôn nghiêm). Trường hợp có nhiều tầng thờ thì xếp đặt theo thứ tự từ cao xuống thấp theo ngôi thứ.

Tủ thờ thường có phần dưới và bên hông là tủ chứa đồ (giá phả, lich giỗ ky, vàng mã, hương đèn...). Nếu bệ thờ làm theo kiểu tấm đan bê tông thì cũng nên kê một tủ nhỏ hay bàn vào khoảng trống bên dưới để thuận tiện cho việc sắp xếp vật dụng vào những dịp giỗ tết.

Phòng thờ có thể kết hợp với phòng đọc sách, phòng khách hay là nơi trà đàm, sinh hoạt gia đình trang trọng. Kỵ nhất là bố trí cùng với chỗ ngủ hoặc nơi giải trí ôn ào chung, vì thiếu trang nghiêm và không phù hợp với tính chất trường khí của phòng thờ vốn thuộc Âm.

Tóm lại, có thể tùy theo hoàn cảnh gia đình mà cách bài trí phòng thờ, bàn thờ có thể linh hoạt phù hợp trên tinh thần trang nghiêm, ít bị ảnh hưởng bởi các sinh hoạt khác.

Trong ngôi nhà hiện đại - nhất là căn hộ chung cư cần giản dị và đảm bảo tính mỹ thuật, tránh trang trí bàn thờ quá lòe loẹt cầu kỳ. Bài trí bàn thờ đảm bảo tính trang nghiêm nhưng không u tịch, bởi vì nhà ở gia đình (tính chất Dương) không bao giờ là một ngôi chùa hay đền - miếu - phủ - am (thiên về tính Âm, là "vãng sinh đường" cho khách thập phương).

Không gian thờ cúng trong nhà vốn mang tính tâm linh. Nó chính là thể hiện sự kết nối giữa các thế hệ và cũng là giữ vững nề nếp gia phong.

4. Bài trí phòng ngủ

Phòng ngủ vốn là nơi kín đáo riêng tư, đưa con người vào giấc mộng, là nơi che chở cho linh hồn. Nó cũng là nơi đem lại cho con người sự yên tĩnh, thư thái và thoái mái nhất sau một ngày làm việc bận rộn và vất vả.

Trung bình mỗi người có một phần ba thời gian cuộc đời là dành cho giấc ngủ. Như vậy có thể thấy, tầm quan trọng của giấc ngủ là rất lớn. Khi ngủ, cơ thể chúng ta được nghỉ ngơi vừa cả thể xác lẫn tinh thần. Con người giống như một bình điện đã tiêu hao một số năng lượng vì làm việc, vì suy nghĩ, vì lo lắng, vì cảm xúc... suốt một ngày. Cho nên, giấc ngủ ban đêm là thời gian để cho cơ thể tái tạo số năng lượng đã mất. Như vậy, nếu chúng ta không ngủ được, hoặc có một giấc ngủ không thoái mái, thì cơ thể của chúng ta không tái tạo được số năng lượng cần thiết cho ngày kế tiếp. Nếu tình trạng này kéo dài sẽ khiến sức khỏe ngày càng giảm sút, tinh thần dễ suy sụp và tuổi đời sẽ ngắn lại.

Trong quan niệm Phong thuỷ thì phòng ngủ là nơi thiêng liêng nhất trong ngôi nhà. Phòng ngủ chính chiều rộng không nhỏ quá 3,6m, diện tích từ 14 - 17m², phòng ngủ phụ chiều rộng không nhỏ hơn 3m, diện tích từ 10 - 13m². Phòng ngủ cần đảm bảo tính riêng tư, tốt nhất nên có không gian lưu thông giữa phòng khách và phòng ngủ, ngoài ra không nên mở cửa phòng ngủ hướng trực tiếp về phòng khách.

Thông thường, người ta hay đặt phòng ngủ của bố mẹ, người lớn ở phía Tây Nam hoặc Tây Bắc của ngôi nhà. Cách bài trí này giúp tăng ý thức trách nhiệm với con cái, giúp con người trưởng thành, chín chắn hơn trong công việc hay trong cuộc sống, luôn nhận được sự tin tưởng, tôn trọng của người khác. Phòng ngủ đặt ở phía Bắc có đặc tính yên tĩnh, tốt cho người bị bệnh mất ngủ (nhất là với người già). Phòng ngủ ở phía Tây rất thích hợp cho các cặp vợ chồng, vị trí này giúp cho hai

người yêu thương, hòa thuận, tình cảm mặn nồng hơn. Phía Đông hoặc Đông Nam của ngôi nhà nên dành cho những người trẻ tuổi mới thành đạt, giúp cho con đường công danh của họ thuận lợi hơn. Theo Đông Tây tứ trạch, vị trí phòng ngủ có quan hệ đối ứng ở mức độ nhất định với năm sinh của chủ hộ.

Chú ý không đặt phòng ngủ trên nhà xe, và ở phía dưới nhà vệ sinh, tối kỵ cải tạo ban công phía sau nhà thành phòng ngủ. Về hình dạng, phòng ngủ nên là hình vuông, như vậy phòng mới được thông gió, thoáng đãng kỵ phòng ngủ có hình dạng dài hẹp. Cửa phòng ngủ không được đối diện cửa nhà bếp, tránh khí ẩm nóng của nhà bếp đối lưu với phòng ngủ. Bởi trong phòng ngủ có chăn màn và nhiều đồ dùng bằng bông sợi có đặc tính dễ hút ẩm mạnh khiến không khí trong phòng ẩm ướt.

Các phòng ngủ trong nhà không nên đối nhau, hướng cửa đối như vậy gọi là "tương mạ mòn" (mắng chửi nhau), nguy cơ này sinh các vụ cãi cọ trong gia đình là rất lớn. Trong phòng ngủ có thể lắp đặt các loại tủ trong tường để tiết kiệm diện tích, hơn nữa đây là loại tủ có diện tích lớn có thể đựng được nhiều loại đồ đạc, quần áo, vật dụng, giúp nhà cửa gọn gàng ngăn nắp hơn.

Nhà vệ sinh không được đặt ở vị trí đầu phòng ngủ, như vậy sẽ làm phòng ngủ luôn ẩm ướt, không khí ô nhiễm. Hơn nữa, khi ra vào nhà vệ sinh tạo ra tiếng ồn ảnh hưởng đến giấc ngủ, việc đặt nhà vệ sinh tại đó còn ảnh hưởng đến bố cục của căn phòng, do đó cần đóng cửa nhà vệ sinh, hoặc treo rèm cửa để khắc phục.

Nguyên tắc sắp xếp

Phòng ngủ là một trong bốn phần quan trọng nhất của một căn nhà. Từ vị trí của phòng ngủ, sự sắp xếp trong phòng ngủ, đến cách đặt giường, hướng nằm ngủ... đều là những yếu tố quyết định một giấc ngủ an lành. Chúng tôi xin đưa ra một số nguyên tắc căn bản trong việc sắp xếp một phòng ngủ theo Phong thuỷ, đó chính là:

- Nguyên tắc 1: Nếu chia bê sâu căn nhà ra làm hai phần, thì phòng ngủ nên ở nửa phần sau. Lý do là vì sinh khí di chuyển từ đường vào nhà, nên phần trước của căn nhà sẽ chịu sức dao động mạnh hơn của sinh khí. Vì vậy, nếu phòng ngủ ở nửa phần trước căn nhà thì giấc ngủ dễ bị xáo trộn vì chịu sự tác động mạnh hơn của sinh khí.

- Nguyên tắc 2: Phòng ngủ đặt ở hướng Bắc của căn nhà là thích hợp cho những người thường xuyên bị mất ngủ. Hướng Bắc thuộc hành Thủy, là nơi biểu tượng của sự yên tĩnh, tịch mịch, cô liêu. Ánh sáng trong phòng ngủ sẽ giữ được mức trung bình, không quá chói chang vào buổi sáng và nóng bức vào buổi chiều, do đó, yếu tố âm dương trong phòng ngủ được cân bằng.

- Nguyên tắc 3: Tuyệt đối tránh biến phòng ngủ thành phòng chứa đồ đạc. Nếu sắp xếp quá nhiều đồ đạc trong phòng ngủ, sinh khí sẽ bị bế tắc hoặc bị dồn ép và tạo nên áp lực cho người ngủ trong phòng gây nên ngọt ngạt, và đó là một trong những nguyên nhân gây khó ngủ.

- Nguyên tắc 4: Không nên đặt đầu giường ngủ ngay dưới một cây xà nhè. Cây xà dồn ép sinh khí đang luân lưu bên dưới, tạo thành một áp lực đổ xuống đầu người nằm ngủ, và đó là một trong những nguyên nhân sinh ra chứng nhức đầu mà Y học chưa thể tìm ra cẩn nguyên.

- Nguyên tắc 5: Đầu giường ngủ không nên đặt tủ, kệ sách... Những cạnh của góc tủ, kệ sách, cạnh bìa sách, cạnh và góc nhọn của khung hình và những thứ bài trí trên đó sẽ sinh ra tà khí như những "mũi tên độc" bắn vào đầu người nằm ngủ. Và đó cũng là nguyên nhân của chứng nhức đầu hay làm cho giấc ngủ không được thoái mái, dễ chịu.

- Nguyên tắc 6: Nằm ngủ đúng với hướng sinh khí của mình sẽ giúp cho giấc ngủ an lành và tái tạo được nhiều năng lượng cho cơ thể. Nếu xem mỗi người là một thỏi nam châm, thì mỗi người đều chịu ảnh hưởng của từ trường ngay nơi họ hiện diện. Mặt khác còn chịu ảnh hưởng từ trường của quả đất và từ trường trong vũ trụ... Vì vậy, có thể nói, một người hợp với một hướng nào, có nghĩa là từ trường của cá nhân này hợp với sự phân bố của từ trường theo hướng đó. Cho nên, nếu chúng ta nằm ngủ đúng với hướng của mình, có nghĩa là hướng mà sự di chuyển của từ trường tại vị trí đó sẽ di chuyển qua cơ thể của mình thuận chiều. Như thế mới giúp cho chúng ta có được một giấc ngủ say nồng, thoái mái và tạo được nhiều năng lượng khi ngủ. Và hướng thuận với từ trường đó chính là hướng sinh khí của mỗi người.

- Nguyên tắc 7: Những điện tử do tivi, đài, máy hát, máy vi tính... đặt trong phòng ngủ sẽ làm nhiễu loạn từ trường luân lưu qua cơ thể khi chúng ta nằm ngủ. Và đó cũng là một trong những nguyên nhân làm cho giấc ngủ của chúng ta hay bị gián đoạn và sự tái tạo năng lượng cho cơ thể cũng giảm đi.

Bài trí phòng ngủ cho trẻ nhỏ

Với trẻ, phòng ngủ chính là sân chơi của chúng. Vì thế để thiết kế phòng trẻ em, vừa tuân thủ theo các nguyên tắc bố trí của Phong thủy vừa thoát khỏi những ràng buộc nghiêm ngặt để phù hợp với tính hiếu động của các công dân nhí, quả là điều không dễ dàng chút nào.

Mang chủ đề của những câu chuyện cổ tích mà trẻ yêu thích vào phòng ngủ của trẻ.

- Khi trang trí phòng hay khi lựa chọn đồ nội thất dành cho trẻ, bạn nên quan tâm, tìm hiểu tính tình, sở thích của chúng. Tính cách của bạn trẻ sẽ quyết định chủ đề chính cho căn phòng.

Trong Phong thủy, những cặp màu tương phản dưới đây thể hiện trạng thái tĩnh - động song hành của phòng trẻ em.

+ Đỏ - xanh lá cây hợp với những trẻ hiếu động vì màu đỏ thuộc Hoả sẽ kích thích thị giác, trong khi xanh lá cây gần gũi với thiên nhiên.

+ Với những trẻ có tâm lý hướng ngoại, thì cặp màu da cam - xanh dương vừa hợp với trẻ, vừa đem lại niềm vui tươi, gia tăng tính tưởng tượng cho trẻ.

+ Vàng - tím (hoặc hồng) hợp với trẻ có tâm lý hướng nội và có tâm hồn lãng mạn. Đặc biệt, với sự mềm mại, kín đáo của mình - màu tím luôn là sự lựa chọn của các bé gái.

Tùy theo lứa tuổi cũng như tùy thuộc vào căn phòng dành cho bé trai hay bé gái mà chúng ta có thể bổ sung, hay giảm những cặp màu này.

- Khi chọn những vật dụng để trang trí trong phòng trẻ, không nên chọn những vật sắc, nhọn để tránh gây nguy hiểm cho trẻ.

- Hệ thống ánh sáng vô cùng quan trọng trong không gian phòng trẻ. Đặc biệt là ánh sáng tự nhiên rất tốt cho sức khỏe của trẻ, vì thế nên chọn vị trí để thiết kế cửa sổ sao cho phù hợp, vừa tạo bầu không khí thông thoáng, trong lành vừa không bị chói nắng, tạt mưa.

- Rèm cửa cần thiết kế đơn giản, tránh dùng các rèm cửa quá dài. Các loại mành sáo (ngang và dọc), và các loại rèm vải ngắn là những sự lựa chọn hợp lý nhất. Vải có nhiều hoa văn sắc sỡ, trùng với những đồ vật khác trong phòng như gối, chăn, đệm, chụp đèn... là lý tưởng nhất.

- Thông thường phòng người lớn đặt rất nhiều gương nhưng phòng trẻ lại khác. Theo Phong thủy, gương là vật phản chiếu hung khí, tạo cảm giác gây tâm lý mất ổn định; gương còn phản xạ ánh sáng dễ làm nhiễu loạn trường khí... Do đó không nên dùng gương để bài trí trong phòng trẻ.

5. Bài trí phòng đọc sách

Nếu ngôi nhà của bạn có diện tích lớn, bạn có thể sử dụng phòng trống chưa được dùng để biến phòng đó thành phòng đọc sách. Nhưng nếu ngôi nhà của bạn quá hẹp thì bạn có thể tận dụng một phần phòng ngủ làm góc học tập và làm việc.

Để thiết kế một phòng đọc sách có bố cục hợp lý, hợp Phong thủy, ngoài việc chú trọng đến chức năng và công năng sử dụng của căn phòng nhà thiết kế còn phải xác định vị trí của căn phòng dựa vào năm sinh của gia đình.

- Năm sinh có đuôi là "0" bao gồm: 1930, 1940, 1950, 1960, 1970, 1980, 1990, 2000... nên đặt phòng học phía Tây Bắc.

- Năm sinh có đuôi là "1" bao gồm: 1931, 1341, 1951, 1961, 1971, 1981, 1991, 2001... phòng ở chính Bắc.
- Năm sinh kết thúc bằng số "2" bao gồm: 1932, 1942, 1952, 1962, 1972, 1982, 1992, 2002... phòng ở Đông Bắc.
- Năm sinh kết thúc bằng số "3" bao gồm: 1933, 1943, 1953, 1963, 1973, 1983, 1993, 2003... phòng ở chính Đông.
- Năm sinh kết thúc bằng số "4" bao gồm: 1934, 1944, 1954, 1964, 1974, 1984, 1994, 2004... phòng học phía Đông Nam.
- Năm sinh kết thúc bằng số "5" bao gồm: 1935, 1945, 1955, 1965, 1975, 1985, 1995, 2005... phòng ở chính Nam.
- Năm sinh kết thúc bằng số "6" và "8" bao gồm: 1936, 1946, 1956, 1966, 1976, 1986, 1996, 2006, ... 1938, 1948, 1958, 1968, 1978, 1988, 1998, 2008... phòng ở Tây Nam.
- Năm sinh kết thúc bằng số "7" và "9" bao gồm: 1937, 1947, 1957, 1967, 1977, 1987, 1997, 2007, ... 1939, 1949, 1959, 1969, 1979, 1989, 1999, 2009... phòng ở chính Tây.

Nếu năm sinh của bạn không phù hợp với căn hộ mà bạn chọn, bạn có thể thay thế bằng năm sinh của vợ (hoặc chồng) bạn, hoặc con bạn. Trong số này chỉ cần có một năm phù hợp là được, cả gia đình đều có lợi.

6. Bài trí nhà bếp

Nhà bếp là khu vực để chế biến và nấu chín thức ăn, do đó đây là khu vực trực tiếp ảnh hưởng đến sức khỏe của mọi người trong nhà. Bếp lò nếu đặt ở vị trí hung sức khỏe của mọi người trong nhà ngày một suy thoái; bếp lò ở hướng cát, sức khỏe của mọi người trong nhà được đảm bảo. Vì vậy, vị trí đặt nhà bếp cần được chú trọng.

Khi thiết kế nhà bếp, trước tiên phải quan tâm đến việc nấu nướng, thói quen ăn uống của bản thân. Về bố cục không gian, nhà bếp dạng mở có thể mở rộng không gian, vừa thể hiện được sự thu hút, mang phong cách, cá tính trong trang trí, vừa thể hiện được cuộc sống hiện đại. Về chức năng, nhà bếp là nơi lưu trữ, nơi chuẩn bị, nơi nấu nướng, pha chế, phối hợp thức ăn, vệ sinh đồ dùng... đây là một không gian phục vụ tổng hợp, mỗi việc lại đòi hỏi một diện tích phù hợp để thực hiện.

Nhà bếp không đặt hướng về phía Nam, vì theo Phong thủy, phía Nam thuộc Hoả, nhà bếp cũng thuộc Hoả, Hoả thêm Hoả sẽ gây hại cho gia đình, hơn nữa nhà bếp hướng về phía Nam sẽ làm thức ăn ôi thiu nhanh. Vì thế, không nên xây nhà bếp hướng về phía Nam. Mặt khác, nhà bếp không nên đặt ở trung tâm nhà, vì dễ gây khí uế. Vị trí tốt nhất là phía Đông, Đông Nam. Vì hai hướng này được ánh nắng mặt trời chiếu vào, nhà bếp được khô ráo, ánh nắng diệt khuẩn nên có lợi, tốt cho sức khỏe.

Về Phong thủy, nhà bếp thuộc Hoả, nên có 8 vị trí đặt lý tưởng, đó là:

- Nhà bếp phía Đông là Mộc, Mộc sinh Hoả, hơn nữa phía Đông là nơi mặt trời mọc, nhà bếp được mặt trời chiếu sáng nên rất khô ráo.

- Nhà bếp phía Đông Nam, cũng thuộc Mộc, có ánh sáng mặt trời căn phòng càng khô ráo. Xét về góc độ vệ sinh, phía Đông Nam là tốt cho cả bốn mùa đều có ánh sáng mặt trời. Về mùa đông cũng không quá lạnh, sáng sớm nhiệt độ xuống thấp nhưng được mặt trời sưởi ấm, buổi trưa, nhiệt độ cao lại là nơi râm mát, đồ ăn thức uống luôn tươi mới, ít bị ôi thiu.

- Nhà bếp ở vị trí Tây Bắc giờ Tuất và giờ Hợi là rất tốt, Tây Bắc phương Càn là hung, vì có gió Tây Bắc thổi vào làm bay mùi đến khắp các phòng trong nhà.

- Vị trí Đông Bắc giờ Sửu, Dần là rất tốt: Cấn phương là hung, vì chính Đông Bắc là Thổ, Đông Bắc quay lưng mặt trời, có khí ẩm, lại có gió Đông Bắc, Phong thủy gọi là "Biểu quý môn".

- Phía Tây vừa tốt vừa xấu: Phía Tây là Kim, Hoả sinh Kim rất tốt, nhưng do ánh nắng phía Tây nên không lưu giữ, bảo quản thực phẩm được.

- Vị trí hung (xấu) ở phía Nam: Vì phía Nam thuộc Hoả, Hoả thêm Hoả làm nhiệt độ càng cao, mặt khác gió nóng phía Nam thổi khí nóng vào phòng, không tốt.

- Nhà bếp ở phía Tây Nam không tốt: Vì phía Tây Nam là Thổ, Hoả sinh Thổ, sau giờ Ngọ, ánh nắng đem khí nóng vào nhà, không lưu giữ được thực phẩm tươi, Phong thủy gọi là "Lý quý môn". Phía Tây Nam có ánh nắng chiếu rất sáng, mùa hè gió Nam thổi làm khói, khí

thải ra khi nấu nướng lan khắp nhà, làm cho không khí căn phòng luôn ẩm thấp.

* Lưu ý: Ngoài việc chú ý về vị trí hung cát của nhà bếp, ta phải bài trí những vật dụng, dụng cụ nhà bếp như: máy hút mùi, bếp đun, vòi nước tại những vị trí Phong thủy tốt.

7. Bố trí phòng tắm và nhà vệ sinh

Phòng tắm, nhà vệ sinh giải quyết tất các nhu cầu cơ bản như: rửa mặt, tắm, vệ sinh, nhưng cũng cần phân tách, tránh xung đột khi sử dụng. Về vị trí, ngôi nhà có một phòng vệ sinh nên chú ý liên hệ với các phòng ngủ, đặc biệt là phòng ngủ chính. Ngôi nhà có từ hai nhà vệ sinh thì nhà vệ sinh chung nên đặt ở vị trí thuận tiện, nhưng cửa nhà vệ sinh không được hướng vào cửa chính và phòng khách. Về diện tích, nhà tắm kiêm nhà vệ sinh có bồn tắm, có chiều rộng không nhỏ hơn 1,6m, độ rộng nơi tắm không nhỏ hơn 1,2m. Ngoài những điểm đã nói, phải chú ý hai điểm sau:

- *Không đặt phòng tắm ở trung tâm nhà*: Phòng tắm, vệ sinh nên dịch chuyển cách các phòng trong nhà, chú ý không đặt ở vị trí trung tâm. Hiện nay, trong các ngôi nhà thiết kế theo kiểu hiện đại có diện tích lớn, hiện tượng này khá nhiều, nên chọn lựa kỹ càng.

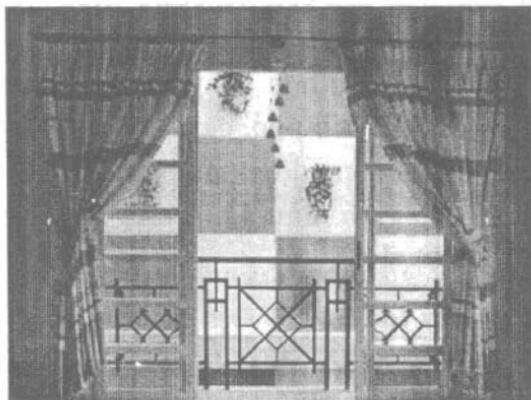
- *Phòng tắm không đối diện cửa chính*: Cửa nhà tắm, nhà vệ sinh không nên đặt cùng hướng cửa chính. Theo Phong thủy thì cửa chính của căn nhà là miệng khí, là nơi hít thở không khí, sinh khí nên lưu động ôn

hòa trong nhà. Nếu cửa của nhà vệ sinh đối diện với cửa chính, sinh khí từ bên ngoài thổi vào qua nhà vệ sinh sẽ làm khí uế, khí ẩm lan tỏa khắp nhà. Từ góc độ bảo vệ môi trường và góc độ tâm lý, khi bước chân vào nhà mà cảnh tượng đầu tiên mọi người nhìn thấy là cửa nhà vệ sinh sẽ tạo nên sự thiếu cảm giác thanh nhã, sự riêng tư cũng không được tôn trọng.

8. Bài trí khoảng sân nhỏ

Nếu khoảng sân, vườn nhà bạn quá tối sẽ không mang lại sự hòa điệu, tinh lặng của thiên nhiên; ngược lại sẽ "hấp thụ" nhiều những "rác rối", "bực bội" cho mọi người sống trong căn nhà.... Chúng tôi sẽ giúp các bạn tạo cho ngôi nhà của mình một khoảng sân vườn như ý bằng những gợi ý sau:

Treo một chiếc chuông gió

Một chiếc chuông gió được bài trí mang lại sự thịnh vượng và phát tài cho gia chủ.

Khi bài trí một chiếc chuông gió vừa mang lại sự thịnh vượng, phát tài cho gia chủ vừa đảm bảo hiệu quả thẩm mỹ cho ngôi nhà. Mặt khác, tiếng chuông gió còn mang lại những âm thanh vui tai, giúp cho tâm hồn bạn thêm sảng khoái và thư thái hơn khi căng thẳng.

Làm tròn những góc cạnh

Những góc cạnh vuông vức và sắc bén không tốt cho Phong thủy, khiến cho chủ nhân ngôi nhà thêm "căng thẳng, áp lực". Lối đi uốn khúc quanh co sẽ mang lại một nguồn năng lượng tích cực, sự thanh thản và cân bằng cho tâm hồn của mọi người trong gia đình. Ngoài ra, một giải pháp khác lý tưởng nữa chính là bạn sử dụng các viên đá tròn để bài trí.

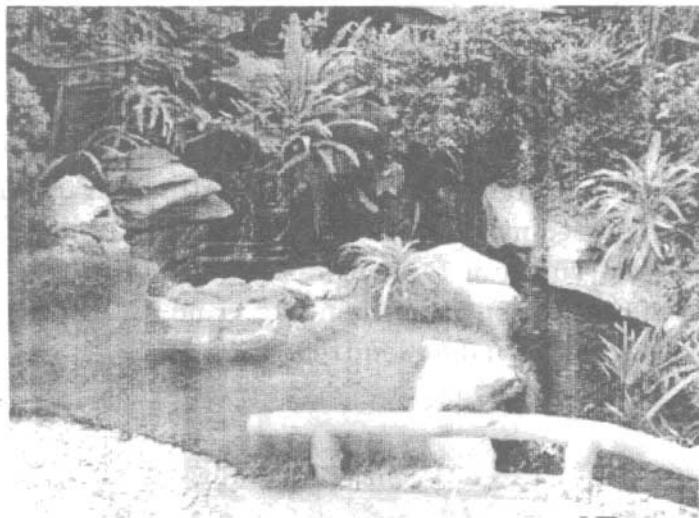
Tô thêm sắc thắm

Những sắc màu tươi sáng không chỉ mang lại bầu không khí tươi vui mà còn vô cùng hiệu quả cho việc giúp kích hoạt tinh thần, làm cho tâm trạng con người thêm vui vẻ, phấn chấn hơn. Hãy chọn trồng những loại hoa màu sáng, rực rỡ như đỏ, cam, vàng. Nếu bạn thích có một không gian êm đềm, nhẹ nhàng, có thể chọn những loại cây có gam màu sáng nhẹ như xanh dương, trắng, hồng...

Bổ sung yếu tố "thủy"

Nước tượng trưng cho cuộc sống và sự xa hoa, giàu có. Khi xung quanh ta được "bao phủ" bởi nước, sẽ khiến cho tinh thần nhẹ nhàng và thanh thản hơn. Bạn có thể đặt một hòn non bộ nhỏ hay một đài phun nước

trong khoảng sân nhỏ. Tuy nhiên cần chú ý luôn giữ cho làn nước được trong và sạch sẽ.

Hồ nước - Một phần không thể thiếu trong thiết kế sân vườn, tượng trưng cho cuộc sống giàu sang.

Thắp sáng khoảng sân nhà bạn

Nếu khoảng sân, vườn nhà bạn tối buông sê làm cho không gian trở nên u ám, mang lại nhiều rắc rối, khó chịu cho gia chủ. Biện pháp tốt nhất giúp bạn hóa giải tình thế đó là cắt tỉa bớt cây cối để tạo những khoảng không gian thoáng rộng, giúp cho ánh nắng mặt trời rơi nhiều hơn vào ban ngày. Vào ban đêm, nếu góc vườn nhà bạn quá tối, hãy thắp lên vài ngọn đèn trên cây.

9. Thiết kế, bố trí cầu thang nhà

Cầu thang được xem là phương tiện "dẫn khí" từ tầng này lên tầng kia, vì vậy khi thiết kế phải chú trọng và đảm bảo tính rộng rãi, sáng sủa và không bị tù túng.

Trong trường hợp, nếu cầu thang nhà bạn quá tối và thấp thì các luồng khí di chuyển trong nhà dễ bị chặn lại. Theo quan niệm Phong thuỷ thì cách tốt nhất là bạn hãy treo một tấm gương lên trần vừa tăng cường chiếu sáng vừa làm tăng nguồn khí, đồng thời tránh làm bậc thang trống dưới nền bậc vì nó sẽ ảnh hưởng đến việc dẫn khí từ dưới lên trên.

Cầu thang sử dụng vách kính để tạo nên không gian mở và giảm tải sự ngột ngạt cho cầu thang.

Theo ý kiến của các chuyên gia về Phong thủy, khi thiết kế nhà cần tránh đặt cầu thang chạy thẳng xuống cửa chính, vì như vậy sẽ khiến cho khí (cũng như tiền của trong nhà) mau chóng chảy ra ngoài. Để khắc phục

khiếm khuyết này, bạn có thể treo một khánh nhạc hoặc quả cầu thủy tinh ở giữa bậc thang cuối với lối vào để giảm nhẹ dòng khí lưu chuyển.

Nếu bậc thang nằm quá sát một bên vách thì bạn có thể treo một tấm gương trên tường để tượng trưng cho khoảng cách. Ngoài ra, để vừa tạo được sự thông thoáng vừa làm đẹp cho ngôi nhà, giải pháp lý tưởng lúc này là bạn hãy bố trí các chậu cây cảnh đặt dưới chân cầu thang để giúp khí lưu chuyển từ dưới đất lên các tầng trên cùng.

Một cầu thang xoáy tròn ốc từ trên cao nhìn xuyên xuống như cái nút chai cũng làm nhiều gia chủ ái ngại. Cầu thang xoắn ốc không những hở bậc thang mà còn làm khí thoát ra giống như có một lỗ hổng trong nhà. Nếu kiêng kỵ và muốn khắc phục nhược điểm này, có thể đặt một cây nhỏ hay vật gì xanh trên tay vịn rồi bố trí đèn trên trần chiếu xuống cầu thang từ đầu đến cuối để dẫn khí vào nhà.

10. Phong thủy cho sân thượng

Trên thực tế hiện nay, khá nhiều người không hề chú trọng đến việc thiết kế ban công, sân thượng theo Phong thuỷ. Do vậy mà nhiều khi có những "diềm xấu" ảnh hưởng đến đời sống gia đình mà người ta không hề hay biết. Hãy tham khảo một số gợi ý mà chúng tôi đưa ra dưới đây để bạn có thể tự mình bài trí sân thượng của nhà mình một cách hài hòa với Phong thủy để có thể đem vận may và tiền tài vào nhà.

Bài trí chim ưng bằng đá

Khi nhìn từ trên sân thượng (hoặc ban công) của một tòa nhà cao tầng xuống, chúng ta thường bị che khuất tầm mắt không thấy được đường. Góc độ Phong thủy học gọi điều này là Cục khốn. Người sống trong ngôi nhà như vậy thường dễ bị khuất phục, không vững tâm, dễ dựa dẫm vào người khác, khó vươn lên được.

Phương pháp hóa giải là đặt một con chim ưng bằng đá quay đầu hướng thiên (hướng lên trời), hai cánh dang rộng trên sân thượng. Đầu chim ưng phải hướng ra ngoài, hai cánh dang rộng như đang bay cao mới có thể đạt được tâm ý. Nhưng có một điểm cần chú ý là, nếu gia chủ tuổi Dậu thì không nên đặt chim ưng trên sân thượng để tránh phạm trọng.

Bài trí rùa bằng đồng hoặc (đá)

Rùa là loại động vật tính âm, có thể lấy nhu thăng cương, trong Phong thuỷ nó là con vật tượng trưng cho việc biến xung thành cát, dùng để hóa sát. Khi đặt rùa đồng hay rùa đá để hóa sát, cần chú ý đặt đầu hai con đối nhau. Dưới đây là một số tác dụng của rùa đá dùng để hóa giải "điểm xung":

- Xung do sân thượng (hoặc ban công) vuông góc với đường phố. Nếu đứng từ trên sân thượng nhìn xuống, thấy trước mặt có một con đường chia thẳng vào nhà, trông như một con mảnh hổ đang trực tấn công vào, thì điều này có ý rằng gia chủ sẽ bị phá tài. Trong Phong thủy gọi đây là cách cục đại xung. Hình xung trực tiếp này do con đường mang lại, ít thì cũng tai nạn. Nhưng nếu càng kéo dài thì càng xung. Nếu mật độ xe cộ đi lại

trên đường không nhiều thì cũng không đáng nguy hại. Nhưng nếu dòng xe ngày nào cũng đông đúc tập nập, thì khả năng bị sát thương càng tăng. Nếu đường xung là đường cao tốc thì chủ nên đặt một đôi rùa trên sân thượng, mặt khác nên treo một chiếc gương lồi, để giữ được vẹn toàn.

- Sân thượng (hoặc ban công) bị đường cung chiếu. Nhưng con đường trong các thành phố thường có những đoạn quanh co. Nếu ta đứng từ trên sân thượng nhìn xuống thấy con đường trước mặt quanh co uốn khúc mà đường cong lại hướng thẳng vào sân thượng nhà mình thì có nghĩa sân thượng đã bị đường cung chiếu. Hình xung này kích thích dục vọng. Đây chính là cách cục đường đạo phản cung. Cách cục này chủ xung, cách hóa giải là dùng rùa bằng đồng để bài trí.

- Sân thượng (hoặc ban công) bị vật có kiến trúc hình răng cưa xung chiếu. Hiện nay có một số tòa nhà thiết kế mang phong cách châu Âu. Để mở rộng thêm không gian, tăng ánh sáng và thông gió cho ngôi nhà, người ta thường thiết kế kiểu cửa sổ lồi. Hình dáng này tạo cho bức tường ngoài ngôi nhà có hình góc nhọn giống như hình răng cưa. Nếu sân thượng (hay ban công) bị những góc nhọn này chiếu thẳng vào thì phải dùng rùa bằng đồng hóa giải.

- Sát do sân thượng bị Thiên Trảm. Sát do Thiên Trảm là chỉ khe rãnh hẹp như hai tòa nhà cao tầng, giống như đao trời chặt thành hai phần. Nếu như tòa nhà của bạn bị sát do Thiên Trảm thì người trong nhà thường bị bệnh về đường huyết, hoặc tai nạn đổ máu.

Phương pháp hóa giải là bạn có thể dùng đôi rùa bằng đá hoặc bằng đồng đặt trên sân thượng của hai tòa nhà.

- Sân thượng (hoặc ban công) gặp hình sát thuộc Hoả. Rùa đồng và rùa đá tuy đều là vật hóa sát của Phong thủy nhưng lại có những tác dụng khác nhau. Nếu sân thượng gặp hình sát thuộc Hoả, ví dụ những loại kiến trúc thuộc mạng Hoả như: ống khói cao, những tòa nhà cao tầng màu hồng và kho dầu... , chúng ta phải dùng rùa đá để hóa giải. Nếu như những loại kiến trúc thiên sát này mà ở phương Nam (nơi Hoả vượng) thì càng như thêm dầu vào lửa. Để hóa giải hình xung này nên dùng một bình nước sạch đặt vào giữa hai con rùa đá.

Bài trí rồng bằng đá

Nếu sân thượng (hoặc ban công chính) hướng ra biển hoặc những nơi có nước thì trên sân thượng (hoặc ban công chính) nên bài trí một đôi rồng bằng đá. Phần đầu rồng phải hướng ra biển hoặc những nơi có nước, tượng trưng cho việc song Long bay ra biển. Nhưng, nếu chủ nhà tuổi Tuất thì không nên đặt rồng đá trên sân thượng vì rồng và chó vốn xung khắc nhau. Nhưng có thể dùng Long quy hoặc Kỳ lân thay thế. Hai loài động vật này cũng tượng trưng cho may mắn và cũng thích nước, nên có thể đem vận may và tiền tài vào trong nhà.

PHỤ LỤC

1. Phép phối hợp nhà ở và số mệnh

Ta biết rằng, trong 24 sơn hướng, có 12 sơn là do Địa chi tạo thành, nếu như hướng cửa của nhà bạn mở ở 12 vị trí này, thì cứ 12 năm lại phạm vào Thái tuế. Mỗi khi Thái tuế lâm môn thì hung nhiều cát ít, trừ phi đương vận may có hào Tý.

Tư liệu về cá nhân con người, bao gồm các tham số giờ sinh, ngày, tháng năm sinh. Riêng năm sinh, trong Phong thủy học gọi là "đương sinh Thái tuế", qua 12 năm lưu niên trùng đúng vào chu kỳ năm sinh, gọi đây là "trực Thái tuế" nghĩa là phạm Thái tuế.

Ví dụ: Người tuổi Tý (Chuột), Lưu niên ở tuổi 13, 25, 37, đây là tuổi phạm Thái tuế.

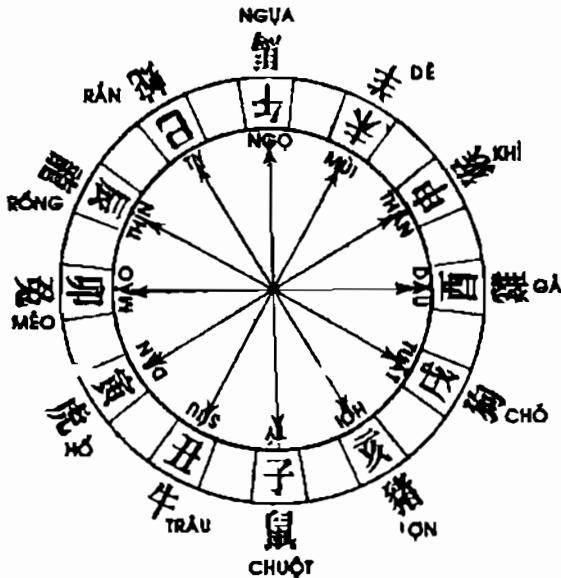
Người xưa dạy rằng: "Mệnh trạch tương phôi", bất luận là dương trạch (nhà ở) hay âm trạch (mộ), đều có phép đoán định nhất định. Sự phối hợp sâu sắc nhất của "Mệnh trạch tương phôi" là lấy chữ "Bát" để làm mệnh, sau đó lại phối hợp với phương vị tọa hướng. Đây được coi là phương pháp tương đối cơ bản, dùng que năm để phối hợp với Phong thủy, không phải là không ổn thoả, bởi vì Thái tuế chính là năm sinh, là một trong các bộ phận thuộc chữ "Bát".

Dùng Thái tuế phối hợp với Phong thủy nhà ở, thông thường phân chia thành một số bộ phận.

Lục xung sát vị

Năm sinh là Thái tuế, qua chu kỳ 12 năm, năm cuối của chu kỳ là Thái tuế của bản thân (từ đây trở đi dùng từ năm cuối chu kỳ thay cho tên gọi Thái tuế). Như trên đã trình bày, 12 Địa chi phối ghép với 12 chu kỳ năm cuối: Tý gắn với Chuột, Sửu gắn với Trâu, Bò, Dần với Hổ, Mão với Mèo, Thìn với Rồng, Ty với Rắn, Ngọ với Ngựa, Mùi với Dê, Thân với Khỉ, Dậu với Gà, Tuất với Chó, Hợi với Lợn.

Phương vị tương xung với chu kỳ năm cuối gọi là "lục xung sát vị", ý nghĩa của "Lục xung" là chỉ vị trí tương đối của 12 Địa chi trên la bàn (xem hình 1).

Hình 1: Lục xung sát vị.

Tý Ngọ tương xung (Chuột, Ngựa tương xung).

Sửu Mùi tương xung (Trâu, Dê tương xung).

Dần Thân tương xung (Hổ, Khỉ tương xung).

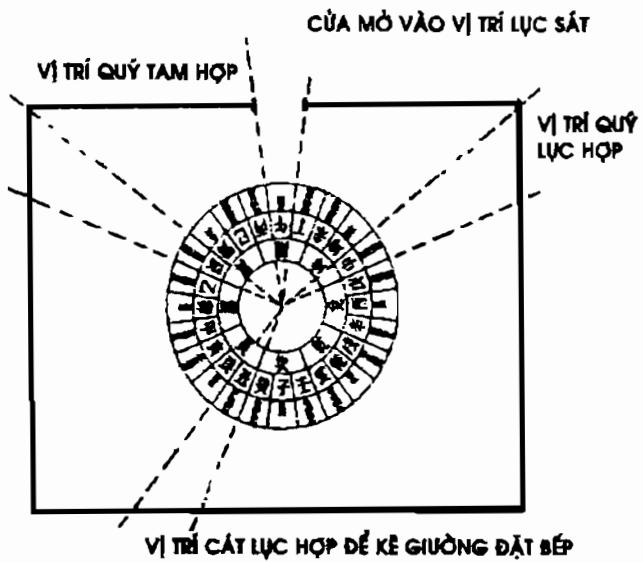
Mão Dậu tương xung (Mèo, Gà tương xung).

Thìn Tuất tương xung (Rồng, Chó tương xung).

Tỵ Hợi tương xung (Rắn, Lợn tương xung).

Tại vị trí Lục sát, không được mở cửa, ngăn phòng, xây bếp, kê giường nếu không sẽ phạm vào vị trí lục sát, bởi vì vận khí của con người lặp đi lặp lại theo chu kỳ, lúc rủi lúc may, lúc khỏe lúc yếu, ở trong nhà mình mà luôn thấp thỏm bất an.

Giả sử trường hợp: Một người tuổi Chuột và chu kỳ năm cuối (Thái tuế), mở cửa nhà mình về hướng Nam. Mở cửa ở hướng Nam là phạm vào vị trí lục sát, nếu vẫn ở trong ngôi nhà đó thì sẽ gặp nhiều bất lợi trong cả cuộc sống và công việc. Phép hóa giải có thể chọn "Tam hợp quý phuơng", còn có tên gọi khác là "Phúc nguyên" để kê giường, đặt bếp (xem hình 2).

Hình 2: Hóa giải lục sát.

Vị trí tương hình xung

Tương hình là do có sự ảnh hưởng của tam hợp phương (hướng tam hợp) và tam hội phương (hướng gấp nhau) tạo thành, mời xem bảng sau.

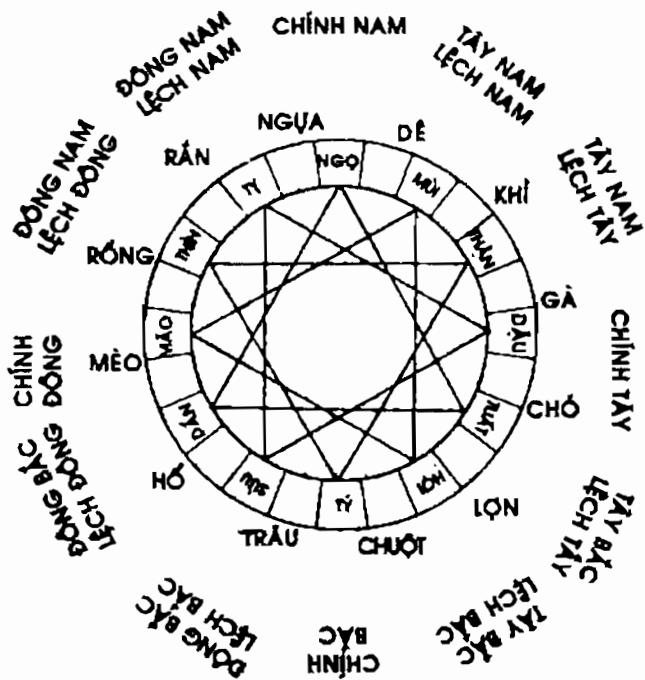
Tam hội phương	Tam hợp cục	Tương hình
Dần	Thân	Dần Thân tương hình
Mão	Tý	Mão Tý tương hình
Thìn	Thìn	Thìn Thìn tương hình

Ty	Dần	Ty Dần tương hình
Ngọ	Ngọ	Ngọ Ngọ tương hình
Mùi	Tuất	Mùi Tuất tương hình
Thân	Ty	Thân Ty tương hình
Dậu	Dậu	Dậu Dậu tương hình
Tuất	Sửu	Tuất Sửu tương hình
Hợi	Hợi	Hợi Hợi tương hình
Tý	Mão	Tý Mão tương hình
Sửu	Mùi	Sửu Mùi tương hình

Tại vị trí tương hình xung nếu gia chủ vẫn quyết định mở cửa, kê giường, đặt bếp, thì nguy cơ trong cuộc sống hàng ngày chủ nhà luôn bị người đời dị nghị thị phi, công tác không thuận lợi. Phép hóa giải, tại Tam hợp quý phương và lục hợp cát phương xếp đặt các vị trí quan trọng (mở cửa, kê giường, đặt bếp).

Tam hợp quý vị

Tam hợp quý vị còn gọi là Phúc nguyên. Tam hợp có nghĩa là cứ cách ba lại có một hợp (xem hình 3).

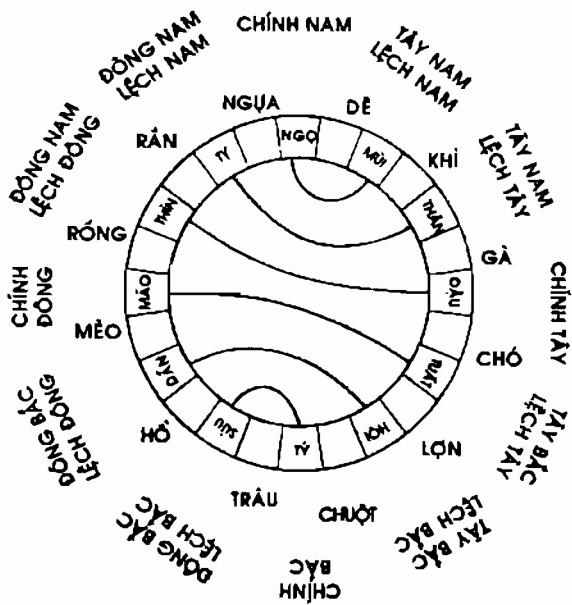
Hình 3: Vị trí của tam hợp.

Nếu như gia chủ tiến hành các việc như mở cửa, ngăn phòng, mở bếp, kê giường ở vị trí Tam hợp quý, thì cho dù có là trong công tác hay là trong giao tiếp đều chủ động chiếm thế thượng phong, được mọi người giúp đỡ, trong Phong thủy gọi những người trong trường hợp này là "quý nhân". Nếu như xá nước tại vị trí tam hợp, gia chủ càng hưng vượng. Tại vị trí "phóng thân" chủ nhà càng bình an.

Còn về vị trí tam hợp trong la bàn, cứ phân la bàn thành ba phần là thành.

Lục hợp cát vị

Lục hợp là chỉ tổ hợp của 6 vị trí tương hợp (xem hình 4). Nếu như tại vị trí lục hợp cát mà gia chủ quyết định mở cửa, ngăn phòng, xây bếp, kê giường, thì vận khí chủ nhà hanh thông thuận lợi, công tác vui vẻ. Nếu như ở vị trí này phỏng Thủy (xả nước) thì tài vận của gia chủ sẽ càng hưng vượng.

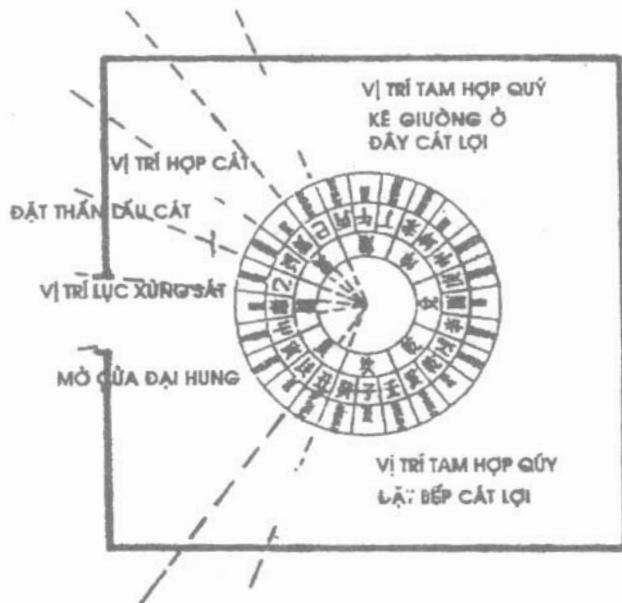
Hình 4: Lục hợp cát vị.

Dưới đây là một số ví dụ điển hình về vị trí tương xung sát. Tương hình xung và sự biến hóa của vị trí Tam hợp quý, Lục hợp cát.

Trường hợp: Tương xung sát.

Một người tuổi Gà phạm vào Thái tuế ở trong một ngôi nhà ở vị trí sau (xem hình 5).

Người tuổi Gà, vị trí xung sát ở Mão, Tương hình xung ở Dậu, Tam hợp quý ở Tỵ và Sửu, Lục hợp cát ở Thìn. Ngôi nhà trên ngoài mở cửa ở vị trí đại hung ra, các bộ phận quan trọng khác đều đặt ở vị trí cát lợi, nên người tuổi Gà sống trong ngôi nhà này cát lợi nhiều, hung sát ít.

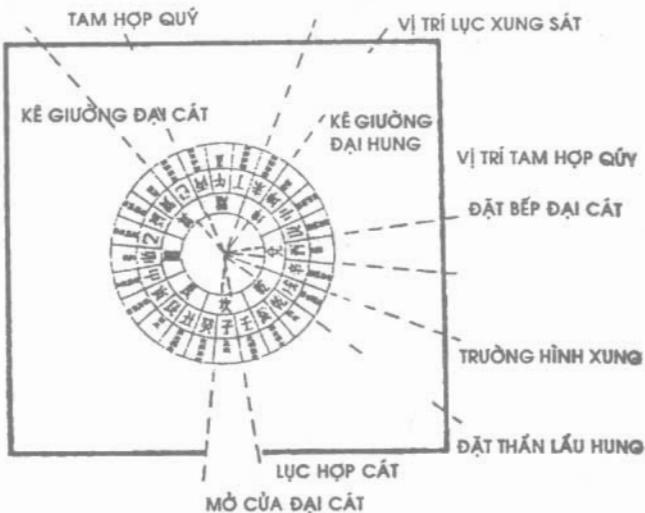

Hình 5: Cửa mở ở vị trí đại hung.

Trường hợp 1: Một người tuổi Trâu, vị trí Lục xung sát ở Mùi (hướng Tây Nam lệch Nam); vị trí Tương hình

xung ở Tuất (hướng Tây - Bắc lệch Tây); vị trí Tam hợp quý ở Ty (hướng Đông Nam lệch Nam) và Dậu (hướng chính Tây), vị trí Lục hợp cát ở Tý (hướng chính Bắc).

Tại vị trí mở cửa chính và xếp đặt các vị trí quan trọng trong ngôi nhà dưới đây, cát nhiều hung ít (xem hình 6).

Hình 6: Cửa mở chính hướng Tý (chính Bắc) đại cát.

Một ngôi nhà hưng thịnh là ngôi nhà chọn được vị trí cát lợi. Ngoài việc chọn vị trí cát lợi để mở cửa chính, ngăn phòng, đặt bếp ra, việc sắp đặt vị trí cúng bái, kê giường, vị trí trước, bàn ghế, đồ điện... ta cũng nên đặt ở vị trí cát lợi. Nếu bạn còn nghi ngờ về ảnh hưởng của Phong thủy đến việc sắp đặt nội thất thì cũng không cần phải chọn đặt ở những nơi cát lợi? Cho dù trong nhà có một số vị trí xấu, nếu ta biết cách se hóa giải được

các điểm hung sát đó, nhằm bảo đảm cho cả nhà có được cuộc sống phúc thọ khang ninh.

Tại những vị trí hung sát, ngoài việc rất kỵ mở cửa thì ngăn phòng, đặt bếp ra, việc sắp đặt nội thất cũng không nên đặt ở vị trí xấu, bởi vì tại vị trí Lục xung sát và Tương hình sát đều sẽ sinh ra những thứ mang tính bài xích sinh mệnh, thậm chí là có hại cho sức khỏe. Nếu cửa chính đã mở ở vị trí xấu, tuyệt đối không được sửa chữa lại, mà chỉ nên tăng cường sức mạnh cho các vị trí khác ở vào khu vực Lục hợp cát (ngăn phòng, đặt bếp, kê giường, hoặc đặt vị trí thờ cúng) nhằm tạo ra hướng Tam hợp quý át hắc điểm xấu do cửa chính gây ra. Bởi Tam hợp quý có thể hóa giải được Lục hung sát và Tương hình hung.

Vấn đề tương phối của mệnh trạch

Nếu như Lưu niên cát tinh (sao tốt) chiếu đến đúng vị trí cát của chủ nhân thì cát lại càng thêm cát. Nếu như Lưu niên cát tinh chiếu đến đúng vị trí hung của chủ nhân, thì cát sẽ giảm đi, nhưng vẫn còn cát. Còn nếu như Lưu niên hung tinh chiếu đến vị trí cát của chủ nhân thì hung sẽ giảm đi. Trường hợp xấu nhất là đã hung lại chiếu vào vị trí hung, thì chủ nhân hung lại càng thêm hung.

Ví dụ 1: Năm Quý Dậu (1993), Lưu niên tử bạch phi tinh (sao tím và sao trắng), sao bát bạch (8 sao trắng) bay đến hướng Tây Bắc (hướng Càn), đây là ngôi sao cát (tốt), gia chủ vận khí thông suốt. Nếu như chủ nhà tuổi Dần và tuổi Ngọ thì mở cửa chính ở vị trí Tuất, tức là nữ ở vị trí Tam hợp quý, thì đã cát lại càng thêm

cát, đã giàu thêm giàu, đã thăng chức lại còn thăng chức cao hơn, đại tài đại phúc. Còn người tuổi Thìn, nếu cũng mở cửa ở vị trí Tuất, thì lại là vị trí Lục xung sát, chủ nhà tuy cũng gặp thuận lợi, song vẫn còn trắc trở, kiếm được nhiều tiền nhưng hao tổn vì tiền cũng không nhỏ (xem hình 7).

6 TRẮNG	2 ĐEN	4 XANH
5 VÀNG	7 ĐỎ	9 TÍM
1 TRẮNG	3 LAM	8 TRẮNG
		TUẤT HỢI CẦN

Hình 7: Năm Quý Dậu 1993 - tuổi Dậu lưu niên tử bạch phi tinh đỗ.

Ví dụ 2: Năm Giáp Tuất 1994, Lưu niên tử bạch phi tinh, Ngũ hoàng (5 sao vàng) bay đến hướng Đông Nam (hướng Tốn), đây là ngôi sao xấu, gia chủ mắc bệnh ốm đau triền miên. Nếu như người tuổi Dậu và Sửu, mở cửa chính ở vị trí Tỵ, đây là vị trí Tam hợp quý, tức là tăng thêm cát để giảm thiêng, khống chế hung đến mức thấp nhất. Nếu như cũng trong năm

Thái tuế này, gia chủ đã qua vài trận ốm rồi, thì công tác sẽ đỡ vất vả hơn, ít bị trở ngại hơn (xem hình 8).

Giả sử, người tuổi Hợi vào tuổi Thái tuế, mở cửa chính ở Ty, là vị trí Lục hung sát của gia chủ, như vậy đã xáu càng thêm xấu, cần đề phòng bất trắc xảy ra.

TỔN TÝ

THÌN	5 VÀNG	1 TRẮNG	3 BIẾC
4 XANH	6 TRẮNG	8 TRẮNG	
9 TÍM	2 ĐEN	7 ĐỎ	

Hình 8: Năm Giáp Tuất 1994 - tuổi Tuất lưu niên tứ bạch phi tinh đỗ.

2. Cách tính niên mệnh và trạch mệnh theo phong thuỷ Bát trạch

Phái Bát trạch để có thể chiếm được địa vị hàng đầu trong nền phong thuỷ học truyền thống Trung Quốc, là bởi trường phái này đã hệ thống hoá, giản hoá các lý luận phong thuỷ phức tạp trở nên đơn giản dễ hiểu hơn, quy nạp thành những luận điểm mà mọi người đều có thể tiếp nhận được một cách dễ dàng, khai quát tạo nên những tri thức mang tính chất tổng kết,

để từ đó có thể thâm nhập vào hệ thống lý luận phong thuỷ.

Căn cứ vào phương vị của Hậu thiên Bát quái và năm sinh mà phái Bát trạch chia niên mệnh của con người thành 8 loại (tương ứng với 8 quẻ Bát quái), mặt khác, căn cứ vào phương vị của Hậu thiên Bát quái và toạ sơn của nhà ở để chia trạch mệnh thành tám loại (tương ứng với tám quẻ Bát quái). Cụ thể như sau:

- Niên mệnh: Phái Bát Trạch đã sử dụng cặp can chi của năm sinh kết hợp với Bát quái để khai quát thành 8 loại niên mệnh hay mệnh quái, đó chính là: mệnh Càn, mệnh Khôn, mệnh Khảm, mệnh Tốn, mệnh Chấn, mệnh Ly, mệnh Cấn, mệnh Đoài. Và bất cứ người nào, dù sinh vào năm tháng nào, là nam hay nữ, đều có thể quy nạp vào "bát mệnh" trên. Tám loại niên mệnh này còn được chia thành Đông tứ (bốn mệnh đông) và Tây tứ (bốn mệnh tây). Cách phân chia này dựa trên cơ sở nguyên lý "trung phôi hợp" và "lão thiếu phôi hợp" của Tiên thiên Bát quái. Trong tám quẻ của Bát quái, Càn là lão phu (cha), Khôn là lão mẫu (mẹ), Cấn là thiếu nam (con trai út), Đoài là thiếu nữ (con gái út); "Lão thiếu phôi hợp" là Tây tứ mệnh, tức: Càn, Khôn, Cấn, Đoài. Chấn là trưởng nam (con trai cả), Tốn là trưởng nữ (con gái cả), Khảm là trung nam (con trai thứ), Ly là trung nữ (con gái thứ); "Trung phôi hợp" là Đông tứ mệnh, tức là: Chấn, Tốn, Khảm, Ly.

- Trạch mệnh: Chữ "Trạch" trong "Bát trạch" chỉ "mệnh trạch" (mệnh của nhà ở). Mệnh của trạch được xác định dựa vào vị trí hướng của căn nhà, tức phương

vị mà căn nhà dựa lưng vào. Phối hợp 8 phương vị với Bát quái, có Ly chính Nam, Khảm chính Bắc, Đoài chính Tây, Chấn chính Đông, Càn là Tây bắc, Tốn là Đông nam, Khôn là Tây nam, Cán là Đông bắc. Bởi vậy, mệnh của trạch cũng gồm "bát mệnh" là: Càn, Khôn, Khảm, Tốn, Chấn, Ly, Cán, Đoài. Tương tự như niêm mệnh, 8 loại trạch mệnh này cũng được chia thành Tây tứ mệnh, tức trạch mệnh là Càn, Khôn, Cán, Đoài, và Đông tứ mệnh, tức trạch mệnh là Chấn, Tốn, Khảm, Ly.

Lý luận căn bản của phái Bát trạch quy định: Người thuộc Đông tứ mệnh thì nên ở nhà Đông tứ trạch, người Tây tứ mệnh thì nên ở nhà Tây tứ trạch, như vậy mới là hợp mệnh hợp trạch, sẽ có nhiều thuận lợi, gia đình mới cát tường. Nếu làm trái với nguyên tắc này, sẽ gặp nhiều bất lợi trong cuộc sống, thậm chí có thể gặp nhiều tai ương hoạ hại.

Các nhà phong thuỷ cho rằng, người Đông tứ mệnh sinh vào các năm: Chấn, Ly, Tốn, Khảm thì chỉ có thể ở Đông tứ trạch có toạ hướng Chấn, Ly, Tốn, Khảm. Còn những người Tây tứ mệnh sinh vào các năm: Càn, Đoài, Cán, Khôn chỉ có thể sống ở Tây tứ trạch có toạ hướng Càn, Đoài, Cán, Khôn.

Số tương ứng với mệnh đó là: Khảm 1, Khôn 2, Chấn 3, Tốn 4, Trung 5, Càn 6, Đoài 7, Cán 8, Ly 9.

Chúng tôi xin giới thiệu một cách tính đơn giản như sau: Lấy các số của năm sinh cộng với nhau, và tiếp tục cộng cho đến khi thành một số đơn nhỏ hơn 10. Nếu là nam, thì lấy 11 trừ đi số tìm được, rồi căn cứ vào

số này để tìm ra cung mệnh. Nếu là nữ, lấy 4 cộng với số tìm được, nếu số đó lớn hơn 10 thì tiếp tục cộng hai số lại để thành số đơn, căn cứ vào số này để tìm ra cung mệnh. Ví dụ: Nam sinh năm 1969 = $1 + 9 + 6 + 9 = 25$; $2 + 5 = 7$; $11 - 7 = 4$, chiếu theo quy tắc trên là mệnh Tốn; Nữ sinh năm 1969 = $1 + 9 + 6 + 9 = 25$; $2 + 5 = 7$; $4 + 7 = 11$; $1 + 1 = 2$, chiếu theo quy tắc trên là mệnh Khôn.

Khi đã xác định được trạch mệnh của căn nhà, sẽ căn cứ vào trạch mệnh đó để suy ra các hướng cát và hướng hung của nhà ở. Phái Bát trạch chia một căn nhà thành 8 phương vị, mỗi phương vị tương ứng với một tính chất khác nhau. Tám phương vị này lần lượt là: Phục vị, Sinh khí, Diên niên, Thiên y, Lục sát, Ngũ quý, Hoạ hại, Tuyệt mệnh. Trong đó, Sinh khí là Tham lang Mộc tinh, thương cát; hướng cát Diên niên là Vũ khúc Kim tinh, thương cát; hướng cát Thiên y là Cự môn Thổ tinh, trung cát; hướng cát Phục vị là Phụ bật Mộc tinh, tiểu cát; hướng hung Tuyệt mệnh là Phá quân Kim tinh, đại hung; hướng hung Ngũ quý là Liêm trinh Hoả tinh, đại hung; hướng hung Hoạ hại là Lộc tồn Thổ tinh, trung hung; hướng hung Lục sát là Văn khúc Thuỷ tinh, tiểu hung.

+ Các hướng cát như Sinh khí, Diên niên, Thiên y, Phục vị nên trổ cổng, cửa, đặt phòng khách, phòng ngủ, xây cao lớn.

+ Các hướng hung Tuyệt mệnh, Ngũ quý, Hoạ hại, Lục sát không nên làm cổng cửa, đặt phòng khách, phòng ngủ, không nên xây cao lớn, nên đặt nhà vệ sinh, ống khói hoặc các đồ vật để trấn áp.

Để tính toán các phương vị cát hung tương ứng cho mỗi trạch mệnh, có thể sử dụng bài về "Du niên ca" sau đây:

DU NIÊN CA

- Càn   Lục Thiên Ngũ Hoạ Tuyệt Diên Sinh;
(Khảm Cấn Chấn Tốn Ly Khôn Đoài)
- Khảm   Ngũ Thiên Sinh Diên Tuyệt Hoạ Lục;
(Cấn Chấn Tốn Ly Khôn Đoài Càn)
- Cấn   Lục Tuyệt Hoạ Sinh Diên Thiên Ngũ;
(Chấn Tốn Ly Khôn Đoài Càn Khảm)
- Chấn   Diên Sinh Hoạ Tuyệt Ngũ Thiên Lục;
(Tốn Ly Khôn Đoài Càn Khảm Cấn)
- Tốn   Thiên Ngũ Lục Hoạ Sinh Tuyệt Diên;
(Ly Khôn Đoài Càn Khảm Cấn Chấn)
- Ly   Lục Ngũ Tuyệt Diên Hoạ Sinh Thiên;
(Khôn Đoài Càn Khảm Cấn Chấn Tốn)
- Khôn   Thiên Diên Tuyệt Sinh Hoạ Ngũ Lục;
(Đoài Càn Khảm Cấn Chấn Tốn Ly)
- Đoài   Sinh Hoạ Diên Tuyệt Lục Ngũ Thiên;
(Càn Khảm Cấn Chấn Tốn Ly Khôn)

Chú thích:

Bài về "Du niên ca" trên đây dùng để đoán định vận số cát - hung dựa trên phương vị Cửu tinh. Các khái niệm Phục, Lục, Thiên, Ngũ, Hoạ, Tuyệt, Diên, Sinh xuất hiện trong bài về là tên gọi tắt của những sao Phục: Phục vị, Lục: Lục sát, Thiên: Thiên y, Ngũ: Ngũ quỷ, Hoạ: Hoạ hại, Tuyệt: Tuyệt mệnh, Diên: Diên niên, Sinh: Sinh khí.

Các cung tương ứng với các phương vị như sau: Khảm 1 Bắc, Khôn 2 Tây nam, Chấn 3 Đông, Tốn 4 Đông nam, Trung 5 chính giữa, Càn 6 Tây bắc, Đoài 7 Tây, Cấn 8 Đông bắc, Ly 9 Nam.

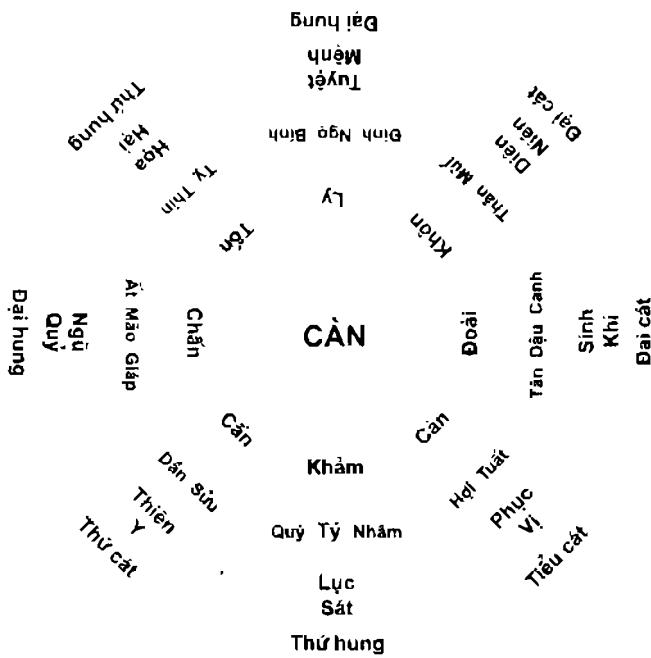
Mỗi câu của bài về liệt kê các phương vị lành - dữ của mỗi cung mệnh. Như câu đầu tiên "Càn Lục Thiên Ngũ Hoạ Tuyệt Diên Sinh", ý nói nhà toạ hướng Càn, thì Càn sẽ là Phục vị, đếm ngược chiều kìm đồng hồ sẽ là Khảm = Lục sát, Cấn = Thiên y, Chấn = Ngũ quỷ, Tốn = Hoạ hại, Ly = Tuyệt mệnh, Khôn = Diên niên, Đoài = Sinh khí. Những câu còn lại cũng tương tự như vậy. Bởi vậy, "Bát trạch minh kính" đã đem từng câu của "Du niên ca" đổi chiều với các phương vị tương ứng để tiện theo dõi. Trước kia "Du niên ca" thường được khắc trên mặt sau của la bàn, để các thầy địa lý, thầy tướng số dễ dàng áp dụng.

ĐỒ HÌNH BÁT TRẠCH ĐÔNG TỬ, TÂY TÙ

Tây tử trạch

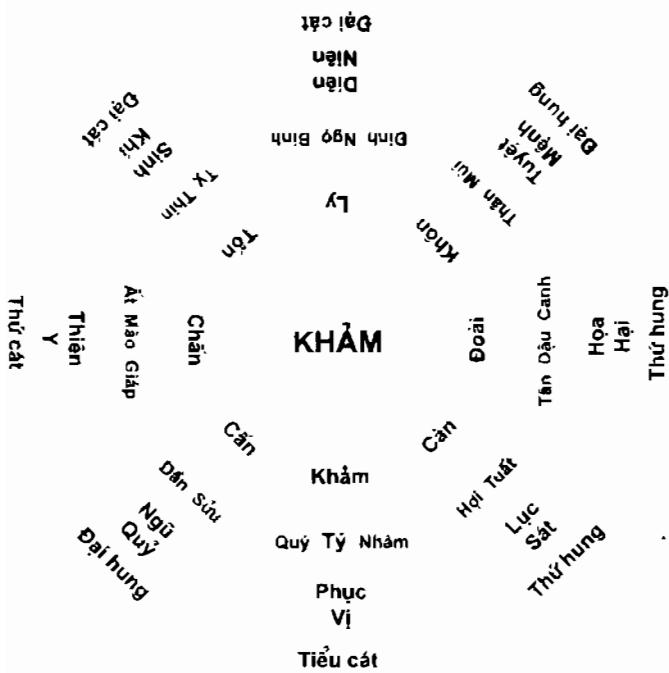
Cung Càn

Tây tử mệnh

Cung 6

Đông tứ trạch   Cung Khâm   Đông tứ mệnh

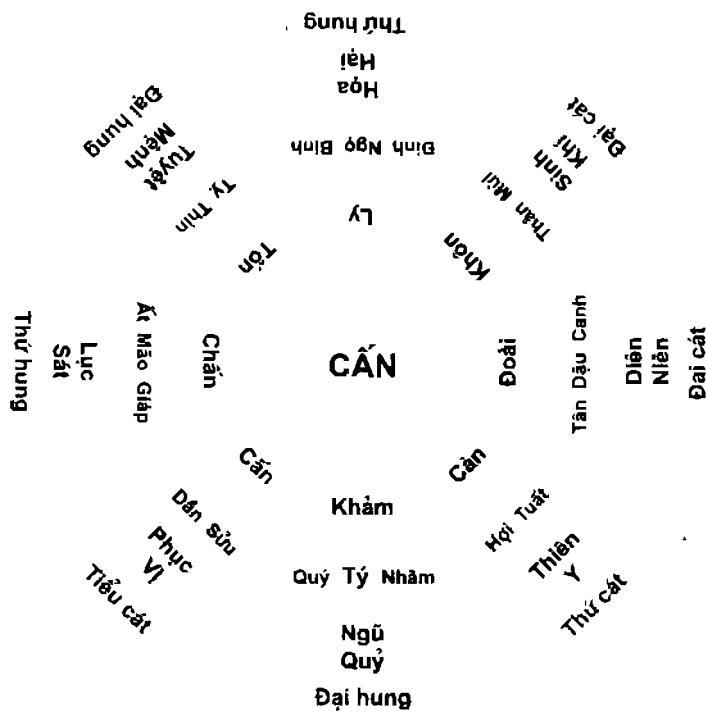

Cung 1

Tây tứ trạch

Cung Cấn

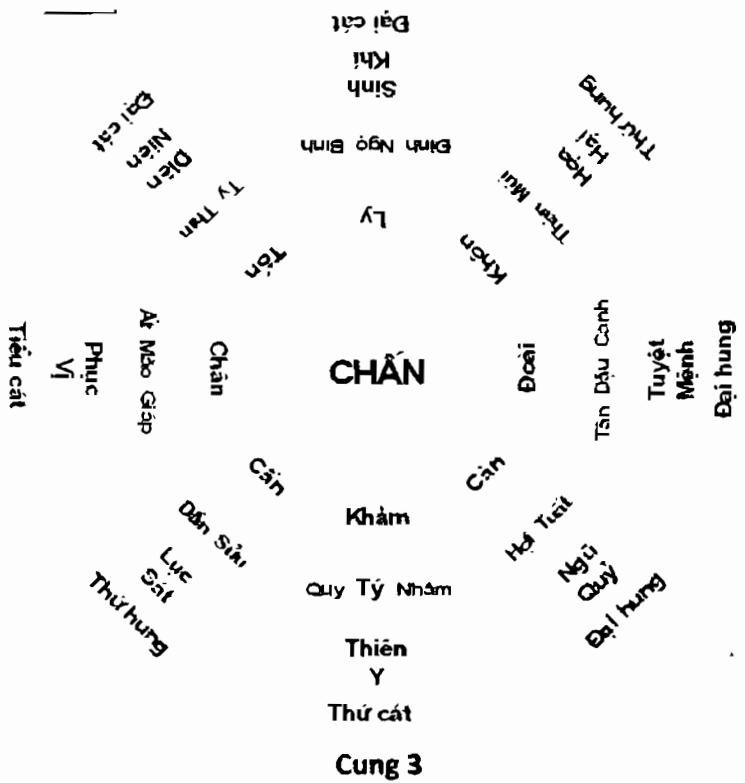
Tây tứ mệnh

Đóng tứ trạch Cú

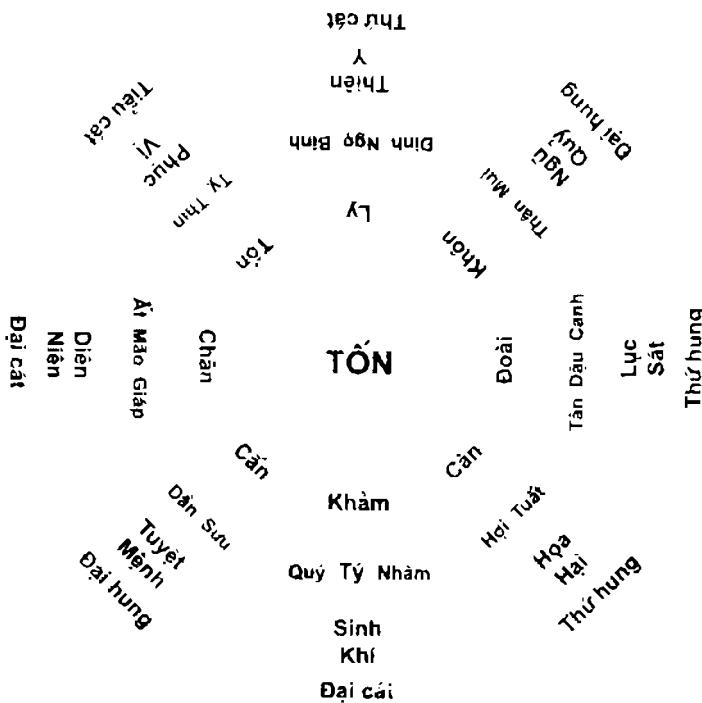
Cung Chấn

Đông tứ mệnh

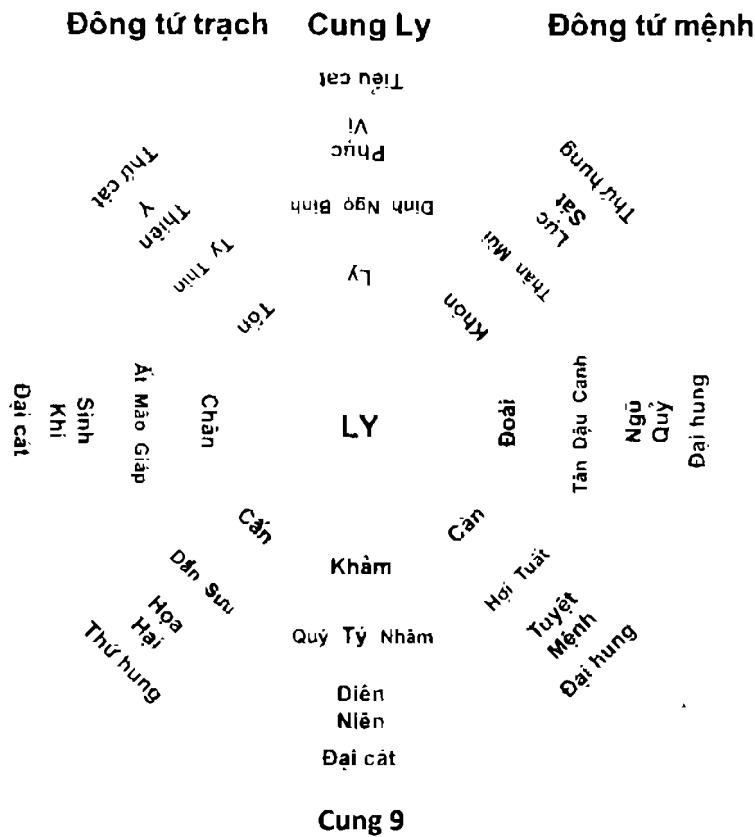

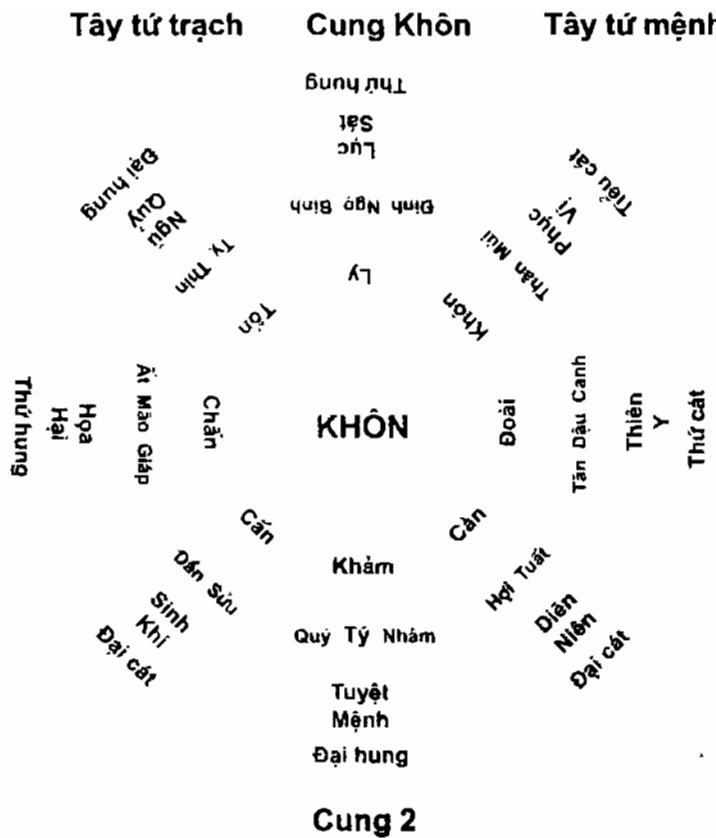
Đông tứ trạch Cung Tốn

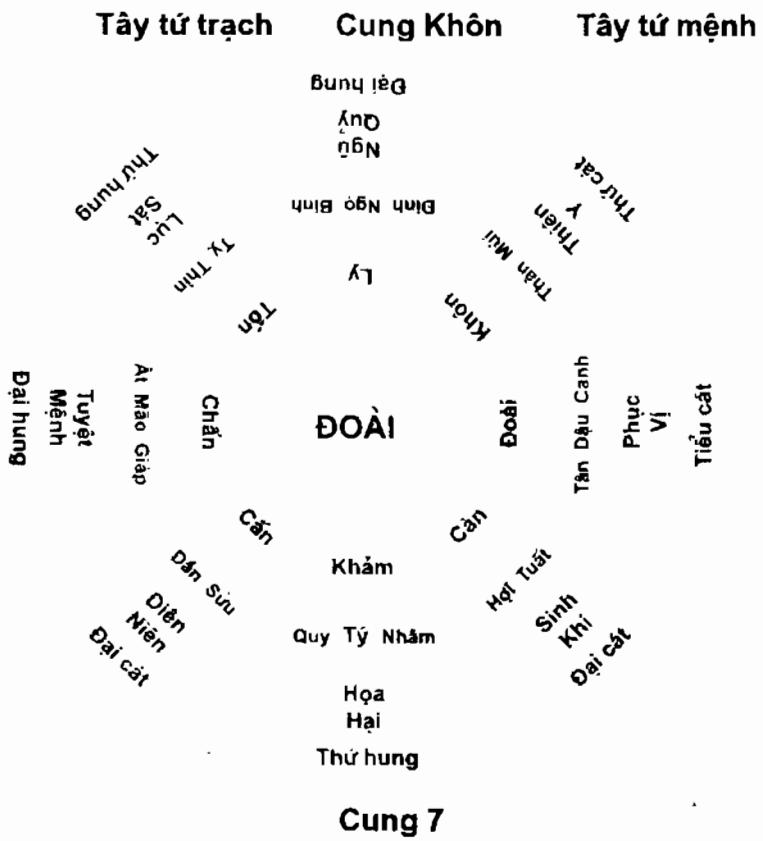
Đông tứ mệnh

Cung 4

MỤC LỤC

PHƯƠNG PHÁP CHỌN ĐẤT VÀ KÉN HƯỚNG LÀM NHÀ CỦA NGƯỜI XƯA

1. Quan niệm của người xưa về việc chọn đất làm nhà theo Phong thuỷ	7
2. Kinh nghiệm xây dựng nhà trong dân gian.....	17
3. Cách sử dụng nhà, đất xây dựng hợp lý	24
4. Chú ý đến ngoại trạch khi chọn đất làm nhà.....	38
5. Bí quyết chọn và tìm hướng nhà phù hợp	44
6. Giải pháp khắc phục nhược điểm của nhà và đất	45

CHỌN NGÀY KHỞI CÔNG, ĐỘNG THỔ XÂY DỰNG VÀ SỬA CHỮA NHÀ CỦA

1. Chọn tuổi làm nhà	62
2. Chọn mùa làm nhà dựa theo tiết khí	67
3. Chọn ngày, giờ làm nhà	69
4. Chọn ngày làm nhà	75

5. Những ngày kỵ đối với việc làm bếp, xây và sửa chữa nhà	77
6. Cách lựa chọn hướng, phương vị ngôi nhà hợp mệnh gia chủ	81

NGHI LỄ ĐỘNG THỔ THEO DÂN GIAN

1. Nhận dạng mảnh đất trước khi động thổ	89
2. Nghi lễ khi làm nhà mới của người xưa	94
3. Nghi lễ động thổ làm nhà	96
4. Một số bài văn khấn thường dùng trong lễ động thổ	99
5. Lễ động thổ sau ngày mùng 3 Tết	104
6. Lễ bồi hoàn địa mạch	105

BÀI TRÍ KHÔNG GIAN NHÀ THEO PHONG THỦY

MANG LẠI THỊNH VƯỢNG CHO GIA CHỦ

1. Ứng dụng của Phong thủy hiện đại trong nhà ở	109
2. Bài trí phòng khách	115
3. Bài trí không gian thờ cúng	124
4. Bài trí phòng ngủ	127
5. Bài trí phòng đọc sách	134
6. Bài trí nhà bếp	136
7. Bố trí phòng tắm và nhà vệ sinh.....	138
8. Bài trí khoảng sân nhỏ	139

9. Thiết kế, bố trí cầu thang nhà	142
10. Phong thủy cho sân thượng	143
PHỤ LỤC.....	147

NHÀ XUẤT BẢN THỜI ĐẠI
Nhà B15 - Lô 2 - Mỹ Đình I - Hà Nội
ĐT: (04)62872633

NGHI LỄ DÂN GIAN
NGHI LỄ ĐỘNG THỔ

Chịu trách nhiệm xuất bản: BÙI VIỆT BẮC

Biên tập: NGUYỄN THẾ VINH

Bìa: NSMINHLAM

In 1.500 cuốn khổ 13.5x20.5cm tại DN TN In Hà Phát
Số đăng ký KHXB: 779-2010/CXB/36/02-29/TĐ
In xong nộp lưu chiểu quý IV/2010

Nghi lễ tang ma

Dung Vợ
gả Chồng

theo phong tục
tân gia.

Nghi lễ
cúng
Gia tiên

NGHI LỄ
THỜ CỐNG

TRONG ĐỊNH, CHÙA,
MIỀU, PHỦ

Nghi lễ
hôn nhân

Phong tục
thờ cúng

của người Việt

Tập văn khấn
lâm

Văn khấn

Cổ truyền

Phương pháp горячий
thờ cúng
của người Việt

Nghi lễ
vòng đời

Tập văn cúng
lâm

100
DIỄU CĂN BIẾT VỀ
PHONG TỤC
THỜ CỐNG
CỦA NGƯỜI VIỆT

PHÁT HÀNH TẠI NHÀ SÁCH MINH LÂM

52 Hai Bà Trưng - Hoàn Kiếm - Hà Nội

ĐT: 043. 9 427 393. ĐT/Fax: 043. 9 427 407- 043.9 387 391

Website: nsminhlam.com.vn-Email: nsminhlam@gmail.com

NGHI LỄ ĐÔNG THỜ

GIÁ: 26.000Đ

8935088519699